Samenwerkingsverband Fryslân-Noard

Jaarverslag 2021

Bestuursverslag
Verslag Toezichthouder
Jaarrekening

Nummer samenwerkingsverband	VO 21.01
Bestuursnummer	21667
Besproken in bestuurscommissie kwaliteit	31 mei 2022
Besproken in bestuurscommissie financiën	3 juni 2022
Vaststelling Algemeen Bestuur	17 juni 2022

Inhoudsopgave

Gebruikte afkortingen en termen 4

Voorwoord 5

BESTUURSVERSLAG 7

1. Algemeen 7

1.1 Doelstellingen van de organisatie (missie en visie) 7

1.2 Kernactiviteiten 7

1.3 Juridische en bestuurlijke structuur 8

1.4 Interne organisatiestructuur 9

1.5 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid 10

1.6 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact 13

1.7 Maatschappelijke aspecten van Passend Onderwijs in de regio 16

2. Governance 17

2.1 Ontwikkelingen 17

2.2 Code Goed Bestuur 17

2.3 Afwijkingen code Goed Bestuur 17

2.4 Medezeggenschap en Horizontale verantwoording 17

3. Onderwijs 22

3.1 Ontwikkelingen 22

3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen 24

3.3 Onderwijsprestaties 25

3.4 Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken 27

3.5 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid 30

3.6 Maatschappelijke thema's bestuursverslag 30

4. Kwaliteitszorg 32

4.1 Ontwikkelingen 32

4.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen 32

4.3 Afhandeling klachten 33

5. Onderzoek 34

5.1 Werkzaamheden & verwachte toekomstige ontwikkelingen 34

6. Internationalisering 36

6.1 Ontwikkelingen & verwachte toekomstige ontwikkelingen 36

7. Personeel 36

7.1 Zaken met behoorlijke personele betekenis 36

7.2 Ontwikkelingen 36

7.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen 37

7.4 Gevoerd beleid t.a.v. beheersing van uitkeringen na ontslag 37

7.5 (maatschappelijke) thema's bestuursverslag 38

8. Huisvesting 38

8.1 Ontwikkelingen 38

8.2 Toekomstige ontwikkelingen 38

9. Verbonden partijen 38

9.1 Vermelding samenwerkingsverbanden 38

9.2 Ontwikkelingen 38

10 Financieel Jaarverslag 39

10.1 Financiële positie 31-12-2021 ... 39
10.2 Toelichting op balansposten ... 39
10.3 Toelichting op resultaat ... 40
10.4 Analyse verschil exploitatie – begroting ... 40
10.5 Toelichting op investeringsbeleid ... 42
10.6 Toelichting op kasstroom en financiering ... 42
10.7 Financiële instrumenten ... 42
10.8 Allocatie middelen ... 42
10.9 Treasury beleid ... 43
10.10 Continuïteitsparagraaf ... 43
10.10.1 Kengetallen ... 43
10.10.2 Meerjarenbegroting ... 45
10.10.3 Risicobeheersing ... 47
10.10.4 Risicoprofiel ... 48
10.10.5 Rapportage toezichthoudend orgaan ... 49
10.10.6 Majeure investeringen ... 49
VERSLAG TOEZICHTHOUDER ... 50
1. Verantwoording wettelijke taken ... 50
1.1 Goedkeuring begroting, jaarrekening, bestuursverslag en strategisch meerjarenplan ... 50
1.2 Naleving wettelijke voorschriften ... 51
1.3 Omgang met Code Goed Bestuur en afwijkingen daarvan ... 51
1.4 Rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen ... 51
1.5 Benoeming externe accountant ... 51
1.6 Werkgeversrol uitvoerend bestuur ... 51
1.7 Evaluatie van het uitvoerend bestuur ... 52
2. Verantwoording op grond van Code Goed Bestuur ... 52
2.1 Inrichting toezichthoudend Orgaan ... 52
2.2 (Potentiële) Tegenstrijdige Belangen ... 53
2.3 Nevenfuncties ... 53
2.4 Evaluatie eigen functioneren ... 54
JAARREKENING ... 55
Grondslagen en waarderingen ... 55
Balans ... 57
Staat van Baten en Lasten ... 58
Kasstroomoverzicht ... 59
Toelichting op de balans ... 60
Wet Normering Topinkomens bijlage 2021 ... 66
Model E Verbonden partijen ... 68
Model G Verantwoording subsidies ... 68
Overige gegevens ... 69
Bijlage 1 Overzicht aangesloten schoolbesturen 2020 ... 71
Bijlage 2 Kengetallen 2011-2021 ... 72

Gebruikte afkortingen en termen

AB	Algemeen Bestuur
ASS	Autistisch spectrum stoornis
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
DB	Dagelijks Bestuur
Cluster	1: visuele beperkingen
	2: beperkingen op gebied van gehoor en spraak
	3: fysieke en/of cognitieve beperkingen
	4: gedragsproblemen en psychische stoornissen
IBP	Informatiebeveiliging en privacy
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs
MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs
MRp	Medezeggenschapsraad voor personeel
LWT	Leerwerktraject
O&B OPDC	Onder- en bovenbouw OPDC
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OPDC	Orthopedagogisch Didactisch Centrum
OPR	Ondersteuningsplanraad
OSO	Overstap Service Onderwijs
OZA	Onderwijszorgarrangement
PCL	Permanente Commissie Leerlingenzorg
PCL-PaO	PCL Passend Onderwijs
PO	Primair onderwijs
PRO	Praktijkonderwijs
RMC	Regionaal Meld en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten
SBAO	Speciaal basisonderwijs
SDF	Sociaal Domein Friesland
SLP	Schoolleidersplatform
SO	Speciaal onderwijs
SWV	Samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
Tz-t	Thuiszitters-traject
VO	Voortgezet onderwijs
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
WMS	Wet medezeggenschap op scholen
ZAT	Zorg advies team
ZP	Zorgplatform

Voorwoord

Met de invoering van de Wet op het Passend Onderwijs op 1 augustus 2014 zijn de werkzaamheden van het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard (voortgezet onderwijs), opgericht op 31 oktober 2013, officieel van start gegaan. Jaarlijks legt het samenwerkingsverband conform de wettelijke eisen verantwoording af. In dit document zijn daartoe de volgende verslagen opgenomen: het bestuursverslag over het verslagjaar 2021, het verslag van de toezichthouder over het verslagjaar 2021 en de jaarrekening over het verslagjaar 2021.

Bekijken we 2021 in vogelvlucht dan zien we het volgende[1]:

2021 was het jaar waarin de corona wederom een hoofdrol speelde, ook binnen ons samenwerkingsverband. De mogelijke effecten op de leerlingstromen zullen de komende jaren zichtbaar worden. Ondanks een lichte groei van het totale aantal leerlingen binnen het samenwerkingsverband is de verwachting nog steeds dat het aantal leerlingen op termijn (flink) zal dalen. Daarnaast zien we dat het aantal LWOO- en VSO-leerlingen zowel in absolute aantallen als procentueel toeneemt. Het aantal PRO leerlinge daalt licht. Landelijk stijgt het aantal PRO- en VSO-leerlingen.

- Het totaal aantal leerlingen (VO en VSO) stijgt na drie jaar van daling weer licht: van 14.403 in 2020 naar 14.478 leerlingen op de teldatum 1 oktober 2021.
- Het aantal LWOO-leerlingen op 1 oktober 2021 stijgt nu voor het 3e jaar op rij. De stijging van 1.124 naar 1.256 (2020) leerlingen is ditmaal fors groter dan voorgaande jaren (11,7% en de twee voorgaande jaren tussen de 2 en 3 %). Een landelijke vergelijking is niet reëel gezien het aantal samenwerkingsverbanden dat inmiddels is overgegaan tot een volledige opting out voor LWOO.
- Het aantal PRO leerlingen daalt, na een stijging vorig jaar, weer lichtjes (van 568 naar 557) en komt uit op 3,9 % van het totaal aantal VO-leerlingen. Daarmee zitten we net als voorgaande jaren boven het (stijgende) landelijke gemiddelde (3,18%)
- Het aantal leerlingen in het VSO daalt, na twee jaar van stijging, weer licht tot 508. Het deelnamepercentage ligt met 3,62% weer onder het landelijk gemiddelde deelnamepercentage VSO (3,77%).
- Het aantal leerlingen dat gedurende het schooljaar vanuit onze VSO-scholen terugkeert naar het VO (inclusief PRO leerlingen) steeg van 3 naar 10 leerlingen. Procentueel ligt dit met 1,93% weer hoger dan het landelijk gemiddelde van 1,64%.
- Het aantal gemelde thuiszitters bij de Inspectie is in het schooljaar 2020-2021 gedaald met 3 leerlingen tot in totaal 15 leerlingen. Bij tien leerlingen werd het 'thuiszitten' binnen drie maanden beëindigd. Vijf leerlingen vielen in de categorie langer dan drie maanden ongeoorloofd verzuimd (drie minder dan een jaar eerder). Landelijk wordt gesproken over gemiddeld 15 leerlingen per meetmoment per samenwerkingsverband. Daar zitten we ruim onder. Het aantal vrijstellingen (5a) bedraagt 67 leerlingen. Het aantal absoluut verzuimers is beperkt gebleven tot één leerling.
- In schooljaar 2020-2021 heeft ongeveer hetzelfde aantal leerlingen een OPDC-traject gevolgd als in het schooljaar daarvoor (in 2021 78 leerlingen tegenover 75 leerlingen in 2020). Het percentage leerlingen dat uitstroomt naar het VSO ligt nog steeds hoog, maar is wel minder dan in 2019-2020. In het O&B OPDC traject 44% t.o.v. 46% een jaar eerder en bij het TZ-traject 18% t.o.v. 26% een jaar gelden.

- Ook in 2021 speelden corona en de gevolgen daarvan een majeure rol binnen het onderwijs. Voor veel leerlingen betekende de coronacrisis dat ze leerachterstanden opliepen en dat er zorgen zijn over het welbevinden van de leerlingen. Met het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) wil de overheid de komende jaren inzetten op een herstelplan om de gevolgen van deze crisis voor leerlingen zoveel mogelijk te verminderen.
- In juni 2021 werd afscheid genomen van mevr. M. de Jonge als voorzitter. Zij ging met pensioen en werd na de zomervakantie opgevolgd door dhr. F. Bangma. Dhr. Bangma zal per 1 januari 2022 de functie van voorzitter overdragen aan mevr. B. Dantuma. Mevrouw Dantuma wordt per die datum de 1e onafhankelijk voorzitter van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard.

[1] De genoemde cijfers

- Gedurende 2021 zijn hiervoor op het gebied van Governance de nodige voorbereidingen getroffen.
- Beleidsmatige en andere ontwikkelingen die in 2021 van belang zijn geweest zijn:
    - Het instellen van een Provinciale werkgroep Passend Onderwijs en Zorg voor Jeugd en het van daaruit georganiseerde informele OOGO met alle Friese wethouders van Onderwijs en Jeugd.
    - Het samen met de collega Friese samenwerkingsverbanden opzetten van een werkgroep "Mooie overgangen" voor leerlingen met extra ondersteuning die vanuit de samenwerkingsverbanden begeleid worden bij de overgang van PO naar VO.
    - Het verder ontwikkelen van het Steunpunt (hoog)begaafdheid, het kennisnetwerk (hoog)begaafdheid en de start van een database HB vanuit de subsidieregeling voor (hoog)begaafde leerlingen.
    - De start van het Time out traject binnen het OPDC (eerst in mei als pilot, vanaf november als een structurele voorziening).
    - Het Kennisplatform in september waarin de acht Innovatieprojecten zich aan een breed publiek hebben gepresenteerd
    - Diverse bijeenkomsten op alle niveaus in het kader van het voorbereiden van het Ondersteuningsplan 2022-2026
    - Eind 2021 is met het oog op een nieuwe kwaliteit- en verantwoordingssysteem een overeenkomst met Perspectief op School gesloten. Dit systeem zal gedurende 2022 geïmplementeerd worden.
- Het resultaat over 2021 bedraagt € 66.515. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve van het samenwerkingsverband. Het eigen vermogen van het samenwerkingsverband komt ultimo 2021 uit op € 743.379. Dit bedrag ligt onder de in 2020 ingevoerde landelijke signaleringswaarde die voor het samenwerkingsverband voor 2021 uitkomt op € 759.466.

Leeuwarden, 17 juni 2022

Mevr. B. Dantuma	Onafhankelijk voorzitter Toezichthoudend Bestuur
Dhr. F. Bangma	Statutair voorzitter Toezichthoudende bestuur
Mevr. M. Pruiksma	Voorzitter bestuurscommissie Kwaliteit
Dhr. J. Visser	Voorzitter bestuurscommissie Financiën
Mevr. A. Biemans	Directeur

BESTUURSVERSLAG

1. Algemeen

1.1 Doelstellingen van de organisatie (missie en visie)

Het doel van een samenwerkingsverband passend onderwijs is het realiseren van een samenhangend geheel aan ondersteuningsvoorzieningen tussen en binnen de scholen. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de kwaliteit van dat samenhangend geheel aan ondersteuningsvoorzieningen evenals voor de verdeling, besteding en toewijzing van de ondersteuningsmiddelen en –voorzieningen. Ook is het samenwerkingsverband verantwoordelijk voor (het nastreven van) de kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte en voor de daarmee samenhangende bedrijfsvoering.
In de statuten van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard staan de doelen als volgt omschreven:

1. Het vormen en in stand houden van een regionaal samenwerkingsverband […]
2. Het (doen) realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen alle scholen
3. Het (doen) realiseren dat zoveel mogelijk van de in de regio woonachtige leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken
4. Het realiseren van een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs voor de in de regio woonachtige leerlingen die extra ondersteuning behoeven

In 2018 zijn de missie en visie van het samenwerkingsverband opnieuw verwoord in het Ondersteuningsplan 2018-2022: *Binnen ons samenwerkingsverband willen we dat jongeren een ononderbroken onderwijsontwikkelingsproces doorlopen om hen zo voor te bereiden op de toekomst. We bieden daartoe regulier onderwijs als het kan, geven steun als het nodig is en bieden speciaal onderwijs als het noodzakelijk is. Onze scholen zijn sterk in het bieden van (passend) onderwijs. We laten geen jongeren tussen wal en schip vallen. In het belang van de jongere werken we integraal samen met alle betrokken partijen en dat doen we op een professionele en effectieve manier.*

1.2 Kernactiviteiten

Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard wil deze doelen bereiken door:

- Het vaststellen van een ondersteuningsplan;
- Het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de bevoegde gezagen die deelnemen aan het samenwerkingsverband;
- Het beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het voortgezet speciaal onderwijs;
- Het zorgdragen voor een dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen.
- Het adviseren over de ondersteuningsbehoefte(n) van leerling(en) door de inzet van het Expertisecentrum.
- Een kwalitatief goed OPDC voor tijdelijke onderwijsondersteuning.
- Het ondersteunen van de scholen bij het vergroten van de basisondersteuning door de inzet van het Expertisecentrum.
- Het organiseren van kennisuitwisseling bij en tussen de scholen, het vergroten van de deskundigheid in scholen en verbindingen onderwijs – jeugdhulp.
- Het maken van afstemmings- en regieafspraken met gemeenten, jeugdhulp, aanpalende samenwerkingsverbanden PO en VO, de clusters VSO 1 en 2, het MBO en de gemeenten.
- De (mede)uitvoering en het regie voeren op het (provinciale) thuiszittersprotocol.

Daarnaast monitort, stimuleert en ondersteunt het samenwerkingsverband met hetzelfde doel de schoolbesturen binnen het samenwerkingsverband bij:

- Het uitvoeren van de zorgplicht met het daarbij behorende passend ondersteuningsaanbod.
- Het door het schoolbestuur aan te bieden ondersteuningscontinuüm, opgenomen in het schoolondersteuningsprofiel.
- Het aanbieden van passend onderwijs op de ondersteuningsvragen van de leerlingen.

- Het aanleveren van een volledig en onderbouwd, en met de ouders en leerling besproken dossier, als het gaat om het plaatsen van leerlingen in het ODPC en het afgeven van een TLV VSO. Het volgens de procedure aanleveren van dossiers m.b.t. een TLV voor het Praktijkonderwijs en een aanwijzing voor LWOO.
- De verantwoordelijkheid ten aanzien van thuiszittende leerlingen.

Tot slot heeft het samenwerkingsverband een aantal bestuurlijke opdrachten:

1. Coördineren van het beleid dat samenhangt met de opdracht betreffende Voortijdig School Verlaten (VSV) en de aanpak van jongeren in een kwetsbare positie (JIKP). De uitvoering van dit beleid ligt zowel bij het samenwerkingsverband als bij de aangesloten schoolbesturen.
2. Deelname aan de Coöperatieve Vereniging De Overgang PO-VO UA die als doel heeft om de samenwerking tussen diverse partijen in Nederland op het gebied van de overgang van leerlingen van het PO naar het VO, waaronder de zogenaamde "Plaatsingswijzer', te faciliteren.

1.3 Juridische en bestuurlijke structuur

Bij de oprichting is gekozen voor het bestuur/directie-model waarbij de aangesloten schoolbesturen gezamenlijk het Algemeen Bestuur van het samenwerkingsverband vormen. Het Algemeen Bestuur is eindverantwoordelijk en vervult de toezichthoudende rol. In dat kader ziet het Algemeen Bestuur toe op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden welke aan de directie zijn gemandateerd. Het Dagelijks Bestuur is belast met de voorbereiding van door het bestuur te nemen besluiten; het toezicht op de uitvoering van het beleid door de directie; het adviseren van de directie en het uitvoeren van de werkgeversrol ten opzichte van de directie. De gemandateerde taken en bevoegdheden van de directie zijn benoemd in een managementstatuut. Het Dagelijks Bestuur van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard komt vijf tot zes keer per jaar bijeen voor een vergadering. Het Algemeen Bestuur vergadert in principe driemaal per jaar.
In 2021 is er gewerkt aan een nieuwe bestuursstructuur die ingaat op 1 januari 2022.

De Ondersteuningsplanraad (OPR) bestaat voor de helft uit vertegenwoordigers vanuit de ouder/leerling geleding en voor de andere helft uit vertegenwoordigers namens de personeelsgeleding van de scholen. De OPR heeft instemmingsrecht ten aanzien van het ondersteuningsplan. Dit plan moet tenminste eenmaal in de vier jaren worden opgesteld. De OPR van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard is bij alle wettelijk vereiste taken betrokken en wordt steeds geïnformeerd over de voortgang van het samenwerkingsverband. Het bestuur van het samenwerkingsverband is met de OPR een medezeggenschapsreglement overeengekomen; hierin is ook de facilitering van de OPR geregeld. De OPR komt in principe driemaal per jaar bij elkaar. Het Bestuur van de OPR vergadert drie tot vijfmaal per jaar. De directie van het samenwerkingsverband is, op verzoek van het bestuur van de OPR, aanwezig op de bijeenkomsten van (het bestuur van) de OPR. Ook de OPR vervult een klankbordfunctie voor de directie. Op de website van het samenwerkingsverband is de samenstelling van het bestuur van de OPR te vinden. De jaarverslagen van de OPR staan op de website.

Met ingang van 1 augustus 2019 kent het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard, op basis van de WMS (artikel 3, lid 5) een Medezeggenschapsraad. Deze bestaat alleen uit een personeelsgeleding, vandaar de naam MRp. De OPR en de MRP hebben afstemming gehad over het gezamenlijke medezeggenschapsstatuut.

Onderstaand organogram geeft weer hoe de het samenwerkingsverband in 2021 bestuurlijk was georganiseerd.

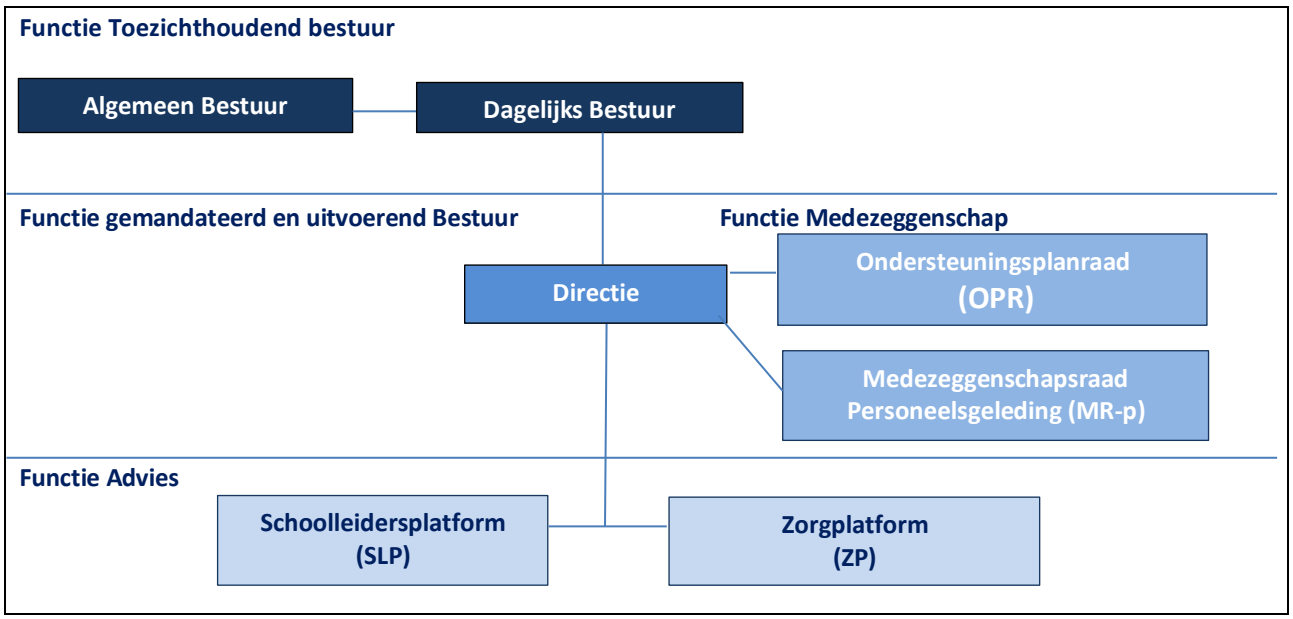

Organogram Bestuurlijke organisatie samenwerkingsverband Fryslân-Noard m.i.v. 1-8-2019

Het schoolleidersplatform (SLP) adviseert de directie van het samenwerkingsverband over de concrete consequenties van beleidskeuzes die binnen het samenwerkingsverband worden gemaakt op schoolniveau. Via het SLP kunnen de scholen uiting geven aan hun eigenaarschap, zodat dit gescheiden blijft van de toezichtrol van de bestuurders in het Algemeen Bestuur. Door binnen het SLP de inhoudelijke discussie te voeren kan het bestuur zich bezighouden met de toezichthoudende rol. Het SLP functioneert ook als een platform waar, de verbinding, het draagvlak en de samenwerking tussen scholen binnen de regio verder versterkt wordt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan afstemming m.b.t. bovenschoolse aangelegenheden en uitwisseling van 'good practices' zodat scholen van en met elkaar kunnen leren. Dit levert het samenwerkingsverband input op voor het te voeren beleid. Het SLP komt in principe driemaal per jaar bijeen.

Het zorgplatform (ZP) adviseert de directie van het samenwerkingsverband eveneens over (concrete) consequenties van beleidskeuzes binnen het samenwerkingsverband op schoolniveau maar dan specifiek gericht op de ondersteuningsstructuur binnen de scholen. Net als het SLP wordt ook binnen het ZP gestreefd naar vergroten van het draagvlak, de verbinding en de samenwerking tussen scholen binnen het samenwerkingsverband. Net als bij het SLP kunnen ook hier de door de scholen ingebrachte punten input leveren voor het te ontwikkelen beleid van het samenwerkingsverband. Ook het Zorgplatform komt in de regel 3 maal per jaar bij elkaar.

Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard heeft gekozen voor een hybride model, waarin het expertise- en het schoolmodel naast elkaar bestaan. Dat betekent dat er zowel middelen naar de schoolbesturen gaan als dat er bovenschoolse expertise beschikbaar is vanuit het samenwerkingsverband Fryslân-Noard. Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard ondersteunt de scholen door het bieden van expertise in de vorm van gedragsdeskundigen, leerspecialisten en consulenten passend onderwijs die op team-, docent- en/of leerling niveau kunnen worden ingezet. Als een school na de inzet van deze expertise alsnog handelingsverlegen is, kan een leerling worden aangemeld voor een traject binnen het OPDC of kan een Toelaatbaarheidsverklaring voor het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) worden aangevraagd.

1.4 Interne organisatiestructuur

De directeur is eindverantwoordelijk voor het aansturen van de interne organisatie van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband beschikt over een ondersteunende dienst die beleidsmatige, beheersmatige en administratieve taken uitvoert.

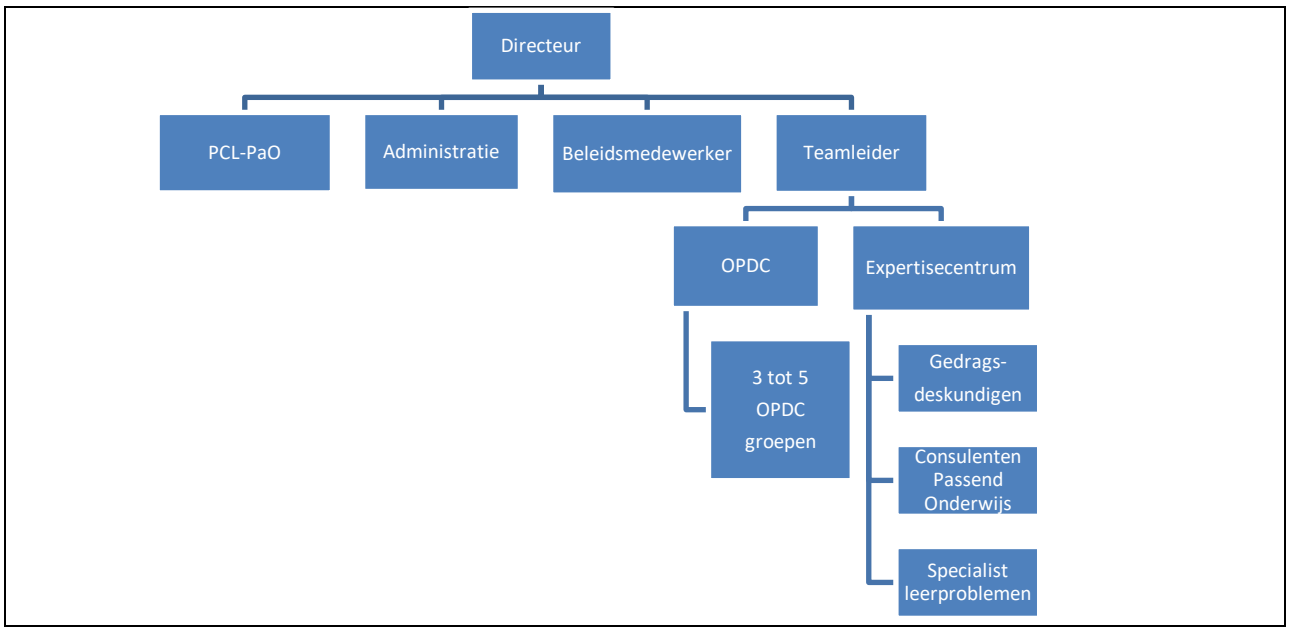

Organogram interne organisatie samenwerkingsverband Fryslân-Noard

De PCL-PaO adviseert de directeur over het toekennen van een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) tot het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO), het Praktijkonderwijs en de Aanwijzing LWOO. Hierbij wordt, conform de voorschriften, gebruik gemaakt van onafhankelijke deskundigenadviezen. Vanaf 1-1-2017 wordt er gewerkt met een gedeeltelijke opting out voor LWOO voor wat betreft de criteria: er wordt alleen nog naar leerachterstanden gekeken, het IQ-criterium is geschrapt. Binnen de administratie worden voornamelijk ondersteunende diensten verricht, onder meer in het kader van financiële en personele zaken. De beleidsmedewerker heeft naast taken op het gebied van beleidsontwikkeling ook taken op het gebied van communicatie, kwaliteitszorg en IBP. De teamleider stuurt het Expertisecentrum en het OPDC aan. De directeur is verantwoordelijk voor het opstellen, uitvoeren en monitoren van het beleid en voor de bedrijfsvoering. Er wordt gewerkt met een jaarprogramma waarin zowel de interne als de externe overleggen opgenomen zijn.

1.5 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Onderwijs & Innovatie

LWOO

Vanwege de periode van coronamaatregelen voor het onderwijs vanaf maart 2020 zijn er aanpassingen geweest voor het aanvragen van een Aanwijzing LWOO. Hierover zijn door de vier Friese samenwerkingsverbanden gezamenlijke afspraken gemaakt. Bij het aanvragen van een Aanwijzing LWOO moest dit jaar voor de leerachterstanden gebruikgemaakt worden van de toets die in januari 2020 afgenomen is. Dit is voordat er sprake was van corona in Nederland. Normaal was het, voor de meeste leerlingen, de januari toets in groep 8 maar nu betrof het de toets in groep 7.

Wat betreft opting out voor LWOO wordt sinds 2016 met een gedeeltelijke opting out gewerkt waarbij de landelijke criteria (deels) zijn losgelaten: IQ-gegevens zijn niet meer nodig, alleen leerachterstanden zijn bepalend. In 2018-2019 is onderzoek gedaan naar een mogelijkheid van verdere opting out waarbij voor vermindering van bureaucratie de koppeling met individuele leerlingen losgelaten wordt en er overgegaan zou worden naar een vorm van populatiebekostiging. In elke variant waren er scholen de financieel achteruit gingen en daarom was door het DB besloten dit niet verder te laten uitwerken. In 2021 is, omdat op termijn het ministerie LWOO zal loslaten, besloten nogmaals met een opting out voorstel te komen. In juni 2021 is een concept beleidsvoorstel besproken in het Schoolleidersplatform. Omdat de SLP-leden meer inzicht wilden in mogelijke scenario's en de consequenties van keuzes is hiervoor een werkgroep opgericht. In november 2021 zijn de door werkgroep uitgewerkte scenario's gepresenteerd aan het SLP. De werkgroep heeft vervolgens het SLP geadviseerd om voor het scenario van populatiebekostiging te kiezen. In 2022 zal hier verdere besluitvorming over plaatsvinden.

Innovatiefonds

Om de ontwikkeling van onderwijszorgarrangementen te stimuleren heeft het samenwerkingsverband per 2018-2019 een Innovatiefonds ingesteld. Doel van dit stimuleringsbudget is om de samenwerking tussen scholen, gemeenten en zorgaanbieders te stimuleren om het dekkend aanbod binnen onze regio uit te breiden en daarmee het aantal thuiszittende leerlingen en uitvallers te beperken.

In 2021 waren er op acht scholen Innovatieprojecten die door het samenwerkingsverband werden bekostigd: Maritieme Academie Harlingen, Impulse Kollum, Brêge, Dockinga College, het Leeuwarder Lyceum, het ISK, de Dyk, Dalton Dokkum. Alle projecten zijn gericht op het samenbrengen van onderwijs en zorg binnen de scholen.

De verantwoording voor deze projecten vindt plaats via onderlinge kennisdeling en via kennisdeling met andere scholen en externen binnen ons samenwerkingsverband. In 2021 is er binnen de Office 365 omgeving van het samenwerkingsverband een gezamenlijk team SWVFN Innovatieprojecten gemaakt en hier zijn de betrokken medewerkers van de scholen lid van. In 2021 zijn in deze omgeving diverse malen ondermeer via digitale bijeenkomsten, ervaringen, vragen en oplossingen uitgewisseld. De coronamaatregelen hebben het hele schooljaar hun invloed gehad op het verder ontwikkelen van de projecten. Daarom is besloten dat alle genoemde projecten ook in 2021-2022 bekostigd worden vanuit het Innovatiebudget.

In september 2021 kon er een fysieke Kennisplatform georganiseerd worden waarin alle Innovatieprojecten zich hebben gepresenteerd aan een breder publiek bestaande uit medewerkers van de scholen, gemeenten, zorgaanbieders en andere belangtellenden. De scholen weten dat deze projectfinanciering stopt aan het einde van het schooljaar 2021-2022 en zijn druk bezig met de borging van de projecten. Hopelijk kan die deels gevonden worden in nauwere samenwerking binnen het jeugddomein met de gemeenten waarin deze scholen zijn gelegen.

Voor het schooljaar 2021-2022 hebben PJ YnSicht, Comenius Zamenhof en AMS vanuit het Innovatiefonds een ontwikkelbudget gekregen voor het ontwikkelen van interne voorzieningen om meer leerlingen binnen het regulier onderwijs te houden. VSO de Monoliet heeft een Innovatiebudget gekregen voor het ondersteunen van specifiek groep leerlingen binnen de school en het komen tot een onderwijszorgarrangement voor deze groep leerlingen binnen de school.

De Einstein Class van de AMS ontvangt m.i.v. 1 januari 2021 een structurele bekostiging vanuit het samenwerkingsverband. Dit in afstemming met de gemeente Waadhoeke die dit onderwijszorgarrangement ook structureel financieel ondersteunt d.m.v. collectieve inzet van jeugdmiddelen.

Het bestuur heeft uitgesproken dat er ook in de nieuwe Ondersteuningsplanperiode Innovatiegelden beschikbaar zouden moeten komen. Dit wordt nader uitgewerkt in het Ondersteuningsplan 2022-2026.

Subsidie (hoog-)begaafde leerlingen PO en VO

Het Steunpunt Hoogbegaafdheid (HB) binnen het Expertisecentrum is in 2020 opgezet. Het Steunpunt wordt aangestuurd door twee medewerkers die beiden geschoold zijn op dit specifieke gebied. Naast de opgezette kennisbank is er ook een kennisnetwerk HB. Inmiddels hebben zich 22 docenten en zorgfunctionarissen van 13 schoollocaties bij aangesloten bij het kennisnetwerk. Bij kennisnetwerkbijeenkomsten zijn zij in wisselende samenstellingen in 2021 drie keer bij elkaar gekomen, in de meeste gevallen was dit via Teams. Onderwerpen die in deze bijeenkomsten centraal stonden waren: Wat is hoogbegaafdheid, Hoogbegaafde leerlingen in de school, Signaleren (van hoogbegaafdheid). Daarnaast was er ruimte voor intervisie. Het Steunpunt HB werkt samen met de kennisgroep hoogbegaafdheid in het basisonderwijs in Friesland.

Een ander aandachtspunt vanuit onze invulling van deze subsidieregeling is de overgang van (hoog)begaafde leerlingen van PO naar VO. Vanuit de vier Friese samenwerkingsverbanden PO en VO is een werkgroep opgericht. De consulenten van het Expertisecentrum zitten in deze werkgroep ‘mooie overgangen van PO naar VO’. Deze werkgroep heeft in 2021 een structureel karakter gekregen en de genoemde doelgroep van HB-leerlingen valt hier ook onder.

Daarnaast vormde het opzetten van onderwijszorgarrangementen voor de doelgroep HB-leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften op het gebied van onderwijs en zorg onderdeel van de subsidieaanvraag. Een deel van de subsidie wordt daarom ook ingezet binnen het Innovatiebudget (zie hiervoor bij innovatiefonds).

Time Out Traject binnen OPDC

Vanuit de klankbordgroep OPDC is de wens geuit dat het OPDC tijdelijk en acuut leerlingen opvangt die geschorst zijn. In mei 2021 is gestart met een Pilot Time Out, als een voorziening voor geschorste leerlingen die maximaal 4 weken op het OPDC kunnen komen om tot rust te komen en school de tijd te geven het herstel in gang te zetten. Omdat pas eind juni de eerste leerlingen aangemeld werden, is er besloten om de pilot niet te evalueren voor de zomervakantie maar te verlengen tot de herfstvakantie. Bij deze evaluatie waren alle betrokkenen (scholen, ouders, leerlingen en OPDC-medewerkers) positief. Het daaropvolgende advies van de klankbordgroep OPDC om het Time Out traject een structurele plek binnen het OPDC te geven is overgenomen. Dit is in 2022 gelukt binnen de bestaande bezetting en begroting van het OPDC.

Werkgroep OSO

Om zicht te krijgen op het verloop van het proces van digitale overdracht van de leerling dossiers van PO naar VO door middel van OSO is onder de ontvangende VO-scholen voor de zomer van 2021 een enquête gehouden en gevraagd naar hun ervaringen met betrekking tot het uitwisselen van leerling gegevens met behulp van OSO. Het onderzoek maakt zonder meer duidelijk dat de kwantiteit aan deelnemende scholen ruim voldoende scoort maar dat de kwaliteit van het proces van overdracht van gegevens op onderdelen nog te wensen overlaat.
Op basis van deze bevindingen is door de drie hierin deelnemende samenwerkingsverbanden besloten om de werkgroep te continueren. De werkgroep richt zich in het schooljaar 2021-2022 op de volgende verbeterpunten:

1. Generieke verbeteringen in het proces en de werkwijze van de digitale overdracht aanbrengen in het handboek OSO. Aanpassen van de gebruikte formats.
2. Op regionaal niveau aanvullende werkafspraken maken tussen po en vo (wanneer worden welke gegevens overgedragen)
3. Stimuleren digitale aanmelding bij VO-scholen door ouders. De werkgroep het aanmeld- en overdrachtsproces inhoudelijk verder optimaliseren om zodoende de kwaliteit van de over te dragen gegevens te verbeteren. Dit geldt ook voor aanpassingen in de werkwijze om de digitale aanmelding en de daaraan gekoppelde digitale overdracht van gegevens met behulp van OSO mogelijk te maken.

Kwaliteit

Ondersteuningsplan 2022-2026

Voor de zomervakantie is er gestart met het proces om te komen tot een nieuwe Ondersteuningsplan voor de periode 2022-20206. Hiervoor zijn binnen het samenwerkingsverband o.a. gesprekken gevoerd met het DB, het AB, het SLP, het ZP en de OPR. Buiten het samenwerkingsverband is hierover gesproken met de collega samenwerkingsverbanden, de beleidsmedewerkers van de mbo-instellingen in onze regio en de beleidsambtenaren onderwijs en zorg van de negen gemeenten in onze regio. Daarnaast is geïnventariseerd welke punten uit de Verbeteraanpak Passend Onderwijs moeten worden meegenomen. Dit heeft geleid tot een schema met uitgangspunten, ambities en al een aantal globale doelen. Na de zomervakantie is dit uitgewerkt in een startdocument dat weer met alle hiervoor genoemde partijen is besproken. Alle partijen hebben hun consensus gegevens op dit document, waarna gestart is met het opstellen van het Ondersteuningsplan 2022-2026. In het voorjaar van 2022 wordt dit Ondersteuningsplan besproken in het OOGO en voorgelegd ter instemming en ter vaststelling aan respectievelijk de OPR en het bestuur.

Kwaliteitszorg

We werken sinds 2020 met twee verbonden systemen van kwaliteitszorg die staan beschreven in het Handboek kwaliteitszorg Samenwerkingsverband Fryslân-Noard en het handboek kwaliteitszorg OPDC Fryslân-Noard. Specifiek voor het OPDC zijn instrumenten en een kalender ontwikkeld. Tijdens de staf en MT-bijeenkomsten wordt gemonitord of de kalender(s) gevolgd worden. Omdat de basis van kwaliteitszorg nu geborgd is en de teamleider van het OPDC en EC een taak krijgt in de uitvoering van de kwaliteitszorg is in goed onderling overleg het detacheringscontract met Cedin voor de externe ondersteuner op het gebied van kwaliteitszorg m.i.v. 1 januari 2021 beëindigd.
Tijdens het opstellen van het nieuwe Ondersteuningsplan is besproken hoe de kwaliteitszorg in de periode 2022-20206 het beste vorm kan worden gegeven. In december 2021 is in dat kader een vierjarig contract gesloten met

Perspectief op School voor o.a. het (digitaal) monitoren van de doelen in het Ondersteuningsplan, het verantwoorden door de scholen en ook het in kaart brengen van de ondersteuning binnen de scholen.

Bedrijfsvoering

IBP / AVG

Het bevorderen van bewustwording op het gebied van privacy en informatiedeling van en tussen medewerkers en aangesloten scholen en externen is een continu aandachtspunt. In 2021 is het gebruik van Zivver voor het versturen van privacygevoelige informatie per mail verder uitgerold binnen het samenwerkingsverband. Met de ICT-afdeling van OVO Fryslân Noord wordt periodiek overleg gevoerd. Het bespreken van IBP/AVG gerelateerde onderwerpen maakt hier onderdeel van uit. Er hebben zich in 2021 geen datalekken voorgedaan.

Afbouw verplichtingen voortkomend uit Tripartiete Akkoord met SO Fryslân

In 2021 is de ureninzet van het Steunpunt Onderwijs Noord conform eerdere afspraken verder afgebouwd. Scholen kunnen uit de middelen die ze van het samenwerkingsverband ontvangen zelf uren inkopen bij dit Steunpunt.

Eigen werkgeverschap

In november 2021 heeft het Bestuur ingestemd met het voornemen om per 1-1-2023 over te gaan tot eigen werkgeverschap.

1.6 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

Corona

Ook in 2021 speelde corona en de effecten daarvan nog een grote rol in het onderwijs. 2021 begon en eindigde met maatregelen die in het teken van corona stonden. De op 16 december 2020 ingestelde schoolsluiting duurde voor het V(S)O tot 1 maart 2021. Toen gingen de V(S)O-scholen weer deels open. Pas eind mei, begin juni 2021 gingen de V(S)O-scholen weer volledig open. Al die tijd werd er hybride lesgegeven: een mix van fysiek en online onderwijs. Na de zomervakantie starten V(S)O-scholen weer zo normaal als mogelijk. Het verschil met een jaar eerder was dat er nu gebruik kon/moest worden gemaakt van mondkapjes, zelftesten, CO^2 meters in de lokalen en vaccinatie(s) en boosters. De kerstvakantie van het schooljaar 2021-2022 begon i.v.m. oplopende coronabesmettingen een week eerder dan gepland.

Voor het samenwerkingsverband betekende dit net als een jaar eerder dat het OPDC zo normaal als mogelijk doorging met het geven van fysiek onderwijs. Hierdoor bood het OPDC opvang aan ‘kwetsbare leerlingen’. De medewerkers van het Expertisecentrum pendelen op en neer tussen de scholen en werkten daarnaast thuis. De overige medewerkers van het samenwerkingsverband werkten grotendeels vanuit huis. Veel van de overleggen vonden online via teams plaats. In de maanden juli, september en oktober lukte het, met gepaste maatregelen, een aantal bijeenkomst wel fysiek plaats te laten vinden.

Het samenwerkingsverband nam ook in 2021 deel aan de provinciaal georganiseerde regiegroep die zich bezighoudt met het organiseren van opvang voor kwetsbare leerlingen en kinderen uit kwetsbare gezinnen tijdens de sluiting van de scholen tijdens de coronacrisis.

NPO gelden

In 2021 werd als reactie op de gevolgen van het meermaals sluiten van de scholen het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gelanceerd. Ongeveer € 5,8 miljard van deze NPO-middelen gaat in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 naar scholen in het primair en het voortgezet onderwijs en naar gemeenten. Zij kunnen met dit geld tot uiterlijk in schooljaar 2024-2025 leerlingen helpen om leervertragingen en andere problemen aan te pakken die door corona zijn ontstaan.
Ook de samenwerkingsverbanden ontvangen in het schooljaar 2021-2022 NPO middelen om het langere verblijf van leerlingen in het VSO en het PRO op te vangen. Hiervoor wordt het bedrag voor regulier bekostigde leerlingen opge-

hoogd met € 17,56 per leerling. Het budget voor het PRO is een extra bedrag van € 237,02 per leerling in het praktijkonderwijs. Dit bedrag wordt in schooljaar 2021-2022 maandelijks uitbetaald vanaf augustus 2021 (VSO), respectievelijk vanaf september (PRO) waarbij het bedrag PRO voor augustus ook in september wordt uitgekeerd. Samenwerkingsverbanden kunnen deze gelden naar eigen inzicht besteden. Binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard worden deze middelen ingezet om de (verhoogde) verplichte afdracht via DUO voor VSO- en PRO-leerlingen te bekostigen.

Verbeteraanpak Passend Onderwijs

In 2021 is gestart met het uitvoeren van de in 2020 geformuleerde Verbeteraanpak Passend Onderwijs. Hiervoor zijn 7 doelstellingen en 25 maatregelen geformuleerd. In 2021 zijn hiervoor stappen gezet, maar ook hier is door corona vertraging opgetreden in met name de landelijke ontwikkelingen. Er wordt ook rekening gehouden met overbelasting van het veld, waardoor aangekondigde acties voor samenwerkingsverbanden en schoolbesturen uitgesteld zijn.

	Doelstellingen	Maatregel
1	De ondersteuningsbehoefte is leidend.	M1 M2 M3 M4 M6 M9 M13 M17 M22 M25
2	De leerling wordt gehoord	M1 M4 M5 M7 M13
3	De leraar wordt ondersteund en toegerust.	M2 M6 M13 M14 M15 M17 M18 M19 M24 M25
4	De ouder is gelijkwaardig partner.	M2 M3 M6 M7 M9 M10 M11 M12 M13
5	Er is een dekkend netwerk van voorzieningen.	M1 M2 M3 M7 M8 M9 M10 M13 M14 M16 M19 M20
6	Er is transparantie en verantwoording over de ondersteuningsmiddelen.	M13 M14 M15 M19 M20 M21 M22 M23 M24 M25
7	Er is acceptabele administratieve belasting	M13 M14 M15 M19 M20 M21 M22 M23 M24 M25

ONTWIKKELIGNEN IN 2021				
	Maatregel	**Landelijk**	**Samenwerkingsverband Fryslân Noard**	**Schoolbesturen FN**
M1	Leerrecht verankeren	Initiatief wet in voorbereiding	In afwachting van landelijke ontwikkeling	In afwachting van landelijke ontwikkeling
M2	Een landelijke norm voor basisondersteuning met een brede basis	Concretiseren landelijke norm door ontwikkel en expertgroep	In afwachting van landelijke ontwikkeling *Tot dan zijn de huidige normen voor basisondersteuning van kracht (gecheckt met tussenproduct landelijke norm basisondersteuning)*	In afwachting van landelijke ontwikkeling *Tot dan zijn de huidige normen voor basisondersteuning van kracht (gecheckt met tussenproduct landelijke norm basisondersteuning)*
M3	Strakkere zorgplicht	Brief aan schoolbesturen opgesteld	In afwachting van brief *Schoolbesturen en schoolleiders worden, indien nodig, gewezen op zorgplicht.* *Er zijn afspraken gemaakt over het melden van volmeldingen bij het samenwerkingsverband en het vermelden van volmeldingen op de website van de school.*	In afwachting van brief *Volmeldingen worden gemeld bij samenwerkingsverband en staan op website van school*
M4	Hoorrecht	Verkenning wettelijke verankering	In afwachting van landelijke ontwikkeling *Binnen het OPDC worden leerlingen betrokken bij het helder krijgen van de ondersteuningsbehoefte en het opstellen van het OPP*	In afwachting van landelijke ontwikkeling
M5	Een aanspreekpunt voor elke vo-leerling	Wordt meegenomen in implementatie wetsvoorstel hoorrecht (zie M4)	In afwachting van landelijke ontwikkeling	In afwachting van landelijke ontwikkeling
M6	Betere informatie in de schoolgids over passend onderwijs	Voorbereiding wetsvoorstel	In afwachting van landelijke ontwikkeling	In afwachting van landelijke ontwikkeling *Op een aantal scholen wordt jaarlijks in teamverband gesproken over het ondersteuningsaanbod.*
M7	In elk samenwerkingsverband een steunpunt	Leidraad voor samenwerkingsverbanden ontwikkeld en aangeboden	*Opgenomen in Ondersteuningsplan 2022-2026*	n.v.t.
M8	Meer mogelijk maken voor EMB-leerlingen en hoogbegaafden, om thuiszitten te voorkomen	Proeftuinen, zorgarrangeurs, internet consultatie experiment onderwijszorg initiatieven	*Uitvoeren plan van aanpak subsidieregeling (hoog)begaafde leerlingen*	*Innovatieprojecten deel gericht op 'HB+ /dubbel bijzondere leerlingen'*

		Onderzoek naar effecten Subsidieregeling (hoog)begaafde leerlingen		
M9	Betere en snellere besluiten: doorbraakaanpak wanneer onderwijs en zorg niet tot een aanbod komen	Internetconsultatie afgerond; wordt vervolgd in 2022	In afwachting van landelijke ontwikkeling	In afwachting van landelijke ontwikkeling
M10	Heldere stappen wanneer ouders en school er niet uitkomen, ondersteuning van onderwijsconsulenten blijft	Nog niet in gang gezet	In afwachting van landelijke ontwikkeling	In afwachting van landelijke ontwikkeling
M11	Uitspraken van de geschillencommissie worden bindend	Wordt opgepakt na uitwerking van andere maatregelen	Verantwoordelijkheid blijven nemen voor goedlopend proces en (ondersteunen bij) aanbieden passende onderwijsplekken *Tot nu toe zijn er geen meldingen gedaan bij de geschillencommissie.*	Verantwoordelijkheid blijven nemen voor goedlopend proces en (ondersteunen bij) aanbieden passende onderwijsplekken
M12	Geen VT-melding bij puur een geschil over passend onderwijs	Ontwikkelen instrumenten met duidelijke informatie voor scholen en ouders	*Bij het swv FN zijn geen meldingen van deze aard bekend*	*Bij het swv FN zijn geen meldingen van deze aard bekend*
M13	Meer en beter toezicht op passend onderwijs, in het bijzonder het regulier onderwijs	Nieuw onderzoekskader Inspectie voor scholen en swv opgesteld	*Nieuwe kaders zijn bekeken en worden meegenomen bij aanpassing eigen kwaliteitszorgsysteem (in 2022)*	*Scholen nemen dit op ieder op eigen manier mee in eigen kwaliteitszorg*
M14	Heldere verwachtingen van leraren en schoolleiders in het regulier onderwijs	Actualiseren van brochure voor leerkrachten binnen po	In afwachting van brochure voor vo	In afwachting van brochure voor vo
M15	Meer betrokkenheid en inspraak van leraren; middelen transparanter	Nog niet in gang gezet	In afwachting van brochure voor vo	In afwachting van brochure voor vo
M16	Expertise van jeugdhulp beter benutten in de school	Kennisdeling vanuit Met Ander Ogen (MAO)	*2 inspiratie regio's MAO binnen regio swv* *Deelname aan programmaraad Foar Fryske Bern (actieplan jeugd)* *Deelname aan provinciale werkgroep Passend Onderwijs en Zorg voor Jeugd & 2x informeel overleg hierover met wethouders* *Innovatiefonds en bijdrage aan collectieve OZA*	*Schoolbesturen zijn in overleg met gemeenten over meer en betere samenwerking onderwijs en zorg (preventief, collectieve OZA's)* *Innovatieprojecten*
M17	Leraren beter voorbereiden	Gesprekken met lerarenopleiding en beroepsgroepen over curriculum Bestuursakkoord flexibilisering lerarenopleiding Webinars over leraren en passend onderwijs	*Gesprekken met lerarenopleiding namens SLP en swv* *Beschikbaar stellen van stageplaatsen voor Minor Passend Onderwijs*	*Gesprekken met lerarenopleiding namens SLP en swv.* *Beschikbaar stellen van stageplaatsen voor Minor Passend Onderwijs ook in kader van Samen Opleiden*
M18	Minder administratie voor leraren en school	Start werkgroep TLV	*Evaluatie format OPP met gebruikers (geen wijzigingen nodig)*	*Evaluatie format OPP met gebruikers (geen wijzigingen nodig)*
M19	Heldere eisen aan besturen en samenwerkingsverbanden	Oriënteren en verkennen	*Gesprekken op bestuurlijk niveau over good governance binnen swv (o.l.v. externe deskundige)*	n.v.t.
M20	Samenwerkingsverbanden: meer dialoog en beter benutten ondersteuningsplan	Deze maatregel wordt meegenomen in de implementatie van het wetsvoorstel Versterking medezeggenschap (zie M6)	In afwachting van brochure voor vo	In afwachting van brochure voor vo
M21	Verder verbeteren van de governance besturen en samenwerkingsverbanden via het scheiden van bestuur en toezicht en ook onafhankelijker toezicht	Verkenning en werksessies over vormgeven rolvastheid binnen samenwerkingsverbanden	*Nieuwe Governance structuur voorbereid (ingangsdatum 1-1-2022)*	n.v.t.
M22	Onnodige kosten voorkomen	Wordt gekoppeld aan M19	In afwachting van brochure voor vo	In afwachting van brochure voor vo
M23	Aanpakken van onnodige reserves	Monitoring bovenmatige reserves en opstellen individuele plannen swv; geen landelijke sanctie nodig	*Het swv FN zit onder de signaleringswaarde in 2021*	n.v.t.

M24	Voorzetting van Steunpunt Passend Onderwijs	De subsidie is verlengd	*Gebruik blijven maken van SPO*	*Gebruik blijven maken van SPO*
M25	Verkennen directe bekostiging van het praktijkonderwijs	Onderzoek naar directie bekostiging PRO	In afwachting van landelijke ontwikkeling	In afwachting van landelijke ontwikkeling

Reservepositie samenwerkingsverbanden

De reserves van het samenwerkingsverband ultimo 2021 liggen onder de aangegeven signaleringswaarde van het samenwerkingsverband.

1.7 Maatschappelijke aspecten van Passend Onderwijs in de regio

Samenwerking Onderwijs en Zorg

De samenwerking tussen onderwijs en zorg is van essentieel belang om het aantal thuiszittende leerlingen en uitvallers tot een minimum te beperken. In de evaluatierapporten en verbeter aanpak Passend Onderwijs komt dit steeds nadrukkelijker aan de orde. Het samenwerkingsverband sluit zowel op lokaal, regionaal als provinciaal niveau aan bij bestaande programma's en overleggen die onderwijs en zorg met elkaar verbinden. De vier Friese samenwerkingsverbanden passend onderwijs trekken hier gezamenlijk in op. In 2021 zijn er wederom flinke stappen gezet:

- **Foar Fryske Bern** (FFB): In de actielijn onderwijs & en zorg wordt o.a. gewerkt aan een Fries Analysemodel waarbij op schoolniveau geanalyseerd wordt welke zorg een jongere ontvangt (vanuit school en vanuit al dan niet geïndiceerde jeugdzorg). In 2021 is er door de vier Friese samenwerkingsverbanden onderzoek gedaan naar het aantal (on)geoorloofde thuiszitters en thuiszittende leerlingen. Hieruit werd duidelijk dat het aantal (geoorloofde) thuiszittende leerlingen groter is dan het aantal formele (ongeoorloofde) thuiszitters. Vanuit het informele provinciale OOGO (zie hieronder) is na presentatie van deze cijfers de opdracht gegeven om te komen tot een onderwijsgerichte aanpak van de thuiszittersproblematiek.
- **Kenniswerkplaats Jeugd Friesland**: samen met andere partners, waaronder FFB, werken we aan het tot stand komen van een kennisnetwerk waarin opleidingen, onderwijs en zorgaanbieders kennis en ervaringen kunnen delen om zo tot nieuwe ideeën en oplossingen te komen op het vraagstuk van onderwijs en zorg.
- **Collectieve inkoop van zorg in onderwijstijd**. In samenwerking met de Friese inkooporganisatie (Sociaal Domein Friesland) wordt gewerkt aan een plan om gezamenlijk namens de 18 Friese gemeenten en de samenwerkingsverbanden zorg in onderwijs in te kopen. In eerste instantie is dit gericht op begeleiding in het (voortgezet) speciaal (basis) onderwijs.
- **Inspiratie regio Met Andere Ogen**: in de regio Friesland Noord zijn twee Inspiratie regio's (Leeuwarden en Noardeast Fryslân) bezig met het anders organiseren van de verbinding onderwijs en zorg. Hierin werken we nauw samen met het samenwerkingsverband primair onderwijs.
- **Provinciaal overleg**: in 2020 is de provinciale werkgroep Passend Onderwijs en Jeugdzorg opgericht. Hierin zitten naast de vier samenwerkingsverbanden ook ambtenaren namens de 18 Friese gemeenten en het SDF. Gezamenlijk is ingezet op het organiseren van een informeel provinciaal OOGO (minimaal een maal per jaar) met alle bestuurders / wethouders jeugd en onderwijs.
- **Regionaal overleg**: met het RMC wordt op uitvoerend, ambtelijk en bestuurlijk niveau overleg gevoerd over de aanpak van VSV en jongeren in een kwetsbare positie.
- **Lokaal overleg**: met de gemeenten Leeuwarden, Waadhoeke en Noardeast-Fryslân & Dantumadiel wordt op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau regelmatig overleg gevoerd over de samenwerking onderwijs en zorg. Het samenwerkingsverband wordt ook regelmatig uitgenodigd voor het LEJA (Lokale educatieve en jeugd agenda) in deze gemeenten. Met de overige gemeenten wordt incidenteel en op casus niveau overleg gevoerd.

2. Governance

In het kader van artikel 24e en 24e 1 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) is de scheiding tussen bestuur en toezicht verplicht gesteld. Binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard is gekozen voor de stichtingsvorm. Binnen de stichting fungeert het Algemeen Bestuur als Toezichthoudend Orgaan. Het Algemeen Bestuur bestaat uit afgevaardigden van alle aangesloten schoolbesturen. Voor de beleidsvoorbereiding en –uitvoering heeft het Algemeen Bestuur een Dagelijks Bestuur benoemd dat uit drie personen bestaat en dat de directie in dezen ondersteunt. Besluitvorming door het Algemeen Bestuur vindt plaats met inachtneming van de regels van medezeggenschap. Samenwerkingsverband Fryslân-Noard kent een betrokken OPR. Het Dagelijks Bestuur van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard houdt zicht op de dagelijkse gang van zaken van de stichting en de leiding door de directeur. De uitvoerende taken zijn gemandateerd aan de directeur en vastgelegd in het managementstatuut. De directeur treedt civielrechtelijk op namens het bestuur, maar is geen lid van het bestuur. Het Algemeen Bestuur geeft decharge aan het Dagelijks Bestuur van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard voor het gevoerde beleid en vormt daarmee het toezichthoudende orgaan. In de statuten staan de taken van de toezichthouder – het Algemeen Bestuur – en van het Dagelijks Bestuur duidelijk omschreven.

2.1 Ontwikkelingen

In 2021 zijn door het bestuur alle voorbereidingen getroffen om te komen tot een nieuwe Governance structuur per 1 januari 2022 (wijziging statuten, opstellen profiel onafhankelijk voorzitter, wervingsprocedure en aanstelling onafhankelijk voorzitter).
In juli 2021 is de voorzitter van het samenwerkingsverband teruggetreden in verband met haar pensionering. Tot het einde van 2021 is een voorzitter vanuit het huidige Algemeen Bestuur aangesteld.

2.2 Code Goed Bestuur

Samenwerkingsverband Fryslân-Noard is als 'aangeslotene' lid van de VO-raad. De geactualiseerde Code Goed Onderwijsbestuur VO, gepubliceerd in 2019 door de VO Raad, is van toepassing en wordt zoveel mogelijk toegepast. Zie verder het verslag van de Toezichthouder (pag. 48).

2.3 Afwijkingen code Goed Bestuur

Hiervoor verwijzen we naar het Verslag van de Toezichthouder verderop in het jaarverslag (pag. 48).

2.4 Medezeggenschap en Horizontale verantwoording

Ondersteuningsplanraad (OPR)

De OPR heeft in 2021 viermaal een bijeenkomst gehad (15 maart, 31 mei, 27 september en 15 november). Het bestuur van de OPR had voorafgaand aan deze overleggen eveneens viermaal overleg (1 maart, 17 mei, 14 september en 1 november). De OPR wordt administratief ondersteund door een van de administratieve medewerkers van het samenwerkingsverband. De directeur van het samenwerkingsverband is op verzoek aanwezig geweest bij alle bestuursvergaderingen en de bijeenkomsten van de OPR. In de bijeenkomsten zijn onderstaande punten aan de orde geweest.
Een van de bestuursleden van de OPR heeft deel uitgemaakt van de benoemingscommissie voor de onafhankelijk voorzitter.

Datum OPR-bijeenkomst	Ingestemd met	Besproken
15 maart 2021	1e monitor bovenmatige vermogen samenwerkingsverbanden	Wijziging governance (uitleg door Bestuurslid)
		Verslag schooljaar 2019-2020 en samenvatting daarvan
		Welke ambities heeft de OPR m.b.t. Ondersteuningsplan 2022-2026
		Monitoring aandachtspunten
31 mei 2021	Wijziging medezeggenschapsreglement (artikel 18)	Concept Bestuursverslag 2020

		Monitoring aandachtspunten
		Samenstelling OPR 2021-2022
		Inzet NPO gelden scholen en gemeenten
		Innovatieprojecten
		Steunpunt Hoogbegaafdheid
		Pilot Time out traject OPDC
27 september 2021		Voortgang nieuwe Governance structuur
		Voortgang Ondersteuningsplan 2022-2026
		Samenstelling OPR 2022-2026
		Informatie OPR op website
		Scholing OPR
		Monitoring aandachtspunten
15 november 2021	Jaarverslag OPR 2020-2021	Scholing OPR
		Voortgang nieuwe Governance structuur
		Voortgang Ondersteuningsplan 2022-2026
		LWOO verdere opting out
		Begroting 2022 / meerjarenbegroting 2022-2206
		Onderzoek naar groei VSO
		Leerling betrokkenheid bij de OPR
		Ouder- en jeugdsteunpunt

Samenstelling Ondersteuningsplanraad (OPR)

Elk aangesloten schoolbestuur levert één afgevaardigde voor de OPR. De OPR bestaat sinds 1 augustus 2018 uit 16 personen[2], waarvan 8 leden afkomstig zijn uit de ouder/leerling geleding en 8 leden uit de personeelsgeleding van de aangesloten scholen.

Het bestuur van de OPR bestond in 2021 uit de volgende personen:

Mevr. M. van Dijk	voorzitter	ouder/leerling geleding
Mevr. D. Van Doorn	voorzitter	personeelsgeleding m.i.v. schooljaar 2021-2022
Dhr. S. Verbree	lid	ouder/leerling geleding
Mevr. K. Koelman	lid	personeelsgeleding

Medezeggenschapsraad (MRp)

De leden van de MR-p zijn dit schooljaar 6 keer bij elkaar gekomen. De directeur is telkens uitgenodigd om het eerste half uur aanwezig te zijn bij de vergadering om ingebrachte punten toe te lichten en te bespreken.

In het eerste jaarverslag wordt de ambitie van de MR-p genoemd, om haar werkwijze te evalueren en communicatie met de achterban vorm te geven. Afgelopen schooljaar zijn hierin door corona en de verandering in de samenstelling van de MR-p geen concrete stappen ondernomen. De MR-p pakt dit aan het begin van dit schooljaar wederom op. In 2021 heeft de MRp zesmaal overleg gehad.

Elke bijeenkomst en tussendoor als daar aanleiding toe was, is er gesproken over de protocollen, richtlijnen en maatregelen die genomen werden i.v.m. corona. De MRp en de directie hebben dit gezamenlijk en in consensus aangepakt en opgepakt.

Datum MRp	Ingestemd met	Ter informatie / bespreking
1 februari 2021	Klokkenluidersregeling	Reiskostenvergoeding/thuiswerkvergoeding i.v.m. corona
	Algemene klachtenregeling	
	Veiligheidsplan (OPDC)	

[2] *De 2 schoolbesturen waarover, voor twee locaties, een Convenant met het aangrenzende samenwerkingsverband Zuid Oost Friesland is gesloten, zijn niet vertegenwoordigd in de OPR*

	Protocol Medicijnverstrekking (OPDC)	
24 april 2021	Vakantieregeling 2021-2022	Voortgang wijziging governance en onafhankelijk voorzitter
	Gedragscode integriteit	BHV
28 juni 2021	Wijziging medezeggenschapsreglement (artikel 18)	Aangepaste functieomschrijvingen docent/begeleider OPDC en pedagogisch medewerker
	Profielschets onafhankelijk voorzitter	Formatie 2021-2022
		Jaarverslag 2020 en accountantsverslag 2020
		Voortgang wijziging governance
30 augustus 2021		Routeinformatie MR-p naar achterban
25 oktober 2021	Calamiteitenplan	Ventilatie gebouw
13 december 2021	Beleid t.a.v. Telefoonvergoeding en bereikbaarheid	Benoeming onafhankelijk voorzitter
		Begroting 2022 en meerjarenbegroting 2022-2026
		Eigen werkgeverschap

Overige activiteiten en werkzaamheden MRp

Namens de MRp heeft één lid zitting genomen in de benoemingsadviescommissie voor de aanstelling van een onafhankelijk voorzitter van het samenwerkingsverband. De MRp heeft in het najaar van 2021 een ledenraadpleging georganiseerd rondom het beleid t.a.v. telefoonvergoeding en bereikbaarheid van medewerkers van het samenwerkingsverband.

In het jaarverslag 2019-2020 wordt als ambitie van de MR-p genoemd om haar werkwijze te evalueren en de communicatie met de achterban vorm te geven. In 2020-2021 zijn hierin door corona en de verandering in de samenstelling van de MR-p geen concrete stappen ondernomen.

Samenstelling Medezeggenschapsraad (MRp)

De MRp streeft ernaar dat uit alle geledingen van het 'bureau' van het samenwerkingsverband een werknemer is afgevaardigd. De MRp bestond in 2021 uit de volgende personen:

Dhr. M. Slot	vicevoorzitter	vanuit het Expertisecentrum
Mevr. L. Reisdorf	secretaris	vanuit het OPDC
Mevr. W van der Gaast	lid	vanuit de administratieve dienst

Horizontale verantwoording

Het doel van horizontale verantwoording is drieledig:

1) Legitimering van het beleid en het verkrijgen van draagvlak
2) Afleggen van rekenschap
3) Verkrijgen van inzicht in verbetermogelijkheden door in discussie de mogelijkheid te benutten voor het inwinnen van advies

Belangrijke partners (stakeholders) in het kader van de horizontale verantwoording zijn o.a. de aan het samenwerkingsverband verbonden scholen (SLP en ZP), de medewerkers van het samenwerkingsverband (MRp) en de aangesloten scholen (OPR), ouders (OPR) en ouder- en belangenverenigingen, gemeenten, ketenpartners als het RMC, instellingen op het gebied van jeugdhulpverlening en jeugdzorg en andere geïnteresseerden.

Horizontale verantwoording aan de stakeholders van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard gebeurt, naast de wettelijke verplichte documenten, ook via de dialoog met de stakeholders. Hierbij worden o.a. de volgende instrumenten ingezet:

- Via de website en info@swvfryslan-noard.nl kunnen vragen, opmerkingen en ideeën kenbaar worden gemaakt. Er is een protocol hoe hier mee om te gaan.
- Op de website is veel informatie te vinden: informatie brochures voor ouders en leerlingen, protocollen en regelingen verantwoordingsdocumenten, nieuwsbrieven, formulieren en overige documenten. Op de website is ook een voorlichtingsfilm over de werkzaamheden van het samenwerkingsverband te vinden.
- Het organiseren van netwerkbijeenkomsten en kennisplatforms over passend onderwijs in de regio
- Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de landelijke commissie onderwijsgeschillen.
- Het samenwerkingsverband heeft een klachten- en bezwaarprocedure die te vinden is op de website.

Verantwoordingsdocumenten

- Het Jaarverslag, bestaande uit het Bestuursverslag, inclusief financieel verslag, het verslag van het toezichthoudend orgaan en de jaarrekening. Dit verslag wordt jaarlijks gepubliceerd op de website. Sinds 2019 is dit voorzien van een infographic van de jaarrekening om in één oogopslag de belangrijkste (financiële) resultaten te presenteren.
- Een verslag over het schooljaar (overzicht van doelen, resultaten en actiepunten, gekoppeld aan het ondersteuningsplan) wordt eveneens jaarlijks op de website gepubliceerd. Sinds het schooljaar 2017-2018 wordt ook de visuele samenvatting hiervan gepubliceerd op de website.
- Het jaarverslag van de OPR wordt eveneens jaarlijks op de website gepubliceerd.

Horizontale dialoog

Het beleid van het samenwerkingsverband staat niet op zichzelf. De inzet van ondersteuning in het onderwijs moet zijn afgestemd met de inzet vanuit andere sectoren in het jeugddomein, zoals de jeugdzorg, de WMO-zorg en de arbeidsmarkt. Om die reden is het belangrijk dat het samenwerkingsverband een maatschappelijke dialoog onderhoudt met belanghebbenden en dat het intern toezicht daarop toeziet. De interne kwaliteitszorg heeft hierin ook een rol.

Binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard zien we de horizontale dialoog terug op verschillende niveaus. Het samenwerkingsverband heeft een communicatieplan met als doel deze dialoog systematisch en zichtbaar te maken. Om een indruk te geven van de gesprekken en overleggen die het samenwerkingsverband voert met externe stakeholders staat hieronder een overzicht van gesprekken, overleggen en andere activiteiten die in 2021 hebben plaatsgevonden (niet uitputtend). De meeste van deze overleggen vonden ook in 2021 i.v.m. corona online plaats Datzelfde gold voor de kennisplatform en netwerkbijeenkomsten voor medewerkers van de scholen, ketenpartners en andere belangstellenden. De kennisplatforms zijn bedoeld voor alle belangstellenden binnen (o.a. docenten) en in toenemende mate ook van buiten ons samenwerkingsverband (betrokken professionals vanuit andere organisaties). Het webinar met Steven Pont in april over 'mentale gezondheid van leerlingen' werd positief ontvangen. Op 20 september lukte het weer om een fysiek kennisplatform te organiseren. Voor een groot en breed samengesteld publiek presenteerden de Innovatieprojecten de aanpak, knelpunten en opbrengsten van de Innovatieprojecten. Gedurende 2021 zijn er (online) drie HB-kennisnetwerkbijeenkomsten georganiseerd.
Medewerkers van het samenwerkingsverband hebben evenals in 2020 veel online webinars en andere onlinebijeenkomsten bijgewoond.
Samen met de OPR wordt nog gezocht naar mogelijkheden om meer ouders van en leerlingen met een ondersteuningsbehoefte te bereiken. In dat kader staan op de website o.a. een voorlichtingsfilm en een informatiefolders voor ouders.

Horizontale Dialoog 2021	Wie
Bestuurlijk	
Provinciaal bestuurlijk overleg VSV en aanpak kwetsbare jongeren	Lid DB, directeur
Regionaal bestuurlijk overleg RMC	Lid DB, directeur
Bestuur Coöperatieve vereniging overgang PO – VO / Plaatsingswijzer	Directeur
Informeel OOGO (provinciaal) wethouders Jeugd	Directeur
Overleg met diverse wethouder(s) Jeugd & Onderwijs gemeenten in Noord-Friesland	Directeur
Stuurgroep Onderwijs Fier Fryslân	Directeur
Stuurgroep Einstein Class AMS	Directeur
Bestuurlijk adviesnetwerk kenniswerkplaats Jeugd Friesland	Directeur
Overleg met NHL Stenden over rol en positie van passend Onderwijs binnen leraren opleiding	Directeur en lid SLP
Beleidsmatig	
Landelijke bijeenkomsten sectorraad samenwerkingsverbanden VO (VO-raad)	Directeur
Provinciaal directie overleg samenwerkingsverbanden Friesland	Directeur
Provinciale werkgroep passend onderwijs en zorg voor jeugd	Directeur
Directieoverleg met samenwerkingsverbanden in het noorden (Groningen. Friesland, Drenthe en kop van Overijssel)	Directeur
Provinciaal ambtelijk overleg VSV	Directeur
Programmateam Foar Fryske Bern	Directeur

Kenniswerkplaats Jeugd Friesland	Teamleider
Steunpunt Onderwijs Noord	Directeur
Beleidsoverleg RMC Friesland Noord	Directeur
Thuiszitteroverleg regio Friesland Noord / Actie tafel thuiszitters	Directeur
VSV regiegroep	Teamleider
Uitvoerend	
Autisten Netwerk Friesland (ANF)	Consulent
Netwerkbijeenkomst aansluiting VO – HO en WO	Consulent
Werkgroep 'Mooie Overgangen po-vo'	Consulent
Voorlichting over samenwerkingsverband aan diverse gebiedsteams	Consulent, teamleider en/of directeur
Kennisdeling	
Kennisnetwerk Hoogbegaafdheid	Steunpunt HB Expertisecentrum
Bijeenkomsten taalcontactpersonen scholen	Expertisecentrum
Diverse workshops en voorlichtingen op scholen	Medewerkers EC en OPDC

3. Onderwijs

De inspanningen van het samenwerkingsverband zijn gericht op (extra) onderwijs ondersteuning van leerlingen binnen het VO, het VSO en het OPDC. In 3.1 wordt ingegaan op de doelen die het samenwerkingsverband zichzelf heeft gesteld in het Ondersteuningsplan 2018-2022. De verwachte toekomstige ontwikkelingen worden beschreven in 3.2. In 3.3 wordt aangegeven hoe de inzet van middelen naar de aangesloten schoolbesturen is geweest in 2020. In 3.4 wordt ingegaan op de resultaten en ontwikkelingen van het onderwijs in het OPDC in dit verslagjaar.

3.1 Ontwikkelingen

Doelen uit Ondersteuningsplan

In het Ondersteuningsplan 2018-2022 staat beschreven welke doelen het samenwerkingsverband in deze periode wil bereiken. Om te monitoren of de gestelde doelen gehaald zijn, wordt gebruik gemaakt van een aantal instrumenten vanuit het eigen kwaliteitszorgsysteem (o.a.: zelfevaluatie medewerkers en bestuursleden, tevredenheidsmetingen en monitoringsoverzichten). In het inhoudelijke jaarverslag dat op de website staat kunt u meer lezen over de onderliggende resultaten en actiepunten in het schooljaar 2020-2021[3]. Hieronder staat een samenvatting van het verslag schooljaar 2020-2021.

Resultaten	
Een sterke basis	
Sterke scholen	○ Het totaal aantal leerlingen (VO en VSO) stijgt na drie jaar van daling weer licht. ○ Een derde van onze scholen heeft een oordeel voldoende of basistoezicht van de Inspectie. Eén afdeling van een schoolbestuur heeft het oordeel onvoldoende. Van de overige scholen is geen actueel oordeel op locatieniveau beschikbaar.
Basisondersteuning	○ Elke school heeft de basisondersteuning en extra ondersteuning die geboden wordt beschreven in een schoolondersteuningsprofiel (SOP) ○ Alle SOP's staan openbaar op de website van het samenwerkingsverband. ○ De afgenomen zelfevaluatie basisondersteuning is besproken met het SLP en het ZP. Er is sprake van een lichte groei van de kwaliteit van basisondersteuning. Toch is passend onderwijs in de praktijk nog van alle dag nog niet echt ingedaald is in de klas en bij de docenten. Hier moet meer aandacht voor komen, o.a. ook van de lerarenopleiding. ○ Als pilot zijn er op directie/MT niveau op drie scholen gestructureerde gesprekken gevoerd om meer zicht te krijgen op de kwaliteit van basis- en extra ondersteuning die geboden wordt op de scholen. Uit de evaluatie bleek dat de gesprekken beslist meerwaarde hadden, maar niet een geschikt middel zijn om meer inzicht te krijgen in de kwaliteit van ondersteuning op de scholen.
Deskundigheidsbevordering en kennisdeling	○ De scholen zijn tevreden over de informatievoorziening vanuit het samenwerkingsverband en over haar bijdrage aan kennisdeling. ○ De medewerkers van het EC en OPDC zijn kritisch over hun eigen rol in kennisdeling en ervaringen uitwisselen. In hun werkoverleggen zal dit nader onderzocht en besproken worden en zo nodig in acties vertaald worden. ○ Het ontwikkelen van het aanbod in het kader van de subsidie (hoog)begaafdheid gaat volgens plan. ○ I.v.m. corona zijn er minder kennis platforms georganiseerd dan gepland. In het voorjaar is er een (online) webinar over de mentale gezondheid van jongeren georganiseerd. In het najaar is er fysiek een bijeenkomst georganiseerd waarin de Innovatieprojecten hun opbrengsten tot dan toe hebben gepresenteerd.
LWOO, PRO en ISK	○ Het aantal LWOO-leerlingen op 1 oktober stijgt fors in vergelijking met eerdere jaren (11,7%). Het aantal PRO leerlingen daalt, na een stijging vorig jaar, weer lichtjes en komt uit op 3,97 % van het totaal aantal VO-leerlingen. ○ De scholen zijn (zeer) tevreden over de duidelijkheid van de procedure van aanvragen en toewijzen van beschikkingen LWOO en PRO.
Steun waar nodig	
Ondersteuningsroute en Ontwikkelperspectiefplan (OPP)	○ De twee formats OPP die binnen het samenwerkingsverband gebruikt worden, zijn geëvalueerd en blijven onveranderd ○ De doelendatabank voor OPP's is geïntroduceerd op de scholen

[3] *https://swvfryslan-noard.nl/swv/verantwoording/*

	○ Het aantal bij Bron gemelde OPP's vanuit de reguliere scholen neemt elk jaar toe. Op basis van de aangegeven aantallen kan gesteld worden dat een kleine 2 procent van onze leerlingen extra ondersteuning ontvangt binnen de reguliere VO-scholen.
Inzet financiële middelen door scholen	○ De schoolleiders zijn positief over de financiële bijdrage van het samenwerkingsverband aan de kwaliteitsontwikkeling van de ondersteuningsstructuur binnen de school. ○ De middelen worden ingezet voor het versterken van de organisatie (52%) en de begeleiding van leerlingen (20%), beleidsontwikkeling (16%), scholing en coaching (8%) en anders (5%). ○ De Innovatiemiddelen worden ingezet voor het versterken van de organisatie (73%), beleidsontwikkeling (11%), de begeleiding van leerlingen (6%), scholing en coaching (5%) en anders (5%).
Inzet Expertisecentrum (EC)	○ De jaargesprekken met scholen vinden met een stijgend aantal locaties plaats en krijgen duidelijke een eigen plek in de werkwijze van het Expertisecentrum. ○ De scholen zijn over het algemeen tevreden over de inzet van de medewerkers van het EC. ○ De werkzaamheden van de medewerkers van het EC bestaan grotendeels uit het vormgeven van specifieke onderwijsarrangementen van leerlingen binnen de scholen (71%) en het doen van handelingsgericht onderzoek (17%).
Inzet OPDC	○ In 2019-2020 hebben iets meer leerlingen een traject op het OPDC gevolgd dan in het voorgaande jaar. ○ De verblijfsduur is dit jaar verschoven: in het O&B traject is die langer geworden in vergelijking met eerdere jaren. In het TZ-traject korter, maar gemiddeld wel langer dan in het O&B traject. ○ Van leerlingen uit het O&B traject keert ongeveer de helft dit jaar terug naar het reguliere onderwijs. De overige leerlingen stromen uit naar het VSO. Bij het TZ-traject gaat 68% terug naar het reguliere onderwijs (m.n. MBO). ○ Pilot Time out Traject (voor geschorste leerlingen) is gestart in mei en na een positieve evaluatie in oktober onderdeel van OPDC geworden.
Dekkend aanbod	○ Het samenwerkingsverband heeft thuiszitters goed in beeld. ○ In het schooljaar 2020-2021 zijn de scholen doorgegaan met het uitvoeren van de plannen die ze ingediend hebben in het kader van het Innovatiebudget, inclusief plannen specifiek gericht op hoogbegaafdheid.
Speciaal waar het noodzakelijk is	
Toeleiding VSO en afgifte TLV	○ De procedure voor het aanvragen van een TLV wordt als duidelijk ervaren en de werkwijze als goed. ○ Het aantal afgegeven TLV VSO is redelijk constant over de jaren. ○ De TLV's worden binnen de wettelijke termijn afgegeven. ○ Het aantal TLV's met een bekostigingscategorie Midden en Hoog is dit schooljaar toegenomen.
VSO-scholen in de regio	○ Het aantal VSO-leerlingen is op 1-10-2021 weer licht gedaald (in absolute aantallen en in percentages) en ligt weer onder het landelijk gemiddelde. ○ Nader onderzoek duidt op een langere verblijfsduur in het VSO als een belangrijke oorzaken van de stijging van het aantal VSO-leerlingen.
Versterken samenwerking: OZA, VSO-VSO en VSO-VO	○ De innovatietrajecten lopen door in het schooljaar 2021-2022. ○ De gesprekken met de VSO-directies (3 tot 4x per jaar) worden als waardevol ervaren en leveren input op voor nadere samenwerking met elkaar en met de VO-scholen.
Samenwerking	
Met gemeenten	○ In 2020-2021 zijn er wederom stappen gezet in de samenwerking met de gemeenten en zijn de gemaakte afspraken i.v.m. een structurele overlegstructuur op ambtelijk en bestuurlijk niveau (informeel provinciaal OOGO) opgepakt en uitgevoerd. ○ Het SWV is betrokken bij het actieprogramma Foar Fryske Bern (programmalijn onderwijs en zorg) en twee Inspiratie regio's in het kader van de aanpak Met Ander Ogen.
Aanpak thuiszitters	○ In het schooljaar 2020-2021 zijn er (wederom) aanmerkelijk minder thuiszittende leerlingen gemeld dan in de jaren daarvoor. De aanname is dat de coronabeperkingen hier een rol bij gespeeld hebben. ○ Dit schooljaar is, vergelijkbaar met vorig jaar, voor zo'n zestig procent van de thuiszittende leerlingen binnen drie maanden een passend onderwijs- en/of zorgaanbod gerealiseerd.
Gezamenlijk arrangeren in onderwijszorgarrangementen	○ De afstemming tussen onderwijs, jeugdhulp en zorg, en specifiek tussen samenwerkingsverband, gemeenten en zorgaanbieders, vraagt, ondanks de gezette stappen dit jaar, nog steeds veel aandacht van alle betrokken partijen. ○ Door het inzetten van een Innovatiebudget wordt de ontwikkeling van onderwijszorgarrangementen in een groepsaanbod op plaatselijke schaal gestimuleerd; eind 2021 maakten 12 scholen gebruik van het Innovatiebudget. Een daarvan, de Einstein Class in Franeker, ontvangt een structurele bekostiging vanuit het samenwerkingsverband en de gemeente Waadhoeke. ○ In september hebben de Innovatieprojecten hun kennis gedeeld en daarmee verantwoording afgelegd aan een grote en breed samengestelde groep belangstellenden (vanuit onderwijs en gemeenten).
Samenwerking binnen het onderwijs	○ De bestaande overleggen (op alle niveaus) met het primair onderwijs over de gang van zaken rondom de overgang PO-VO zijn geïntensiveerd. ○ De vier Friese samenwerkingsverbanden hebben structureel op directieniveau overleg en trekken met name samen op als het gaat over de samenwerking onderwijs en zorg binnen de provincie.

	○ Datzelfde geldt voor de VSV overleggen met de MBO-instellingen en gemeenten. In 2020-2021 is gestart met de uitvoering van het nieuwst convenant 2020-2024. ○ Met zowel het samenwerkingsverband PO en het MBO is afstemming gezocht en gesproken over procedure en inhoud van het OOGO voor het Ondersteuningsplan 2022-2026.
Samenwerking met ouders	○ Op de website is de informatie gericht op ouders aangevuld en geüpdatet. ○ In 2021 is er door een delegatie van het dagelijks bestuur met de OPR gesproken over een aantal actuele ontwikkelingen, waaronder de nieuwe Governance structuur m.i.v. 2022. ○ Uit de zelfevaluatie komt naar voren dat het samenwerkingsverband ouders voldoende informeert over passend onderwijs in de regio en de rol van ouders en beleid heeft gericht op het betrekken/informeren van ouders van leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte.

3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

In het Ondersteuningsplan 2018-2022 geeft het samenwerkingsverband aan dat de ambities in deze periode vooral liggen op het versterken van de ondersteuning binnen de scholen, het in standhouden van een klein maar kwalitatief goed VSO en een intensievere samenwerking tussen onderwijs & zorg en met ouders. Onderstaande ontwikkelingen zijn daarbij van belang.

Tegen de verwachting in steeg het totaal aantal leerlingen in 2021 licht. Desondanks wordt op termijn nog steeds uitgegaan van een krimpend aantal leerlingen in de regio Friesland Noord. Dit gecombineerd met toenemende VSO, LWOO en PRO leerlingen zorgt voor druk op de middelen die beschikbaar zijn voor de VO-scholen in de komende jaren. Het beleid zal er daarom op gericht zijn om de risico's die hiermee samenhangen zoveel mogelijk te beperken. In 2022 zal daarom opnieuw gekeken worden naar een verdergaande vorm van opting out bij LWOO. Hierdoor kunnen we naar verwachting ook beter anticiperen op ontwikkelingen als de toekomstige nieuwe bekostigingssystematiek voor LWOO en PRO.

In het nieuwe Ondersteuningsplan 2022-2026 zal de verbeteraanpak zoals die door het OC&W is geformuleerd een duidelijke plek krijgen. In 2021 zijn met het oog hierop in alle geledingen gesprekken gevoerd over wat dit voor het samenwerkingsverband Fryslân-Noard betekent. Dit heeft geresulteerd in een startdocument waar alle geledingen mee akkoord zijn gegaan. Begin 2022 zal over het uitgewerkte Ondersteuningsplan 2022-2026 OOGO worden gevoerd en instemming worden gevraagd aan de OPR. Daarna zal het door het bestuur worden vastgesteld. Ontwikkelingen die hierin zijn meegenomen: een nieuwe Governance structuur, inclusiever onderwijs als stip aan de horizon (over 15 jaar), de beweging van leerplicht naar leerrecht en hert versterken van de positie van ouders en jongeren binnen het passend onderwijs. Door inclusiever onderwijs te omschrijven als "een onderwijspraktijk in ontwikkeling", creëren we ruimte om op schoolniveau en binnen het samenwerkingsverband met elkaar af te spreken hoe inclusiever onderwijs in de regio eruit zal komen te zien. Dat hierbinnen het gespecialiseerde onderwijs/VSO ook een plek moet hebben staat niet ter discussie binnen het samenwerkingsverband.
Bij dit alles is de samenwerking met gemeenten van essentieel belang. Gezamenlijke verantwoordelijkheid zal omgezet moeten worden in (praktische) afspraken over hoe deze integrale samenwerking er de komende jaren uit komt te zien, zodat inclusiever onderwijs en 'normaliseren' bereikbaar worden voor meer en meer leerlingen binnen onze regio. Door meer leerlingen in het reguliere onderwijs op te vangen komt er ook meer (financiële) ruimte voor VO-scholen om dit steeds verder een beter vorm te geven. Voorwaarde hierbij is wel dat docenten voldoende expertise, tijd en ruimt krijgen om hun vak uit te kunnen oefenen.
De uitdaging zal bovendien zijn om met krimpende scholen de kwaliteit van de basis- en extra ondersteuning minimaal op peil te houden en daar waar nodig te verhogen om tot inclusiever onderwijs te komen. Daar komt bij dat er regionaal ook binnen het sociaal domein en met name binnen de jeugdzorg en -hulpverlening grote financiële en (deels ook personele) tekorten zijn waardoor het aanbod voor passende en tijdige ondersteuning aan jongeren gevaar loopt. Integrale samenwerking binnen school of in de omgeving van de school kan tot effectievere vormen van ondersteuning leiden, zowel inhoudelijk als financieel.

De effecten van de coronacrisis zullen naar verwachting nog lang voelbaar blijven in het (passend) onderwijs. Het is daarom van belang om ook binnen het samenwerkingsverband te kijken waar en hoe we hier beleid op moeten maken: denk aan de mogelijke andere vraag voor inzet vanuit het Expertisecentrum en OPDC, het mogelijke effect op aanvragen LWOO en PrO en extra ondersteuning binnen de scholen bij de overgang PO-VO en VO-MBO

3.3 Onderwijsprestaties

Hieronder wordt een beeld geschetst van hoe de beschikbare middelen van het samenwerkingsverband ingezet zijn in 2021. Daarbij maken we de opmerking dat het samenwerkingsverband geen Prestatieboxgelden ontvangt en deze dus hier ook niet kan verantwoorden.

Verantwoording inzet middelen

In 2021 is 70% van de totaal beschikbare middelen rechtstreeks via DUO aan de schoolbesturen uitbetaald. Het samenwerkingsverband heeft 16,8% van de totaal beschikbare middelen afgedragen aan de scholen om passend onderwijs op schoolniveau te organiseren. Daarnaast is 7,9% ingezet om scholen te ondersteunen door de inzet van het Expertisecentrum, het (tijdelijk) plaatsen van leerlingen in het OPDC en de inzet van uren op de scholen vanuit het Steunpunt Onderwijs Noord. De overige 5,3% is besteed aan de groeibekostiging, het convenant met ZO Friesland en algemene en managementkosten.

Uitgaven voor:	%	Toelichting
Rechtstreekse afdracht DUO aan schoolbesturen	70	Bestaande uit middelen voor zware ondersteuning (VSO) en lichte ondersteuning (LWOO en PRO), verdeeld op basis van leerlingenaantallen
Financiële ondersteuning scholen (via samenwerkingsverband)	16,8	Bestaande uit middelen voor zware ondersteuning en lichte ondersteuning en grotendeels verdeeld op basis van leerlingenaantallen
Expertisecentrum	3,6	Inzet gedragsdeskundigen en consulenten passend onderwijs
OPDC	3,6	Tijdelijke opvang van leerlingen in O&B- en thuiszitterstraject
Coördinatie	2,4	Directie, staf en administratie
Convenant met SWV's	1,5	Overdracht van middelen voortvloeiend uit convenanten met andere samenwerkingsverbanden (waaronder het samenwerkingsverband ZO Friesland i.v.m. 2 schoollocaties die daar participeren).
Groeibekostiging	1,4	Instroom in het VSO tussen 1 okt en 1 februari
Steunpunt Onderwijs Noord	0,2	Inzet uren SO Fryslân (afspraak Tripartiete Akkoord)
Zorgtoewijzing	0,5	PCL-PaO
TOTAAL	100	

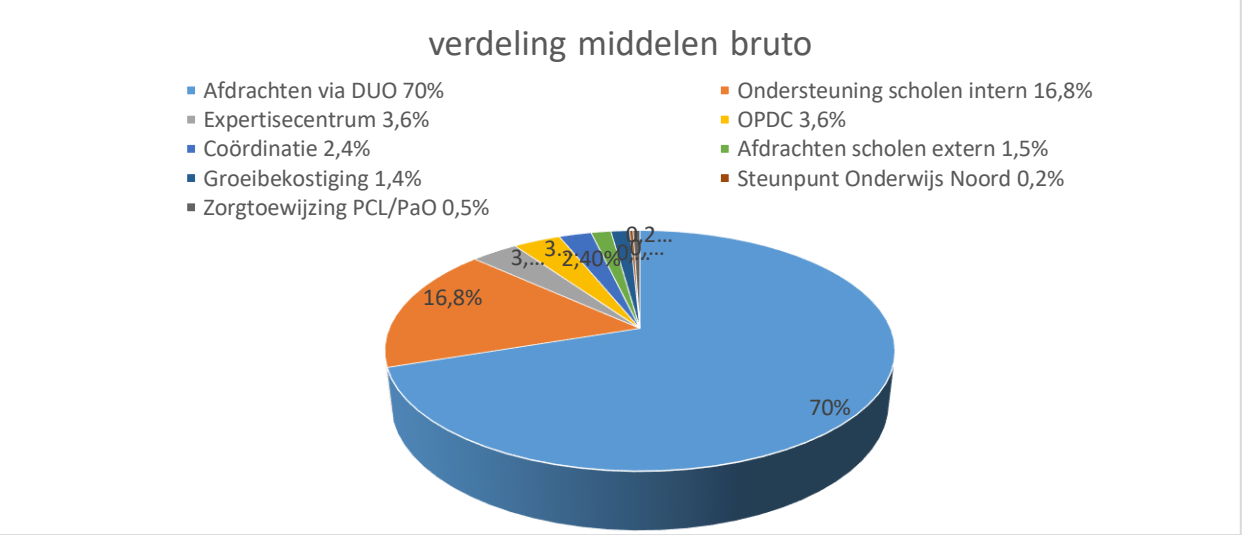

Bruto verdeling uitgaven 2021 (inclusief rechtstreekse afdrachten via DUO)

Als de uitgaven die DUO rechtstreeks aan de scholen doet buiten beschouwingen blijven en we kijken naar de verdeling van de uitgaven over de programma's zoals die beschreven staan in het Ondersteuningsplan 2018-2022 dan ontvangen de schoolbesturen 56% van de uitgegeven middelen. 12% van de uitgaven ging naar het Expertisecentrum en 12% naar het OPDC. De coördinatiekosten bedroegen 8%. De resterende uitgaven betroffen de groeiregeling (5%), de afdracht naar scholen extern (5%), de ureninkoop van het Steunpunt Onderwijs Noord (1%) en de Zorgtoewijzing (2%).

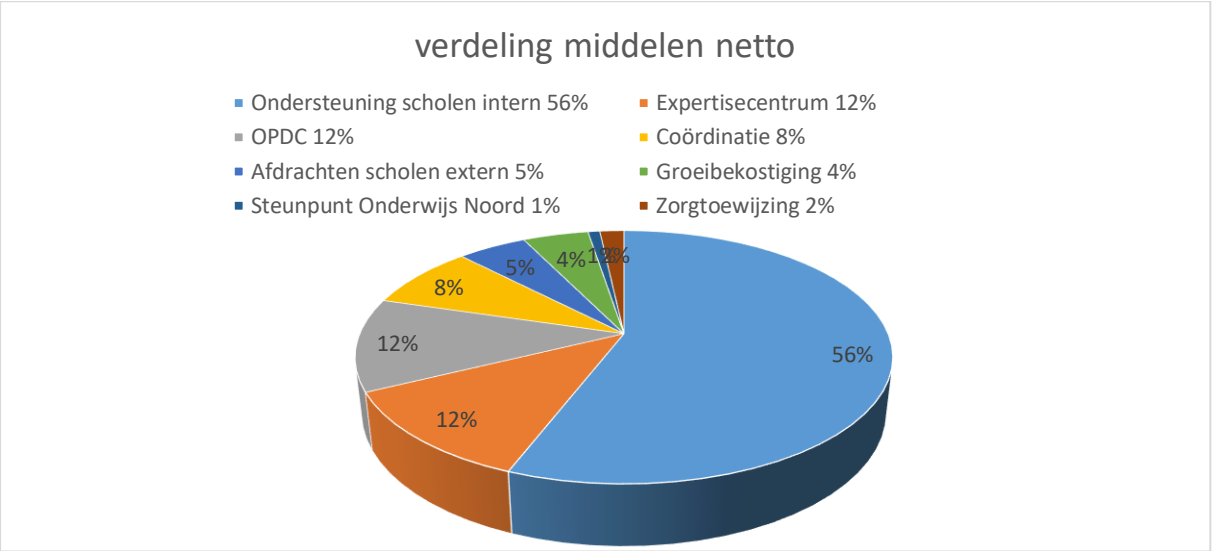

Netto verdeling uitgaven 2021 (exclusief rechtstreekse afdrachten via DUO)

Besteding middelen passend onderwijs door scholen

Jaarlijks wordt de schoolbesturen gevraagd aan te geven hoe zij de middelen die zij van het samenwerkingsverband ontvangen, ingezet hebben.

Verantwoording door scholen van de besteding van de middelen

		Beleids-ontwikkeling	Organisatorisch versterken onder-steunings- struc-tuur	Scholing/ coaching	Begeleiden leerlingen	Anders
2016-2017	Gem.	13%	27%	14%	45%	1
	Range	0 – 25%	0 – 80%	0 – 60%	0 – 100%	0 – 40%
2017-2018	Gem.	14%	31%	14%	36%	5%
	Range	0 – 50%	0 – 60%	0 – 40%	0 – 100%	0 – 100%
2018-2019	Gem.	13%	26%	15%	45%	0,4%
	Range	0 – 30%	0 – 70%	0 – 50%	15 – 100%	0 – 5%
2019-2020	Gem.	21%	41%	8%	24%	6%
	Range	0 – 80%	5 – 90%	0 – 25%	0 – 85%	0 – 20%
2020-2021	Gem.	16%	52%	8%	20%	5%
	Range	3 – 50%	20 – 75%	2 – 20%	6 – 45%	0 – 40%

Gekeken naar het jaar 2020-2021 wordt duidelijk dat de scholen de middelen vooral ingezet hebben voor het versterken van de organisatie. Een vijfde deel gaat naar het begeleiden van leerlingen en is, mogelijk door een iets andere vraagstelling, vergeleken met de eerste jaren aanmerkelijk minder.

Verantwoording door scholen van de besteding van middelen innovatieprojecten

		Beleids-ontwikkeling	Organisatorisch verster-ken ondersteunings-structuur	Scholing/ coaching	Begeleiden leerlingen	Anders
2019-2020	Gem.	8%	54%	6%	28%	5%
	Range	5 - 15%	5 – 90%	5 – 10%	0 – 85%	0 – 15%
2020-2021*	Gem.	11%	73%	5%	6%	5%
	Range	5 - 20%	50 – 90%	0 – 10%	0 – 20%	0 – 15%

De vier schoolbesturen die innovatiebudget hebben ontvangen, hebben aangegeven waar ze dit budget aan hebben besteed. De scholen besteden de helft of meer aan het versterken van de ondersteuningsstructuur.

3.4 Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken

OPDC

Binnen het OPDC biedt het samenwerkingsverband een (tijdelijk) onderwijsprogramma aan voor leerlingen die ingeschreven blijven bij hun VO-school. Het (onderwijs)aanbod van het OPDC, gecombineerd met het onderwijsprogramma van de stamschool, is erop gericht om leerlingen zoveel mogelijk te doen terugkeren naar het reguliere onderwijs, bij voorkeur de school van herkomst. Het OPDC bestond bij de start van het schooljaar 2020-2021 uit drie groepen, inclusief het thuiszitterstraject. In mei kwam daar, eerst als pilot en later regulier, het Time Out traject bij. Dit is nagenoeg binnen de bestaande formatie gerealiseerd.

Monitoringsgegevens OPDC

Allereerst worden hier cijfers over de trajecten van het OPDC gegeven. In het schooljaar 2019-2020 is gestart met de Klankbordgroep OPDC. Hierin wordt door een aantal leden van het AB, SLP en ZP, de teamleider OPDC & Expertisecentrum en de directeur van het samenwerkingsverband gesproken over inzet en aanbod van het OPDC en wederzijdse verwachtingen. Vanuit de klankbordgroep OPDC is de wens geuit dat het OPDC tijdelijk en acuut leerlingen opvangt die geschorst zijn. In mei 2021 is gestart met een Pilot Time Out, als een voorziening voor geschorste leerlingen die maximaal 4 weken op het OPDC kunnen komen om tot rust te komen en school de tijd te geven het herstel in gang te zetten. Omdat pas eind juni de eerste leerlingen aangemeld werden, is er besloten om de pilot niet te evalueren voor de zomervakantie maar te verlengen tot de herfstvakantie. Deze incidentele leerlingen zijn in de cijfers van het schooljaar 2020-2021 meegeteld bij het OPDC O&B-traject.

In onderstaande tabellen wordt weergegeven hoeveel leerlingen de trajecten hebben gevolgd, hoelang de trajecten duurden en waar de leerlingen na het betreffende traject naar toe gegaan zijn.

Instroom en uitstroom leerlingen OPDC per traject

	OPDC O&B-traject			**Vorig schooljaar al gestart**			**In dit schooljaar gestart**		
	TOTAAL	Hiervan **UIT**	Hiervan **NOG IN**	Hiervan **TOTAAL**	Hiervan **UIT**	Hiervan **NOG IN**	Hiervan **TOTAAL**	Hiervan **UIT**	Hiervan **NOG IN**
2015-2016	**68**	**57 / 84%**	11	18	18	0	50	39	11
2016-2017	**75**	**65 / 87%**	10	13	13	0	62	52	10
2017-2018	**76**	**67 / 87%**	9	10	9	1	66	58	8
2018-2019	**55**	**42 / 76%**	13	5	5	0	50	37	13
2019-2020	**41**	**26 /63%**	15	12	12	0	29	14	15
2020-2021	**45**	**34 / 76%**	11	15	15	0	30	19	11
	OPDC-TZ-traject			**Vorige schooljaren al gestart**			**In dit schooljaar gestart**		
	TOTAAL	Hiervan **UIT**	Hiervan **NOG IN**	Hiervan **TOTAAL**	Hiervan **UIT**	Hiervan **NOG IN**	Hiervan **TOTAAL**	Hiervan **UIT**	Hiervan **NOG IN**
2015-2016	**40**	**29 / 73%**	11	6	6	0	34	23	11
2016-2017	**44**	**18 / 41%**	26	9	8	1	35	10	25
2017-2018	**52**	**28 / 54%**	24	26	18	8	26	10	16
2018-2019	**55**	**31 / 56%**	24	24	19	5	31	12	19
2019-2020	**34**	**23/ 68%**	11	24	21	3	10	2	8
2020-2021	**33**	**22 / 67%**	11	11	11	0	22	11	11

Instroom en uitstroom leerlingen in het OPDC TOTAAL

	OPDC TOTAAL			**Vorig schooljaar al gestart**			**In dit schooljaar gestart**		
	TOTAAL	Hiervan **UIT**	Hiervan **NOG IN**	Hiervan **TOTAAL**	Hiervan **UIT**	Hiervan **NOG IN**	Hiervan **TOTAAL**	Hiervan **UIT**	Hiervan **NOG IN**
2015-2016	**108**	**86 / 80%**	22	24	24	0	84	62	22
2016-2017	**119**	**83 / 70%**	36	22	21	1	97	62	35
2017-2018	**128**	**95 / 74%**	33	36	27	9	92	68	24
2018-2019	**110**	**73 / 66%**	37	29	24	5	81	49	32
2019-2020	**75**	**49 /65%**	26	36*	33	3	39	16	23
2020-2021	**78**	**56 / 72%**	22	26	26	0	52	30	22

(36* i.p.v. *37 vanwege correctie in systeem* Kindkans *> 2018-2019)*

In het schooljaar 2020-2021 hebben in totaal 45 leerlingen in het OPDC O&B-traject onderwijs gevolgd. Dit waren er weer iets meer dan in het schooljaar daarvoor. Van deze 45 leerlingen is zo'n driekwart in 2020-2010 uitgestroomd. Van de totale 45 waren er 15 al in het schooljaar 2019-2020 ingestroomd, deze 15 zijn allemaal in 2020-2021 uitgestroomd.
In het TZ-traject hebben 33 leerlingen in het schooljaar 2020-2021 onderwijs gevolgd. 11 leerlingen waren al eerder gestart waarvan 8 2019-2020 en 3 al in het schooljaar daarvoor. Het totale uitstroompercentage, 22 van de 33 is 67% en vergelijkbaar met het jaar daarvoor.

Duur van het traject in maanden – van in betreffende schooljaar uitgestroomde leerlingen

	OPDC O&B-traject					TZ-traject				
	TOTAAL	**1 t/m 3**	**4 t/m 6**	**7t/m10**	**≥ 11**	**TOTAAL**	**1 t/m 3**	**4 t/m 6**	**7t/m10**	**≥ 11**
2015-2016	**57** 100%	21 37%	23 40%	9 16%	4 7%	**29** 100%	19 66%	5 17%	5 17%	0
2016-2017	**65** 100%	26 40%	32 49%	6 9%	1 2%	**18** 100%	7 39%	3 16,5%	3 16,5%	5 28%
2017-2018	**67** 100%	39 59%	24 36%	3 4%	1 1%	**28** 100%	5 18%	12 43%	4 14%	7 25%
2018-2019	**42** 100%	26 62%	13 31%	3 7%	0	**31** 100%	3 10%	4 13%	8 26%	16 52%
2019-2020	**26** 100%	8 31%	14 54%	4 15%	0	**23** 100%	1 4%	3 13%	6 26%	13 47%
2020-2021	**34** **100%**	5 15%	18 53%	10 29%	1 3%	**22** **100%**	2 9%	6 27%	8 36%	6 27%

De duur is berekend minus de vakantieweken.

Wat betreft de tijd dat de leerlingen in het OPDC zitten, is er een verschil tussen de trajecten. Bij het OPDC O&B-traject verblijven de leerlingen korter dan in het TZ-traject, wat gezien de doelgroep van het TZ-traject logisch is. Opvallend is dat dit bij beide trajecten lijkt te verschuiven. De verblijfsduur van leerlingen in het O&B-traject is de afgelopen twee schooljaren gestegen. In 2018-2019 verbleef zo'n 40 procent langer dan drie maanden, in 2020-2021 was dit 85 procent. Hiervan was een op de drie langer dan een half jaar in het OPDC.
Bij het TZ-traject verblijven leerlingen langer dan in het OPDC O&B-traject maar is het verblijf van langer dan 10 maanden (een schooljaar) dit schooljaar duidelijk kleiner. Het is nu nog zo'n kwart van het totale aantal TZ-leerlingen.

Uitstroom na traject – van in betreffende schooljaar uitgestroomde leerlingen

	OPDC O&B-traject						TZ-traject					
	Totaal	**Eigen school locatie**	**Andere VO-school**	**VSO**	**MBO**	**Anders**	**Totaal**	**Eigen school locatie**	**Andere VO-school**	**VSO**	**MBO**	**Anders**
2015-2016	**57** **100%**	23 40%	9 16%	12 21%	7 12%	6 11%	**29** **100%**	2 7%	4 14%	9 31%	9 31%	5 17%
2016-2017	**65** **100%**	34 53%	6 9%	15 23%	4 6%	6 9%	**18** **100%**	3 17%	3 17%	5 27%	3 17%	4 22%
2017-2018	**67** **100%**	26 39%	8 12%	23 34%	6 9%	4 6%	**28** **100%**	5 18%	1 4%	6 21%	7 25%	9 33%
2018-2019	**42** **100%**	24 57%	2 5%	11 26%	3 7%	2 5%	**31** **100%**	0 --	4 13%	9 29%	8 26%	10 32%
2019-2020	**26** **100%**	11 42%	3 12%	12 46%	0	0	**23** **100%**	0	4 17%	6 26%	5 22%	8* 35%
2020-2021	**34** **100%**	7 21%	7 21%	15 44%	2 6%	3** 8%	**22** **100%**	4 18%	0	4 18%	11 50%	3** 14%

** 2019-2020: waarvan 4 vrijstellingen; ** 2020-2021: waarvan 1 vrijstelling*

Van de leerlingen van het OPDC O&B-traject gaat in schooljaar 2020-2021 maar een op de vijf terug naar de eigen school, aanmerkelijk minder dan het jaar daarvoor. Gekeken naar uitstroom naar regulier onderwijs geldt dit voor 48%. Dit betekent dat een van de twee leerlingen uitstroomt naar het reguliere onderwijs en de andere leerling naar het VSO (of anders). Bij het TZ-traject gaat 68% verder in het reguliere onderwijs, het grootste gedeelte daarvan gaat naar het MBO. Van de 23 uitgestroomde leerlingen van het TZ-traject vallen dit jaar drie jongeren in de categorie

anders; dit betekent dat zij niet (direct) verder gaan in het onderwijs. Dit zijn er aanmerkelijk minder dan het jaar daarvoor en geen directe reden voor verder onderzoek.
Door de beperkingen vanwege de coronamaatregelen zijn de leerlingen in het schooljaar 2020-2021 af en toe digitaal begeleid en minder op de locatie aanwezig geweest.
Om te zorgen dat alle betrokkenen (leerling, ouders, school) weten wat de werkwijze van het OPDC is, is er een informatieboekje opgesteld. Dit informatieboekje staat openbaar op de website.

Samenvattend:
Het aantal leerlingen in het OPDC is in het schooljaar 2020-2021 (78) weer iets gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor (71) maar nog niet op het niveau van de jaren daarvoor (gemiddeld 116).
Wat betreft verblijfsduur lijkt dit bij beide trajecten wat te verschuiven. De verblijfsduur van leerlingen in het O&B-traject is de afgelopen twee schooljaren gestegen. In 2020-2021 was hier een van de drie leerlingen langer dan een half jaar in het OPDC. Bij het TZ-traject verblijven leerlingen langer dan in het OPDC O&B-traject maar is het verblijf van langer dan 10 maanden (een schooljaar) dit schooljaar duidelijk kleiner geworden vergeleken met voorgaande jaren. Het is nu nog een van de vier van het totale aantal TZ-leerlingen.
Het onduidelijk wat de reden is dat er minder leerlingen in het OPDC waren. Omdat de afgelopen twee jaren door coronamaatregelen anders waren dan daarvoor, kan dit een oorzaak zijn. Mogelijk speelt een rol dat veel trajecten langer duren of dat er vanuit de scholen minder vraag is. In het schooljaar 2021-2022 zal, om meer zicht hierop te krijgen, in kaart gebracht worden wat de bezetting van het OPDC tijdens het gehele schooljaar is.

Wat betreft uitstroom is er ook een verschuiving. Vanuit het OPDC O&B-traject gaat één van de twee leerlingen door in het reguliere onderwijs en gaat de andere leerling naar het VSO. Bij het TZ-traject gaat 68% verder in het reguliere onderwijs, het grootste gedeelte daarvan gaat naar het MBO. Het is nog niet gelukt een duidelijk beeld van oorzaken van deze verschuivingen te krijgen. De beperkingen vanwege corona spelen hierbij een rol maar voor meer inzicht moeten er ook meer gegevens verzameld worden. Dit sluit aan bij het doel voor volgend schooljaar om meer zicht te krijgen op de (algemene) resultaten van het OPDC.
De pilot Time out in het OPDC is in de herfst van 2021 positief geëvalueerd en opgenomen als een regulier traject.
Het OPDC heeft in het eigen jaarverslag ook haar eigen actiepunten voor schooljaar 2021-2022 gesteld.

Expertisecentrum
Binnen het Expertisecentrum (EC) van het samenwerkingsverband werken gedragsdeskundigen (orthopedagogen en psychologen), consulenten passend onderwijs en een leerspecialist. Deze deskundigen ondersteunen de VO-scholen, ouders en leerlingen bij de extra ondersteuning in de VO-school. Elke school krijgt een bepaalde hoeveelheid uren per jaar ondersteuning van een of meer vaste deskundigen van het Expertisecentrum. De deskundigen hebben expertise op het gebied van leerontwikkeling, didactiek, gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling. De deskundigen werken handelingsgericht en kunnen worden ingezet bij het signaleren, het verhelderen van de ontwikkelingsbehoefte, adviseren, begeleiden en verbinden

Monitoringsgegevens Expertisecentrum
Net als in voorgaande schooljaren zijn de meeste acties (71%) gericht op het begeleiden bij het vormgeven van specifieke onderwijsarrangementen. Het aandeel dyslexieonderzoeken is weer vergelijkbaar met 2018-2019. Het afname in 2019-2020 lijkt tijdelijk en hield waarschijnlijk verband met de beperkingen van de coronamaatregelen. De registratie/codering is in het schooljaar 2020-2021 wederom binnen het Expertisecentrum geëvalueerd en zal aangepast worden zodat het meer aansluit bij de gestelde doelen van het Expertisecentrum.

Acties Expertisecentrum in aantallen en percentage

	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
A Begeleiden bij vormgeven HGW								
A1) Voorlichting, training, workshops	12	1%	20	3%	26	3%	16	1%
A2) Klassenobservaties	17	2%	12	2%	4	1%	1	0%
A3) Opstellen OPP (met school)							27	3%

B Begeleiden bij vormgeven specifieke onderwijsarrangementen								
B1) Consult- en voortgangsgesprekken	407	48%	296	39%	321	40%	463	43%
B2) Deelname aan ZAT of andere overleggen	107	13%	321	29%	201	25%	203	19%
B3) Lesobservaties	31	4%	24	3%	35	4%	9	1%
B4) LWOO/PrO motivatie	8	1%	0	--	1	---	3	0%
B5) Arrangeren van passend onderwijsarrangement	31	4%	33	4%	35	4%	91	8%
C Verrichten van pedagogische en psychologische onderzoeken								
C1) Handelingsgerichte diagnostiek	19	2%	18	2%	33	4%	28	3%
C2) Intelligentieonderzoek	38	4%	21	3%	23	3%	49	5%
C3) Dyslexieonderzoek	62	7%	47	6%	31	4%	64	6%
C4) Vooronderzoek dyslexie							29	3%
D Toeleiding naar OPDC-traject	83	10%	46	6%	51	6%	45	4%
E Toeleiding naar VSO								
E1) Opstellen TLV	25	3%	16	2%	32	4%	39	3%
E2) Schakelen	10	1%	9	1%	13	2%	12	1%
Totaal	850	100%	763	100%	806	100%	1.079	100%

Uit het overzicht van de werkzaamheden blijkt, net als vorig jaar, dat alle taakgebieden die in de functieomschrijving staan worden uitgevoerd. De nadruk ligt op het begeleiden bij het vormgeven van specifieke onderwijsarrangementen. De registratie van werkzaamheden is niet heel expliciet te koppelen aan de vier hoofddoelen die het Expertisecentrum stelt.
Het Expertisecentrum heeft haar eigen actiepunten voor schooljaar 2021-2022 en een daarvan zal de heroverweging van de wijze van registratie zijn. Een andere is het aanpassen van de zelfevaluatie aan de eigen werkwijze. Het Expertisecentrum zal een plan van aanpak opstellen om het handelingsgerichte werken te versterken binnen het EC en binnen de scholen. Voor de eigen medewerkers wordt een scholingsplan opgezet, met aandacht voor generalistische en specialistische kennis. Deze en andere actiepunten worden opgenomen in het eigen jaarverslag van het Expertisecentrum en in hun eigen PDCA-cyclus.
De jaargesprekken met de scholen vinden met een stijgend aantal schoollocaties plaats en krijgen duidelijk hun eigen plek in de werkwijze van het Expertisecentrum. Uit het tevredenheidsonderzoek blijkt dat de scholen over het algemeen tevreden zijn over de inzet van de medewerkers van het Expertisecentrum. In de genoemde jaargesprekken wordt ook aanvullende informatie verzameld over tevredenheid en wederzijdse wensen en verwachtingen.

3.5 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Het OPDC is gevestigd aan de Melkemastate 29 te Leeuwarden. Dit gebouw is gelijkvloers en grotendeels rolstoeltoegankelijk.
De toeleiding naar het OPDC gebeurt door aanmelding via de gedragsdeskundige van het samenwerkingsverband die verbonden is aan de VO-school, in overleg met school, ouders en leerling. Wettelijk gezien kan school zonder toestemming van ouders een aanmelding doen. Het samenwerkingsverband hecht er echter aan dat ouders en leerling in dit traject worden meegenomen en dat zichtbaar maken door het ondertekenen van het aanmeldformulier. De aanmelding bij het OPDC gebeurt via de webapplicatie KindKans (mede uit oogpunt van privacyoverwegingen).

3.6 Maatschappelijke thema's bestuursverslag

Onderwijsachterstanden

Sinds 1-1-2016 worden de middelen die bestemd zijn voor Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) via de samenwerkingsverbanden verdeeld. Vanaf 1-1-2017 wordt gewerkt met een gedeeltelijke Opting Out waarbij op leerlingniveau een LWOO Aanwijzing wordt afgegeven op basis van de landelijke norm voor leerachterstanden, maar waarbij niet meer naar het IQ van een leerling wordt gekeken.
Het samenwerkingsverband ontvangt geen additionele middelen om onderwijsachterstanden aan te pakken.

Passend onderwijs

De corebusiness van het samenwerkingsverband is om passend onderwijs in de regio te organiseren. De doelen die het samenwerkingsverband wil bereiken staan beschreven in het Ondersteuningsplan 2018-2022. Het samenwerkingsverband biedt bovenschoolse expertise aan in de vorm van een Expertisecentrum en een OPDC. Daarnaast wordt ruim 57 % van het netto budget van het samenwerkingsverband uitgekeerd aan de schoolbesturen om passend onderwijs binnen de scholen te organiseren. Het Innovatiebudget maakt hiervan deel uit.

Toetsing en examinering

Leerlingen die tijdelijk binnen het OPDC worden opgevangen vallen qua resultaten onder de scholen waar ze staan ingeschreven. Leerlingen die op het OPDC verblijven werken tijden hun OPDC-periode aan het lesprogramma van de school van herkomst. Toetsen die daar onderdeel van uitmaken, worden voorbereid met hulp van en gemaakt op het OPDC, maar nagekeken door de docent van school. Het OPDC biedt geen examenmogelijkheid aan, wel worden leerlingen die tijdens hun examenjaar tijdelijk op het OPDC verblijven, voorbereid op dat examen.

Thema convenant middelen

Het samenwerkingsverband en/of het OPDC maakt geen gebruik van de middelen die hiervoor beschikbaar zijn. Alle medewerkers van het samenwerkingsverband hebben een formeel dienstverband met een van de deelnemende schoolbesturen en vallen daarmee formeel onder het beleid dat deze scholen op dit gebied hebben opgesteld. Indien van toepassing maken zij gebruik van de mogelijkheden die door deze middelen zijn ontstaan.

Thema Nationaal Programma Onderwijs

Alle scholen binnen het samenwerkingsverband hebben in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs schoolscans gemaakt en op basis hiervan plannen gemaakt voor het de inzet van de beschikbare NPO-middelen. In het schoolleidersplatform en het zorgplatform hebben scholen hun ervaringen met het aanvragen en het inzetten van NPO gelden met elkaar gedeeld. Scholen hebben de middelen op verschillende manieren ingezet (m.n. op het gebied van welbevinden van leerlingen, instructie in kleinere groepen, en ook sportieve activiteiten werden genoemd). Daarbij zijn in samenspraak met gemeenten vaak ook NPO-middelen van gemeenten ingezet met als voornaamste doel het welbevinden van leerlingen te verbeteren.
Ook de samenwerkingsverbanden ontvingen in het schooljaar 2021-2022 NPO middelen om het langere verblijf van leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en het praktijkonderwijs (PRO) op te vangen. Voor het VSO wordt het bedrag voor regulier bekostigde leerlingen opgehoogd met € 17,56 per leerling. Voor 2021 betekende dit € 101.796,78 aanvullende bekostiging. Het budget PRO wordt verhoogd met een extra bedrag van € 237,02 per leerling in het praktijkonderwijs. Voor 2021 betrof dit voor het samenwerkingsverband een aanvullende bekostiging van € 56.095. Binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard worden deze middelen ingezet om de (verhoogde) verplichte afdracht via DUO voor VSO en PRO leerlingen (deels) mee te bekostigen.

Extra aanvullende bekostiging ISK-leerlingen (vanuit NPO-middelen)

Het samenwerkingsverband ontvangt vanuit de NPO-middelen geen specifieke extra aanvullende bekostiging voor ISK-leerlingen.
Sinds 2016 ontvangt het ISK voor leerlingen die langer dan 2 jaar ingeschreven staan een kwartaalbekostiging die vergelijkbaar is met de LWOO-bekostiging, voor extra ondersteuning van deze leerlingen. Daarnaast heeft het ISK in 2021 Innovatiemiddelen ontvangen voor twee projecten in kader van het nader bij elkaar brengen van onderwijs en zorg.

4. Kwaliteitszorg

4.1 Ontwikkelingen

Kwaliteitsstructuur en kwaliteitscultuur gaan hand in hand. Binnen het samenwerkingsverband wordt er daarom gewerkt aan een kwaliteitscultuur waarbinnen iedere medewerker op zijn of haar niveau bezig is met kwaliteitszorg. Er wordt op basis van de PDCA-cyclus systematisch en planmatig gewerkt aan de ontwikkelingen op diverse thema's en onderdelen binnen het samenwerkingsverband.
Het kwaliteitszorgsysteem van het samenwerkingsverband bestaat uit het een handboek kwaliteitszorg, met daarin opgenomen diverse instrumenten als tevredenheidsmetingen en zelfevaluaties. Het OPDC heeft een eigen handboek kwaliteitszorg OPDC met bijbehorende instrumenten. Met de kwaliteitskalender OPDC vormt dit handboek de basis van het kwaliteitszorgsysteem van het OPDC.
Jaarlijks worden relevante monitoringsgegevens verzameld en worden diverse instrumenten ingezet. In 2021 gebeurde dit door het uitzetten van:

- Zelfevaluatie kwaliteit OPDC (april 2021)
- Zelfevaluatie Expertisecentrum (mei 2021)
- Tevredenheidsonderzoeken bij leden van het Schoolleidersplatform (SLP) en van het Zorgplatform (ZP). (juni 2021)
- Zelfevaluatie onderzoek bij het DB, het OPR-bestuur, de directeur en teamleider en – op delen – door de medewerkers van het samenwerkingsverband. (november 2021)
- Tevredenheidsvragenlijst voor leerlingen en ouders na afloop van een OPDC-traject.

In het verslag schooljaar 2020-2021 zijn relevante, opvallende punten vanuit de tevredenheidsmetingen, de zelfevaluatie en de monitoringsgegevens opgenomen. In het verslag van het schooljaar wordt op basis van de gegevens per uitgangspunt van het samenwerkingsverband actiepunten geformuleerd. De staf van het samenwerkingsverband verwerkt deze actiepunten in een meerjarenplanning. De samenvatting van deze resultaten staan hiervoor bij 3.1.

In 2021 zijn in het kader van een pilot drie schoolbezoeken afgelegd door de directeur en de beleidsmedewerker. Van tevoren zijn vanuit het samenwerkingsverband cijfers over TLV's en OPDC-gebruik, financiële middelen en informatie vanuit de zelfevaluatie basisondersteuning gegeven. Bij de evaluatie gaven al de drie scholen aan dat het gesprek zeker meerwaarde had doordat er beide kanten op informatie werd uitgewisseld en er sprake was van kennismaking en persoonlijk contact. Zij stellen allen op prijs als dit vaker zou plaatsvinden. Duidelijk werd echter ook dat dit schoolgesprek niet direct meer zicht geeft op de kwaliteit van de ondersteuning van de school of op de verantwoording van financiële middelen. Hiervoor zal iets anders gezocht moeten worden.
Het OPDC en het Expertisecentrum zijn in 2021 verdergegaan met het ontwikkelingen van hun eigen jaarverslagen, met daarin duidelijk aandacht voor de PDCA-cyclus. In dit kader werd voor beide onderdelen een instrument voor zelfevaluatie ontwikkeld en ingezet. Beide instrumenten zijn nog in ontwikkeling en zullen in 2022 aangepast worden.
De kwaliteitszorg voor het OPDC bestaat uit een kwaliteitskalender, een handboek en instrumenten, waaronder een zelfevaluatie, tevredenheidsonderzoek leerling/ouders en een vragenlijst sociale veiligheid. De kalender en de instrumenten zijn dit schooljaar systematisch ingezet. In 2021 is het, mede door de aanpassingen vanwege corona, niet gelukt om concreet te werken aan het algemene actiepunt om duidelijk zicht krijgen op behaalde resultaten in het OPDC.
Eind 2021 zijn de voorbereidingen gestart om in de nieuwe Ondersteuningsplanperioden 2022-2026 te gaan werken met het kwaliteitssysteem Perspectief op School (POS). Hierdoor verwacht het samenwerkingsverband meer integraal inzicht te krijgen op passend onderwijs, zowel op niveau van het samenwerkingsverband als op het niveau van scholen.

4.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

De komende periode zal het kwaliteitszorgsysteem van het samenwerkingsverband (inclusief dat van het OPDC) jaarlijks geëvalueerd en daar waar nodig bijgesteld worden. Het versterken van de kwaliteitscultuur binnen de organisatie zal de nodige aandacht blijven krijgen.

Door het werken met de modules kwaliteit, ondersteuning, financiën en communicatie van Perspectief op School verwacht het samenwerkingsverband meer integraal inzicht te krijgen op de kwaliteit van ondersteuning binnen het samenwerkingsverband. Perspectief op School sluit ook aan op het nieuwe onderzoekskader van samenwerkingsverbanden van de Inspectie van het Onderwijs.

4.3 Afhandeling klachten

Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard heeft een eigen klachtenregeling. Deze staat beschreven op de website. Op basis van deze regeling zijn er in 2021 geen klachten ontvangen.
Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard heeft zich aangesloten bij de landelijke stichting Onderwijsgeschillen. Hieronder vallen onder meer de Geschillencommissie Passend Onderwijs en de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT). Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard probeert alles te doen om escalatie te voorkomen en voor elke leerling uit onze regio een passende plek in het onderwijs of in een onderwijszorgarrangement aan te bieden. Als ouders ondanks die inspanningen toch niet tevreden zijn, dan kunnen zij een beroep doen op de onder deze stichting vallende commissies. In 2021 zijn er geen klachten of bezwaren ingediend bij de Landelijke Geschillencommissie noch bij landelijke bezwarencommissie i.v.m. het afgeven van TLV's of Aanwijzingen LWOO.

5. Onderzoek

5.1 Werkzaamheden & verwachte toekomstige ontwikkelingen

Het samenwerkingsverband doet met regelmaat mee aan landelijke onderzoeken die uitgezet worden. Zo is in 2021 onder meer deelgenomen aan de volgende onderzoeken:

- Monitoringonderzoek afbouw bovenmatige reserves samenwerkingsverbanden (OCW)
- Monitoronderzoek van de subsidieregeling (hoog)begaafdheid (OCW & Oberon)
- Landelijke Onderzoek Aansluiting Onderwijs – Jeugdhulp 2021 (OCW)
- Onderzoek naar systematisch volgen en analyseren van de ondersteuningsbehoefte van leerlingen (OCW & Oberon)
- Onderzoek naar bekostiging praktijkonderwijs (OCW & KBA)

Daarnaast heeft het samenwerkingsverband eigen onderzoek gedaan en deelgenomen aan regionale onderzoeken. Hieronder een overzicht van deze onderzoeken, de bevindingen en de conclusie en/of het vervolg.

Aanleiding	Bevindingen	Conclusie / vervolg 2022
Stijgend aantal PRO leerlingen per 1-10-2020	○ Minder TLV's afgegeven dus instroom was minder ○ Hogere instroom in voorafgaande jaren ○ Kleinere uitstroom dan in voorgaan jaren (mogelijk ook door corona) ○ Toename gelijkmatig verspreid over de drie PRO scholen ○ Per 1-10-2021 lichte daling	○ Inhoudelijk vervolgonderzoek naar o.a. leerachterstanden, regio's, bijzondere regeling ○ Vervolgonderzoek naar verblijfsduur en uitstroom
Stijgend aantal LWOO-leerlingen per 1-10-2020	○ Kleine schommelingen- op schoolniveau, geen grote toe- of afname ○ Per 1-10-2021 wederom forse toename	○ Inhoudelijk vervolgonderzoek naar o.a. leerachterstanden, gewijzigde criteria (i.v.m. corona) ○ Aantallen en percentages per school (regionale verschillen) ○ Beleidsmatig onderzoek naar scenario's verdere opting out
Stijging aantal VSO-leerlingen per 1-10-2020	○ Het deelnamepercentage ligt in 2020 voor het eerst boven het landelijk gemiddelde. ○ Het deelnamepercentage stijgt door een toename van het aantal VSO-leerlingen en een afname van het totaal aantal VO-leerlingen. ○ Onze VSO-scholen groeien doordat er meer leerlingen vanuit ons samenwerkingsverband komen. Er is geen stijging van het aantal leerlingen uit andere samenwerkingsverbanden op deze scholen. ○ Hoewel er bij ons vergeleken met vorig schooljaar minder toelaatbaarheidsverklaringen voor zijinstroom vanuit het VO zijn afgegeven, zijn dit er procentueel duidelijk meer dan landelijk. ○ Zowel de onderinstroom vanuit het primair onderwijs als de zijinstroom vanuit het VO is per jaar ongeveer gelijk. ○ Bij al onze VSO-scholen zien we een toename van het aantal leerlingen van 18 jaar en ouder, totaal zijn dit er 19. Dit verklaart mogelijk een deel van de absolute toename van 36 (mogelijk effect corona) ○ In ons samenwerkingsverband is er sprake van weinig uitstroom van VSO naar regulier VO. ○ Per 1-10-2021 lichte afname	○ De conclusie is dat er niet meer leerlingen instromen in het VSO maar dat zij er langer verblijven en dat zo het aantal op 1 oktober toeneemt. ○ De stijging lijkt op 1 oktober 2021 niet door te zetten maar wel zijn er op deze datum nog 25 meer dan twee jaar geleden. ○ In zijn algemeenheid lijkt het dus dat leerlingen binnen ons samenwerkingsverband langer dan in voorgaande jaren in het VSO blijven. Of dit klopt en wat de redenen hiervoor zijn zal in het schooljaar 2021-2022 verder onderzocht worden.
Aantal thuiszittende leerlingen en mogelijke achtergronden van thuiszitten (inclusief vrijstellingen onder 5a) (in opdracht van FFB door JB Lorenz)	○ In de provincie Friesland zijn in de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 in totaal 807 jeugdigen bekend die (deels) thuiszitten of thuisgezeten hebben gedurende het schooljaar: 75 jeugdigen komen vanuit het primair onderwijs en 632 jeugdigen vanuit het voortgezet onderwijs. ○ 60% van deze leerlingen is geen formele thuiszitter volgens de landelijke definitie thuiszitten. ○ In elke gemeente zijn wel thuiszitters bekend, zowel formeel of niet formeel.	○ Helaas is het in dit onderzoek niet gelukt om (rechtstreekse) verbinding te leggen met de monitor jeugdhulp gebruik in Friesland. ○ Vervolgonderzoek naar cijfers en achtergrond van thuiszitten vanuit de monitoringsgegevens op provinciaal niveau.

	○ De meeste thuiszittende jongeren zitten in een traject terug richting onderwijs. ○ Het is opvallend dat formele thuiszitters minder lang thuiszitten dan jeugdigen die buiten de definitie vallen. ○ Twee op de drie formele thuiszitters in het voortgezet onderwijs zijn jongens. In totaal zijn er juist, meer meiden dan jongens thuiszitten in het voortgezet onderwijs in Friesland. ○ Het aantal thuiszittende jeugdigen is binnen het VMBO het hoogst. Het grootste deel van deze thuiszittende VMBO'ers valt onder de niet formele thuiszitters. ○ Gekeken naar de leeftijd van de thuiszitter, valt de grote categorie thuiszitters in de groep 14 tot 16 jaar op.	○ Nadere analysegegevens eigen OPDC-traject voor deze doelgroep.
Assessment samenwerking onderwijs en gemeenten (in kader van voorbereiding Ondersteuningsplan 2022-2026)	○ Er wordt voldoende urgentie ervaren door de respondenten om de aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp te verbeteren. Hier wordt ook regelmatig overleg over gevoerd op lokaal niveau, in de uitvoering, en er zijn een aantal gezamenlijke projecten gestart. Het lijkt vooral te ontbreken aan gezamenlijkheid op beleidsmatig en bestuurlijk niveau in de regio. ○ De respondenten geven aan dat professionals vooral kennis hebben over hun eigen vakgebied en niet over de ander. De kennis van jeugdhulpprofessionals over het passend onderwijs lijkt iets beter dan vice versa. De integrale ondersteuning vanuit zowel onderwijs als jeugdhulp aan leerlingen met een complexe ondersteuningsvraag lijkt nog niet op orde. In de enquête wordt wel aangegeven dat voor elke school een jeugdteammedewerker beschikbaar is. Er vindt nog te veel discussie plaats over geld en de school van herkomst blijft onvoldoende betrokken als een leerling tijdelijk niet naar school kan. ○ Binnen het onderwijs zijn er voldoende professionals om een complex arrangement voor een leerling vorm te geven en hier regie op te voeren, maar te weinig professionals om het arrangement daadwerkelijk uit te voeren. Bij de jeugdhulp is het andersom: er zijn wel professionals om een arrangement uit te voeren, maar te weinig om de regie te voeren. ○ De helft van de respondenten geeft aan dat er voldoende gezamenlijk beleid is tussen onderwijs en gemeenten over de vormgeving van passend onderwijs en jeugdhulp. Toch is onvoldoende duidelijk hoe de ondersteuning aan leerlingen met een complexe hulpvraag wordt vormgegeven, waar de grenzen van passend onderwijs liggen of hoe uitgevallen leerlingen weer terug naar school geleid kunnen worden vanuit de jeugdhulp. Dit geldt zowel voor het onderwijs als voor de gemeenten. Dit zijn juist de leerlingen die het meest profiteren van een goede aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp. Wel zijn de respondenten tevreden met de innovatiemogelijkheden en de beschikbare budgetten hiervoor in de regio. ○ Het lukt redelijk goed om ondersteuning vanuit onderwijs en jeugdhulp in de praktijk te organiseren. Wel lijkt dit vooral te gelden voor de relatief eenvoudige ondersteuning: voor leerlingen die tijdelijk of nooit volledig naar school kunnen gaan, zijn nog onvoldoende afspraken gemaakt over een vast aanbod, onderwijs op zorglocaties et cetera.	○ Eindoordeel assessment: Goed op weg ○ De adviezen worden gedeeld en besproken met de gemeenten ○ Voor 2026 herhalen van assessment.

6. Internationalisering

6.1 Ontwikkelingen & verwachte toekomstige ontwikkelingen

In 2021 hebben er binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard geen ontwikkelingen plaatsgevonden gericht op internationalisering. Voor de komende jaren staan er geen activiteiten op dit gebied gepland.

7. Personeel

Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard heeft zelf geen personeel in dienst. De medewerkers zijn in dienst van enkele schoolbesturen die aangesloten zijn bij het samenwerkingsverband Fryslân-Noard en worden vandaaruit structureel gedetacheerd naar het samenwerkingsverband Fryslân-Noard. Binnen het OPDC wordt ook gebruik gemaakt van in hetzelfde gebouw aanwezige expertise van RENN4 op het gebied van praktijkvakken en orthopedagogische ondersteuning. In 2021 is gebruik gemaakt van externe inhuur voor medewerkers (i.v.m. een kortdurende ziektevervanging).

7.1 Zaken met behoorlijke personele betekenis

Ook in 2021 drukte corona een stempel op de mentale en fysiek gesteldheid van de medewerkers. Net als in 2020 werd er door de lock down(s) door een deel van de medewerkers vooral vanuit huis gewerkt. De OPDC-medewerkers zijn zoveel mogelijk op locatie werkzaam geweest omdat de opvang van de OPDC-leerlingen zoveel mogelijk 'gewoon' is doorgegaan.
Gedurende het jaar is op gepaste wijze afscheid genomen van een drietal medewerkers in verband met pensionering en het niet verlengen van contracten.

7.2 Ontwikkelingen

Detachering

De constructie met structurele detacheringen is in 2021 doorgezet. De structurele detachering is gehandhaafd omdat hierdoor de positie van het samenwerkingsverband als (materieel) werkgever duidelijk is. Het opslag percentage van 6,5 % voor de detacherende schoolbesturen is gehandhaafd.

Ziekteverzuim

In 2021 is er sprake geweest van langdurige uitval. Op het einde van het jaar was hier geen sprake meer van. Kijkend naar het percentage en rekening houdend met het langdurige verzuim in 2021 valt op dat het ziekteverzuim toch relatief laag is geweest in 2021.

Lopende re-integratie trajecten werden succesvol afgerond in de eerste maanden van 2020. In alle gevallen met een volledige terugkeer naar werk, zij het soms in een andere functie. Het percentage ziekteverzuim bedroeg in 2020 2,6%. Dit is lager dan het landelijke verzuimcijfer in het VO (5,6% voor OP en 5,9 0% voor OOP) die genoemd worden in de Eindrapportage Verzuimonderzoek PO en VO 2019 (oktober 2020). Het is ook aanzienlijk lager dan het eigen verzuimcijfers in 2019, toen er sprake was van langduriger verzuim.

Jaar	SWV FN	Landelijk	
	Totaal	**OP**	**OOP**
2018	3,7 %	5,6 %	5,9 %
2019	6,5 %	5,6 %	6,0 %
2020	2,6 %	5,4 %	6,2 %
2021	3,8 %		

Formatie

De formatie bedroeg op 31-11-2021 20,85 fte. Hiermee is de formatie in vergelijking met een jaar eerder licht gedaald met 0,2 fte.

	31-1-2019	31-12-2020	31-12-2021
Directie, administratie & beleid	4,1	3,5	3,5
Expertisecentrum	7,1	7,7	7,7
OPDC	7,65	7,55	8,25
PCL-PaO	1,2	1,1	1,1
TOTAAL Fte	**20,05**	**19,85**	**20,55**

Bij het OPDC is de inhuur vakdocenten RENN4 (0,25 fte) meegerekend. Evenals de inzet van een jongerenwerker binnen het OPDC voor 0,2 fte (bekostigd vanuit VSV middelen). Het verschil in formatie wordt hierdoor deels verklaard. Het overige verschil wordt verklaard door (tijdelijke) aanpassingen van individuele contracten o.a. i.v.m. vervanging voor ouderschapsverlof.

Scholingen en deskundigheidsbevordering

Scholingen door medewerkers van het samenwerkingsverband staan in het teken van blijvend leren omdat dit cruciaal is om goed te anticiperen en te reageren op de huidige en toekomstige ontwikkelingen binnen het (passend) onderwijs. In 2021 zijn er, o.a. op basis van het scholingsbeleid Expertisecentrum en het activiteitenplan van het OPDC diverse scholingen, trainingen en coaching trajecten geweest voor de medewerkers zowel individueel als in groepsverband:

Expertisecentrum	OPDC	Overig
Opleiding Orthopedagoog-Generalist	Herstelrecht	Krachtenwijzer
Psychische problemen bij m/v	TOPs-opleidingstraject	Beleid schrijven met Impact
Zelfsturing PAO Psychologie		BHV training
IDS-2 In-company training		Studiedag Steunpunt Passend Onderwijs
Dyslexie conferentie		NSO-CNA Leidinggeven in de onderstroom
Positieve psychologie		
Congres Hoogbegaafdheid		
NLP Practitioner opleiding		
Congres Prikkelverwerking bij kinderen en jongeren		
Overname gemaakte studiekosten GZ-psychologie		
Hoogbegaafdheid in het VO		
Contributies beroepsvereniging (deels vergoed)		

7.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Voor de komende jaren wordt vooralsnog uitgegaan van de in het Ondersteuningsplan 2018-2022 vastgelegde meerjarenprognose. Interne verschuivingen zijn mogelijk o.a. door natuurlijk verloop. Afhankelijk van factoren als krimp en behoefte kan dan besloten worden of en zo ja hoe de dan vacante posities opnieuw worden opgevuld. In november 2021 heeft het Algemeen Bestuur de intentie uitgesproken om per 1-1-2023 over te gaan tot eigen werkgeverschap.

	1-1-2021	*1-8-2021*	*1-8-2022*	*1-8-2023*	*1-8-2024*	*1-8-2025*	*1-08-2026*
Directie, administratie & beleid	3,5	3,5	*3,5*	*3,5*	*3,5*	*3,5*	*3,5*
Expertisecentrum	7,7	7,7	*7,8*	*7,8*	*7,8*	*7,8*	*7,8*
OPDC	8,25	8,25	*8,4*	*8,4*	*8,4*	*8,4*	*8,4*
PCL-PaO	1,1	1,1	*1,3*	*1,3*	*1,3*	*1,3*	*1,3*
TOTAAL Fte	**20,55**	**20,55**	***21***	***21***	***21***	***21***	***21***

7.4 Gevoerd beleid t.a.v. beheersing van uitkeringen na ontslag

Tot nu toe is er bij het samenwerkingsverband geen sprake van (gedwongen) ontslag geweest. Mocht dit aan de orde komen, dan ligt de verantwoordelijkheid in 1e instantie bij het samenwerkingsverband (door de invoering van

structurele detacheringscontracten). Dat betekent dat uitkeringskosten voor 25 procent op het samenwerkingsverband worden verhaald en voor 75 procent op het collectief van schoolbesturen.

7.5 (maatschappelijke) thema's bestuursverslag

Werkdrukverlaging

Het samenwerkingsverband ontvangt geen middelen voor verlaging van werkdruk.

Strategisch Personeelsbeleid

Binnen het samenwerkingsverband is in het kader van strategisch personeelsbeleid, afgesproken om de komende jaren te werken met een flexibele schil van in principe 10 tot 15%. Jaarlijks wordt een meerjarig overzicht gemaakt van de verhouding vast en flexibele contracten. De komende jaren verwachten we op basis van natuurlijk verloop hieraan te kunnen voldoen.

8. Huisvesting

8.1 Ontwikkelingen

In 2021 is het huurcontract met RENN4 wederom verlengd. RENN4 heeft, naar aanleiding van de Covid-19 uitbraak, onderzoek laten doen naar de kwaliteit van de ventilatie in het gebouw. We zijn nog in afwachting van (bouwkundige) veranderingen als dit nodig mocht blijken te zijn.

8.2 Toekomstige ontwikkelingen

Er zijn vooralsnog geen aanwijzingen dat er op korte termijn grote veranderingen op het gebied van huisvesting zullen plaatsvinden. In verband met de groei van het aantal VSO-leerlingen heeft RENN4 een verzoek gedaan om een extra lokaal voor VSO-leerlingen te kunnen gebruiken. Dit zal per 1 januari 2022 gaan gebeuren.

9. Verbonden partijen

9.1 Vermelding samenwerkingsverbanden

Het samenwerkingsverband is de verbonden partij voor alle aangesloten schoolbesturen (zie bijlage 1).

Sinds de oprichting in december 2016 kan de Coöperatie "De Overgang PO - VO u.a." als verbonden partij worden beschouwd. De Coöperatie heeft als doel: 'het samenwerken tussen diverse partijen in Nederland met betrekking tot de facilitering van de overgang van leerlingen van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs, waaronder de zogenaamde "Plaatsingswijzer", en alles wat daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn (…)". Vanuit het Dagelijks Bestuur zijn twee bestuursleden formeel betrokken geweest bij de oprichting. De directeur van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard is lid van het bestuur en heeft daarbij de taak van penningmeester.

9.2 Ontwikkelingen

In 2021 zijn op dit gebied geen (nieuwe) ontwikkelingen van belang geweest.

10 Financieel Jaarverslag

Het Financieel Jaarverslag omvat een overzicht van alle relevante financiële gegevens over 2021 en is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke richtlijnen volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO).

10.1 Financiële positie 31-12-2021

De verantwoordingsperiode voor dit jaarverslag loopt gedurende het gehele kalenderjaar 2021. De bekostiging geschiedt op basis van zowel kalenderjaren (lichte ondersteuning en zware ondersteuning materiële instandhouding) als op basis van schooljaren (zware ondersteuning personeel). Voor significante afwijkingen gedurende dit verslagjaar wordt in 10.4 een verklaring gegeven. Het resultaat 2021 bedraagt € 66.515 positief.

Verantwoording bovenmatig publiek eigen vermogen

Voor de samenwerkingsverbanden passend onderwijs is een vrij eenvoudige rekenmethode ontwikkeld om een bovenmatig eigen vermogen te herkennen. De bedoeling is om bij bovenmatige reserves deze doelmatig af te bouwen. Daar samenwerkingsverbanden passend onderwijs vrijwel geen materiële activa hebben, bestaat de rekenmethode uitsluitend uit een risicobuffer. De signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen is dan: 0,035 x totale brutobaten, maar tenminste een risicobuffer van € 250.000. Bij het toepassen van de rekenmethode op de totale baten van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard in 2021, komen we op 0,035 x € 21.970.530 = € 768.969.

Het door het bestuur vastgestelde buffervermogen van € 500.000 wordt als ondergrens gehanteerd. Dit is vastgesteld voor het geval dat zich een of meerdere van de beschreven risico's voordoen (zie 10.04).
Het Algemeen Bestuur heeft op 29 november 2021, in lijn met eerdere afspraken dat jaarlijks in november/ december de definitieve afdracht naar scholen wordt vastgesteld, besloten tot een extra afdracht van middelen voor ondersteuning aan de scholen in 2021 boven op de al uitgekeerde reguliere afdracht. De totale afdracht van middelen aan de scholen VO en VSO is hiermee met € 228.228 verhoogd.

10.2 Toelichting op balansposten

De balans bestaat uit activa, liquide middelen, beperkte vorderingen, schulden en eigen vermogen. De activa zoals opgenomen op de balans bestaan uit materiële vaste activa en vlottende activa. De vaste activa bevatten investeringen in vooral meubels, apparatuur en ICT die zijn aangeschaft. Hierop wordt jaarlijks afgeschreven. De vlottende activa bestaan voornamelijk uit liquide middelen welke voor een belangrijk deel op een zakelijke spaarrekening en een saldorekening staan. De passiva bestaan uit eigen vermogen en kortlopende schulden.

		2021	2020	
	Activa			
	Vaste activa			
1.1	Materiële vast activa	54.650	66.872	1
	Vlottende activa			
1.2.2	Vorderingen	5.937	9.473	2
1.2.4	Liquide middelen	947.135	682.982	
	Totaal Activa	1.007.722	759.327	
	Passiva			
2.1	Eigen vermogen	743.379	676.864	3
2.4	Kortlopende schulden	264.343	82.463	4
	Totaal Passiva	1.007.722	759.327	

Toelichting

1. De aanschafwaarde van nieuwe ICT-apparatuur (5x HP Probook 450 en 1x Polycom CX5000 HD) viel lager uit dan in totaal in 2021 werd afgeschreven, waardoor het eindsaldo 2021 van de materiële vaste activa lager is dan ultimo boekjaar 2020.

2. De post Vorderingen bestaat uit de vooruitbetaalde licentiekosten 2022 voor het Microsoft basispakket en een te vorderen deel aan toekenning voor Innovatiemiddelen.
3. Op basis van inventarisatie, analyse en het daaruit voortvloeiende overzicht kan worden geconcludeerd dat een buffer vermogen van circa € 500.000 passend is bij het risicoprofiel van het SWV. Het buffervermogen plus de algemene reserve van € 243.379 komt niet boven de door het ministerie aangereikte signaleringswaarde uit. Zie ook 10.3
4. De post Kortlopende schulden in 2021 bestaat vooral uit nog te betalen detacheringskosten, uit accountantskosten voor de controle van de jaarrekening 2021 en uit bank- en rentekosten.

10.3 Toelichting op resultaat

Het resultaat 2021 (€ 66.515 positief) is verrekend met de algemene reserve, welke daarmee € 743.379 bedraagt. Mede vanwege de ook dit jaar afgeroepen coronamaatregelen is er voor wat betreft de personele lasten, reis- en verblijfkosten en kennisplatform minder uitgegeven dan is begroot. Voor de budgetten Financiële- en juridische adviezen, Kosten Bestuur en Bureaukosten is meer uitgegeven. Verreweg het grootste deel van deze extra kosten hing samen met de verandering in bestuurlijke organisatie en de aankomende verzelfstandiging (advies- en notariskosten) van het samenwerkingsverband. Bij 10.1 is al aangegeven waarom er in 2021 gekozen is voor een extra afdracht aan de scholen van € 228.228.

10.4 Analyse verschil exploitatie – begroting

Baten

Baten						
Omschrijving	**Bedrag van toewijzing**	**Ontvangen**	**Begroting**	**Verschil**	**Percent**	**Noot**
3.1 Rijksbijdragen						
Lichte ondersteuning algemeen VO 2021 (beschikkingsnummer 1101886-2)	1.465.874	1.465.874	1.427.342	38.532	3%	1
Lichte ondersteuningsbekostiging LWOO VO 2021 (beschikkingsnummer 1101886-2)	8.264.330	8.264.330	8.042.360	221.970	3%	2
Lichte ondersteuningsbekostiging PrO VO 2021 (beschikkingsnummer 1101886-2)	2.472.338	2.472.338	2.405.935	66.403	3%	3
Zware ondersteuning personeel SWV VO 2020-2021 (beschikkingsnummer1076239-3)	8.955.252	5.278.863	5.146.944	131.919	3%	4
Zware ondersteuning personeel SWV VO 2021-2022 (beschikkingsnummer 1136725-2)	9.025.085	3.760.452	3.580.186	180.266	5%	5
Zware ondersteuning materiële instandhouding SWV VO 2021 (beschikkingsnummer 1119271-2)	422.955	422.955	418.112	4.843	1%	
Subsidie begaafde leerlingen po en vo; HBL19127	335.740	83.935	83.935	-	0%	
Aanv. bekostiging SWV vo tbv leerl. ih PrO 2021-2022 (beschikkingsnummer 1176066-1)	134.627	56.095	-	56.095	100%	6
Totaal		**21.804.842**	**21.104.814**			
3.2 Overige overheidsbijdragen						
Bijdrage Voortijdig School Verlaten	169.500	145.440	169.500	-24.060	-14%	7
3.5 Overige bijdragen						
Overige baten	20.248	20.248	3.500	16.748	479%	8
Totale Baten		**21.970.530**	**21.277.814**			

Toelichting Baten

Alle rijksbijdragen zijn begroot met behulp van een meerjarenrekenprogramma van Infinite. De begrote Rijksbijdragen zijn allen zo'n 3% hoger uitgevallen dan begroot. Naast indexering is het budget van samenwerkingsverbanden VO voor lichte en zware ondersteuning is tijdelijk verhoogd. Deze verhoging is bedoeld om het langere verblijf op te vangen van leerlingen in het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs, bijvoorbeeld doordat er geen stage gevonden kon worden. Het langere verblijf van deze leerlingen zorgt voor extra kosten voor samenwerkingsverbanden, waardoor minder budget overblijft voor ondersteuning van leerlingen op andere VO-scholen. De samenwerkingsverbanden krijgen daarom extra budget.

1. In de begroting 2021 is uitgegaan van 13.889 + 43 -0,5 x 27 leerlingen x € 102,55 (€ 87,68 personeel en € 14,87 materieel). In de definitieve beschikking wordt gerekend met 13.884 + 42 – 0,5 x 26 leerlingen x € 105,36 (€ 90,15 personeel en € 15,21 materieel).
2. In de begroting 2021 zijn 1.106 LWOO-leerlingen per teldatum 1-10-2020 meegenomen. In de definitieve beschikking is gerekend met 1.124 LWOO-leerlingen. Het personele bedrag per LWOO-leerling is in de definitieve beschikking verhoogd van € 4.682,81 naar € 4.814,87 het exploitatiebedrag is verhoogd van € 186,10 naar € 190,40.
3. In de begroting 2021 zijn 570 PRO-leerlingen per teldatum 1-10-2020 meegenomen. Er is later in de definitieve beschikking met 568 leerlingen gerekend. Verder zijn ook hier de personele bedragen verhoogd van € 4.682,81 naar € 4.814,87 en de exploitatiebedragen van € 186,10 naar € 190,40 per PRO-leerling.
4. Voor de zware ondersteuning personeel 2020/2021 zijn per teldatum 1-10-2019 14.292,5 VO-leerlingen begroot en is gerekend met een normatief bedrag voor personeel van € 617,34. In de definitieve berekening van 9 juni 2021 wordt met hetzelfde aantal VO-leerlingen gerekend met een verhoogd normbedrag van € 626,57.
5. In de tweede beschikking zware ondersteuning personele bekostiging 2021/2022 is het leerlingenaantal verlaagd van 13.889+ 43 – 0,5 x 27 leerlingen naar 13.884 + 42 – 0,5 x 26 leerlingen en het normatieve bedrag ondersteuning personeel VO verhoogd van € 617,34 naar € 648,68.
6. De aanvullende bekostiging SWV VO ten behoeve van leerlingen in het praktijkonderwijs 2021-2022 wordt verdeeld middels 568 PRO-leerlingen x € 237,02 is € 134.627. Hiervan is 5/12^{e} deel ad € 56.095 in 2021 uitbetaald. Deze regeling bijzondere en aanvullende bekostiging uitvoering Nationaal Programma Onderwijs PO en VO is vanwege de uitbraak van Covid-19.
7. De middelen voor Voortijdig School Verlaten zijn anders verdeeld over VO en MBO dan de jaren ervoor. Binnen het VO worden de middelen voornamelijk ingezet binnen het OPDC, onder meer voor de inzet van jongerenwerk binnen het OPDC.
8. De Overige baten bestaan uit de inzet van personeel bij RENN4, voor de inzet bij de financiële administratie van de Coöperatieve Vereniging De Overgang PO-VO U.A, de inzet binnen het consultatieteam RMC en de bijdragen voor een scholing door scholen.

Lasten

Lasten					
Omschrijving	**Lasten 2021**	**Begroting 2021**	**Verschil**	**Percent**	**Noot**
4.1 Personeelslasten	1.983.538	2.149.180	-165.642	-8%	1
4.2 Afschrijvingen	18.854	20.000	-1.146	-6%	
4.3 Huisvestingslasten	35.684	36.500	-816	-2%	
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	117.006	91.000	26.006	29%	2
4.4.2 Inventaris en apparatuur	11.009	11.300	-291	-3%	
4.4.4 Leer- en hulpmiddelen	25.011	28.000	-2.989	-11%	3
4.4.5 Overige lasten	25.037	41.000	-15.963	-39%	4
4.5.1.1 Afdracht VSO zw. Ondersteuning (via DUO)	6.832.807	6.577.978	254.829	4%	5
4.5.1.2 Afdracht LWOO (via DUO)	5.625.923	5.385.015	240.908	4%	5
4.5.1.3 Afdracht PRO (via DUO)	2.842.993	2.775.279	67.714	2%	5
4.5.2 Overdracht inzake groeiregeling (V)SO	310.915	179.612	131.303	73%	6
4.5.3.1 Versteviging ondersteuningsstructuur VO	1.311.476	1.082.950	228.526	21%	7
4.5.3.2 Extra lichte ondersteuning vmbo B/K	1.482.800	1.482.800	-	0%	
4.5.3.3 Versteviging ondersteuningsstructuur VSO	40.660	33.760	6.900	20%	8
4.5.3.4 Aanv. middelen ondersteuning WAD VO	26.880	26.880	-	0%	
4.5.3.5 Overdracht LWOO onderst.middelen ISK	320.337	384.000	-63.663	-17%	9
4.5.3.6 Innovatiefonds en Hoogbegaafdheid	498.350	600.000	-101.650	-17%	10
4.5.3.7 Uit te betalen rijksvergoedingen aan SWV's	328.002	315.200	12.802	4%	
4.5.3.8 Steunpunt Onderwijs Noord	55.765	55.000	765	1%	
4.5.3.9 Inzet middelen Voortijdig School Verlaten	7.500	-	7.500	100%	11
Totale Lasten	**21.900.547**	**21.275.454**			

Toelichting Lasten

Mede vanwege de Covid-19 pandemie is er minder uitgegeven dan is begroot.

1. Bij de personeelslasten is voor € 95.000 minder vervangen wegens ziekte dan is begroot. Daarnaast kent het OPDC een lagere inzet aan fte's dan voor 2021 is begroot (€ 53.000). Er werd voor het OPDC rekening gehouden met een mogelijke uitbreiding van een klas meer. Voor wat betreft de scholing is meer dan 10.000 minder uitgegeven dan is begroot.
2. Binnen de posten van Administratie- en beheerlasten hebben voornamelijk de budgetten voor Financiële- en Juridische adviezen (€ 12.675 meer), Bureaukosten, contributies en abonnementen (€ 2.533 meer), Kosten Bestuur (€ 3.679) en Kosten t.b.v. administratieve systemen/Kindkans (€ 8.665 meer) gezorgd voor een overschrijding. De verklaring voor de meerkosten lag enerzijds in de extra kosten voor het advies en notariële werk i.v.m. de staturenwijziging rondom de wijziging in de bestuurlijke organisatie. Anderzijds waren er niet begrote kosten i.v.m. het invoeren van Perspectief op School (het nieuwe digitale kwaliteitszorgsysteem).
3. Bij Leer- en hulpmiddelen is dit jaar sprake van minder verbruik aan lesmiddelen/programma's voor het OPDC dan begroot. Voor een deel is dit toe te schrijven aan de corona-perikelen. De budgetten Declaraties leerlingvervoer en Kosten eigen auto voor het OPDC kunnen worden samengevat en bestaan in 2022 uit één budget Declaraties leerlingvervoer.
4. Bij Overige lasten is vooral bij de budgetten Reis- en verblijfkosten (€ 11.161) en Kennisplatform (€ 7.250) minder uitgegeven dan begroot.
5. De hogere afdrachten lopen in de pas met de verhoogde bijdragen van DUO voor 2021.
6. De Overdracht inzake groeiregeling (V)SO ligt 73% hoger dan is begroot. Het blijft lastig om het aantal leerlingen waarvoor groeibekostiging moet worden betaald in te schatten. Het aantal residentiële leerlingen ligt grotendeels buiten de invloedssfeer van het samenwerkingsverband.
7. Er is voor gekozen om in 2021 een nabetaling aan Extra zware ondersteuning VO ad € 221.328 aan de scholen af te dragen en een restbedrag ad € 7.197,92 uit te betalen aan scholen welke oud-leerlingen van de per 1-8-2020 opgeheven Chr. Mavo De Saad hebben overgenomen.
8. Er is voor gekozen om in 2021 een nabetaling aan Versteviging ondersteuningsstructuur VSO ad € 6.900 aan de scholen af te dragen.
9. De LWOO-ondersteuningsmiddelen voor de ISK worden per teldatum van een kwartaal uitbetaald. In de begroting 2021 is met een hoger aantal ISK-leerlingen gerekend dan feitelijk het geval bleek te zijn.
10. Er zijn weliswaar nieuwe aanvragen gedaan bij het Innovatiefonds, maar toch minder dan het begrote budget voor 2021.
11. In de begroting van 2021 is (nog) geen budget voor de inzet van VSV middelen meegenomen. Binnen het OPDC wordt vanuit de middelen voor Voortijdig School Verlaten onder meer ook jongerenwerk ingezet. Deze kosten worden echter binnen het personele budget voor OPDC tot uiting gebracht.

10.5 Toelichting op investeringsbeleid

Het samenwerkingsverband heeft in 2021 de volgende investeringen gedaan: 5x HP Probook 450 en 1x Polycom CX 5000 met toebehoren.

10.6 Toelichting op kasstroom en financiering

Uit het kasstroomoverzicht (blz. 52) blijkt dat het samenwerkingsverband in 2021 een positief resultaat heeft gehad. Kijkend naar de vastgestelde hoogte van het weerstandsvermogen in relatie tot de liquide middelen ligt dit eind 2021 boven het bepaalde weerstandsvermogen maar onder de signaleringswaarde.

10.7 Financiële instrumenten

Het samenwerkingsverband maakt geen gebruik van financiële instrumenten

10.8 Allocatie middelen

In control statement

Het samenwerkingsverband alloceert geen middelen en werkt niet met een formeel 'In control statement'. Wel is in 2018 het Toezichtskader 2018-2022 vastgesteld. Hierin zijn o.a. de volgende aspecten opgenomen:

- Wettelijke taken van de toezichthouder;
- De maatschappelijke legitimatie voor het toezicht;
- De doelen waarop het toezicht wordt gehouden;
- De wijze waarop de toezichthouder het toezicht uitoefent.

In 2019 constateerde de Inspectie: "*Uit het onderzoek blijkt dat het bestuur van het samenwerkingsverband financieel 'in control' is. We zien een goede opzet en kwalitatieve uitwerking van de planning- en control cyclus*".

10.9 Treasury beleid

Het Treasury beleid maakt deel uit van het financiële beleid van samenwerkingsverband Fryslân-Noard. Het vindt plaats binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938, houdende regels over het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten (Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 RBLD 2016). De regeling heeft betrekking op de publieke middelen van samenwerkingsverband Fryslân-Noard. Het Treasury statuut wordt jaarlijks geëvalueerd en vastgesteld door het Algemeen Bestuur in haar rol als Toezichthouder. In 2019 is het Treasury statuut aangepast op basis van een wettelijke wijziging (Regeling van 5 december 2018, kenmerk FEZ/1402273). Op 30 november 2020 heeft het Algemeen Bestuur het Treasury statuut voor 2021 vastgesteld.
Liquide middelen welke niet direct nodig zijn voor de directe bedrijfsvoering worden op reguliere bank- en spaarrekeningen aangehouden. De financiële baten op deze rekeningen zijn gezien de rentestand negatief. Het samenwerkingsverband werkt, net als in de vorige boekjaren niet met leningen, beleggingen of derivaten. Er zijn daarom geen overzichten en/of overeenkomsten aanwezig.

10.10 Continuïteitsparagraaf

10.10.1 Kengetallen

Meerjaren prognose formatie

	1-1-2021	*1-8-2021*	*1-8-2022*	*1-8-2023*	*1-8-2024*	*1-8-2025*	*1-8-2026*
Management/directie	1,8	1,8	*1,8*	*1,8*	*1,8*	*1,8*	*1,8*
Onderwijzend personeel	5,35	5.35	*6,4*	*6,4*	*6,4*	*6,4*	*6,4*
Overige medewerkers	13,4	13.4	*12.8*	*12.8*	*12.8*	*12.8*	*12,8*
Totaal Fte	**20,55**	**20,55**	***21***	***21***	***21***	***21***	***21***

Meerjaren prognose formatie

Tot nu toe valt de formatie lager uit dan geprognosticeerd is in de meerjaren prognose van het Ondersteuningsplan 2018-2020. In 2019 is afgesproken om met het oog op een dekkend aanbod, extra formatie ruimte beschikbaar te houden voor het geval het OPDC en/of het VSO op enig moment met een capaciteitsprobleem te maken zouden krijgen zoals dat in dat jaar het geval was. In 2021 was dit niet nodig als gevolg van minder aanmeldingen voor het OPDC (waarschijnlijk mede veroorzaakt door de schoolsluitingen i.v.m. corona). Voor de komende jaren wordt uitgegaan van de in het Ondersteuningsplan 2018-2022 vastgelegde meerjaren prognose.
Jaarlijks zijn er interne verschuivingen o.a. door natuurlijk verloop. Afhankelijk van factoren als krimp en behoefte wordt besloten of en zo ja, hoe de dan vrijvallende posities opnieuw worden opgevuld. Daarbij is de richtlijn te werken met een (gemiddelde) flexibele schil van ongeveer 10%.

Meerjaren prognose leerlingen

Gezien het feit dat het samenwerkingsverband wordt bekostigd op basis van leerlingaantallen is voor de komende jaren een aantal factoren van groot belang:

- In de regio is sprake van krimp. In de meerjaren prognose wordt gerekend met een krimp van bijna 7 % in 2026 in vergelijking met 2021.
- Het streven is om het % leerlingen dat naar het VSO gaat minimaal procentueel stabiel te houden. Dat doel is de afgelopen jaren lastig haalbaar gebleken. Het risico is dat als het % VSO leerlingen stijgt en het samenwerkingsverband daardoor meer financiën aan het VSO afdraagt, er minder middelen voor ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband op de VO-scholen overblijft.

- Het aantal LWOO-leerlingen is in 2021 voor het 3e achtereenvolgende jaar gestegen. De stijging was in 2021 relatief fors te noemen. Het aantal PRO leerlingen is in 2021 weer licht gedaald. Het effect van een nieuwe bekostigingssystematiek voor LWOO en PRO is nog niet duidelijk, maar de kans dat we hierdoor minder middelen krijgen dan nu het geval is waarschijnlijk. Het aantal nieuwkomers blijft lastig te voorspellen, onder meer door geopolitieke ontwikkelingen.
- Als een samenwerkingsverband te weinig middelen heeft om de VSO en het LWOO/PRO afdracht te bekostigen, wordt dit gekort op de lumpsum financiering van de deelnemende schoolbesturen. Het is, ondanks stijgende aantallen VSO, LWOO en PRO leerlingen, niet aannemelijk dat dit de komende jaren gaat gebeuren binnen het samenwerkingsverband, mede gezien de gehanteerde verdelingssystematiek.

Leerlingen op teldatum	1-10-18	1-10-19	1-10-20	1-10-21	1-10-22	1-10-23	1-10-24	1-10-25	1-10-26
VO overige	12.822	12.656	12.192	12.157	11.962	11.807	11.699	11.518	11.357
Leerlingen LWOO	1.067	1.092	1.124	1.256	1.225	1.200	1.150	1.125	1.100
Leerlingen PRO	554	545	568	557	555	555	550	550	545
Totaal VO	**14.443**	**14.293**	**13.884**	**13.970**	**13.742**	**13.562**	**13.399**	**13.193**	**13.002**
+ Nieuwkomers <1jr NL			42	63	60	60	60	60	60
-VAVO-II (50%)			26	73	50	50	50	50	50
TOTAAL VO			**13.913**	**13.997**	**13.777**	**13.597**	**13.434**	**13.228**	**13.037**
VSO II op teldatum	**1-10-18**	**1-10-19**	**1-10-20**	**1-10-21**	**1-10-22**	**1-10-23**	**1-10-24**	**1-10-25**	**1-10-26**
cat. 1 (laag)	379	396	436	426	425	423	418	413	408
cat. 2 (midden)	38	39	34	40	40	40	40	40	40
cat. 3 (hoog)	47	48	49	42	42	42	42	42	42
Totaal VSO	**464**	**483**	**519**	**508**	**507**	**505**	**500**	**495**	**490**
Groei VSO II op peildatum	**1-2-19**	**1-2-20**	**1-2-21**	**1-2-22**	**1-2-23**	**1-2-24**	**1-2-25**	**1-2-26**	**1-2-27**
cat. 1 (laag)	11	17	18	13	13	13	12	12	12
cat. 2 (midden)	0	0	0	2	2	2	1	1	1
cat. 3 (hoog)	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Totaal	**11**	**17**	**18**	**16**	**16**	**16**	**14**	**14**	**14**

Meerjarenbalans

- De financieringsstructuur blijft de komende jaren gelijk.
- De liquide middelen zullen de komende jaren uitkomen op een gemiddeld saldo van € 750.000. Dit is in lijn met het beleid om het eigen vermogen onder de signaleringswaarde te houden.
- De meerjarenbalans laat een eigen vermogen zien van zo'n € 750.000. Jaarlijks wordt aan de hand van een tussentijdse financiële managementrapportage in oktober bekeken of meerdere of juist mindere afdrachten aan de scholen zullen worden uitbetaald. Hierbij wordt rekening gehouden met het benodigde weerstandsvermogen en de signaleringswaarde voor bovenmatig vermogen.
- Omdat er niet geïnvesteerd of geleend wordt zal de balans alleen bestaan uit liquide middelen, beperkte vorderingen en schulden en het eigen vermogen.

		2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Activa						
	Vaste Activa						
1.2	Materiële vaste Activa	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
	Vlottende Activa						
1.5	Vorderingen	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
1.7	Liquide middelen	950.000	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000
	Totaal Activa	**1.025.000**	**825.000**	**825.000**	**825.000**	**825.000**	**825.000**
	Passiva						
2.1	Eigen vermogen	680.000	675.000	675.000	675.000	675.000	675.000
2.4	Kortlopende schulden	345.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
	Totaal Passiva	**1.025.000**	**825.000**	**825.000**	**825.000**	**825.000**	**825.000**

Meerjarenbalans; ultimo

10.10.2 Meerjarenbegroting

- In november 2021 is de begroting 2022 formeel vastgesteld. Hierin zijn onderdelen van de meerjarenbegroting 2022-2026 opgenomen. In maart 2022 is de meerjarenbegroting 2022-2026 opnieuw vastgesteld in het kader van het Ondersteuningsplan 2022-2026. Hierbij is ook een correctie op het leerlingenaantal op 1-10-021 verwerkt. Dit heeft geen effect op de cijfers van 2022, wel op di in de daaropvolgende jaren. In dit jaarverslag is de aangepaste meerjarenbegroting opgenomen.
- De ontwikkeling van het eigen vermogen loopt parallel aan de hieronder gespecificeerde positieve resultaten. De meerjarenbegroting laat zien dat ernaar gestreefd wordt om met een klein positief resultaat af te sluiten.

Baten

	Baten[4]	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1	Lichte ondersteuning algemeen	1.465.874	1.474.671	1.451.545	1.432.580	1.415.406	1.393.702
2	Lichte ondersteuning LWOO	8.264.330	8.313.929	8.183.546	8.076.626	7.979.804	7.857.440
2	Lichte ondersteuning PRO	2.472.338	2.487.176	2.448.171	2.416.185	2.387.220	2.350.614
3	Zware ondersteuning	9.462.270	9.488.105	9.451.418	9.314.071	9.196.799	9.072.990
4	Overige overheidsbijdragen en subsidies	285.470	307.869	145.400	145.400	-	-
5	Overige Baten	20.248	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
	Totale baten	**21.970.530**	**22.076.750**	**21.685.080**	**21.389.862**	**20.984.228**	**20.679.745**

Meerjarenbegroting 2021-2026: baten

Toelichting

1. **Lichte ondersteuning algemeen**
   De rijksbijdrage aan lichte ondersteuning algemeen wordt toegekend per kalenderjaar op basis van het aantal VO-leerlingen dat de voorgaande teldatum 1 oktober (T-1 systematiek) in de regio van het samenwerkingsverband onderwijs volgde.
2. **Lichte ondersteuning LWOO en PRO**
   De rijksbijdragen voor lichte ondersteuning LWOO en PRO worden toegekend per kalenderjaar op basis van het totaal aantal VO leerlingen T-1 vermenigvuldigd met het deelname-percentage LWOO respectievelijk PRO op 1 oktober 2012 (voor LWOO: 11,78% en voor PRO: 3,55%). In deze meerjarenbegroting is geen rekening gehouden met de effecten van een nieuwe bekostigingssystematiek voor LWOO.
3. **Zware ondersteuning**
   Het samenwerkingsverband ontvangt zware ondersteuning in de vorm van personele en materiële bekostiging. De materiële ondersteuning wordt per kalenderjaar toegekend op basis van het totaal VO leerlingen T-1. Het personele deel wordt per schooljaar toegekend op basis van het totaal aantal VO-leerlingen: voor jan-jul op basis van T-2 en voor aug-dec op basis van T-1.
4. **Overige overheidsbijdragen en subsidies**
   Via het RMC ontvangt het samenwerkingsverband rijksmiddelen voor bestrijding van Voortijdige Schoolverlaters (VSV). Deze middelen worden voornamelijk ingezet binnen het OPDC. In 2024 wordt opnieuw bepaald of en zo ja hoe hoog deze bijdrage zal zijn. Daarnaast ontvangt het samenwerkingsverband ook in 2022 extra NPO-middelen i.v.m. een langere verblijfsduur in het PRO. Tot en met 2022 ontvangt het samenwerkingsverband ook nog middelen uit de subsidieregeling '(hoog)begaafde leerlingen'.
5. **Overige baten**
   Tot slot ontvangt het samenwerkingsverband een onkostenvergoeding voor administratieve werkzaamheden voor de 'De Overgang PO-VO' en zijn er incidenteel baten voor opvang van leerlingen uit aanpalende samenwerkingsverbanden in het OPDC en/of door tijdelijke uitleen van medewerkers.

[4] [4] Aangepaste meerjarenbegroting (gerelateerd aan Ondersteuningsplan 2022-2026 vastgesteld in maart 2022).

Lasten

Rechtstreekse afdrachten

	Lasten	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1	Afdracht LWOO (via DUO)	5.625.923	6.286.619	6.131.456	6.006.324	5.756.061	5.630.929
2	Afdracht PRO (via DUO)	2.842.993	2.787.935	2.777.925	2.777.925	2.752.899	2.752.899
3	Afdracht VSO, teldatum, (via DUO)	6.832.807	6.955.583	6.871.051	6.854.040	6.814.739	6.756.091
4	Afdracht VSO, peildatum, (tussentijdse groei VSO), ondersteuningsbekostiging	184.783	214.237	218.669	218.669	204.250	186.480
5	Afdracht VSO, peildatum, (tussentijdse groei VSO), basisbekostiging	126.130	144.037	135.691	135.691	127.076	118.730
	Totaal verplichte afdracht	**15.612.638**	**16.388.411**	**16.134.791**	**15.992.649**	**15.655.023**	**15.445.128**

Meerjarenbegroting 2021-2026: Lasten: verplichte afdracht

Lasten uitvoering ondersteuningsplan

	Lasten	2021	2022	2023	2024	2025	2026
6	Personeelslasten	1.983.538	2.074.000	2.074.000	2.074.000	2.074.000	2.074.000
7	Afschrijvingen	18.854	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
8	Huisvestingslasten	35.684	35.100	35.100	35.100	35.100	35.100
9	Overige lasten	181.531	197.800	197.800	197.800	197.800	197.800
10	Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	4.071.770	3.361.308	3.223.300	3.070.250	3.002.250	2.907.700
	Totaal uitvoering Ondersteuningsplan	**6.291.377**	**5.688.208**	**5.550.200**	**5.397.150**	**5.329.150**	**5.234.600**

Meerjarenbegroting 2021-2026: Lasten uitvoer Ondersteuningsplan

Resultaat	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Totale baten	**21.970.530**	**22.076.750**	**21.685.080**	**21.389.862**	**20.984.228**	**20.679.745**
Totale verplichte afdracht	15.612.638	16.388.411	16.134.791	15.992.649	15.655.023	15.445.128
Totaal uitvoering Ondersteuningsplan	6.291.377	5.688.208	5.550.200	5.397.150	5.329.150	5.234.600
Totale lasten	**21.904.015**	**22.076.619**	**21.684.991**	**21.389.799**	**20.984.173**	**20.679.728**
Resultaat	**66.515**	**131**	**88**	**63**	**55**	**17**

Meerjarenbegroting 2021-2026: resultaat

Toelichting

1 -2: Afdracht LWOO en PRO:

Van de middelen die het samenwerkingsverband ontvangt voor de bekostiging van LWOO en PRO, zal de komende jaren naar verwachting ongeveer 80% rechtstreeks door DUO aan de scholen worden afgedragen. De resterende middelen komen beschikbaar voor de uitvoering van het ondersteuningsplan.

3-5: Afdracht VSO:

Van de middelen die het samenwerkingsverband ontvangt voor de bekostiging van het VSO wordt de komende jaren naar verwachting tussen de 74% en 79% door DUO (rechtstreekse afdracht) en het samenwerkingsverband (Groei-bekostiging) overgedragen aan het VSO. De afdrachten die samenhangen met de Groeiregeling (tussentijdse groei in het VSO tussen 1 oktober en 1 februari) worden door het samenwerkingsverband aan de VSO-scholen betaald. Het samenwerkingsverband neemt hierbij zowel de groeikosten voor extra ondersteuning als de basis- en materiële bekostiging voor haar rekening. Deze kosten worden, zolang dit haalbaar is, niet verhaald op de VO-schoolbesturen.

Van de middelen die resteren na de rechtstreekse afdrachten, bekostigt het samenwerkingsverband de uitvoering van de in het ondersteuningsplan beschreven taken. Qua financieringsmodel heeft het samenwerkingsverband Fryslân-Noard gekozen voor het hybride model, waarin het expertise- en het school- of professionaliseringsmodel naast elkaar bestaan. Dat betekent dat er zowel middelen naar de schoolbesturen gaan als dat er bovenschoolse expertise beschikbaar is vanuit het samenwerkingsverband Fryslân-Noard. De meerjarenbegroting van het samenwerkingsverband is programmatisch opgebouwd. De programma's in het Ondersteuningsplan 2018-2022 zijn: 1. Ondersteuning scholen intern, 2. Afdracht middelen extern (convenant met andere samenwerkingsverbanden), 3. Zorgtoewijzing, 4. Expertisecentrum, 5. OPDC, 6. Coördinatie. Vanuit deze programma's komt de volgende onderverdeling van lasten:

6. Personeelslasten

De personeelslasten stijgen als gevolg van een aantal redenen: fluctuaties in fte, verhoging van lonen door cao-maatregelen en de periodieke verhoging van het salaris en daardoor nemen de opslagkosten ook toe (6,5% boven op de personeelslasten en 21% btw voor een aantal functies).

7. Afschrijvingen

Het bedrag voor afschrijvingen zijn afgerond naar boven.

8. Huisvestingslasten

De huisvestingslasten worden iets lager doordat er, op verzoek van RENN4, een lokaal minder wordt gehuurd.

9. Overige lasten

De overige lasten stijgen enigszins na 2021. Dit heeft ondermeer te maken met het nieuw in te voeren kwaliteitszorgsysteem Perspectief op School.

10. Doorbetalingen aan schoolbesturen

De doorbetaling aan scholen wordt in de loop van de jaren minder als gevolg van minder inkomsten door de krimp in leerlingaantallen en door bijstelling i.v.m. groei van het aantal VSO, LWOO en PRO leerlingen in 2020 en 2021.

Kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kan een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

Het begrotingsbeleid is mede als gevolg van de opdracht om het eigen vermogen van het samenwerkingsverband te verminderen zichtbaar in onderstaande kengetallen.

		2021	2020
Solvabiliteit 2	*Eigen vermogen gedeeld door het vreemd vermogen x 100.* Het vreemd vermogen van het samenwerkingsverband bestaat alleen uit kort vreemd vermogen. De solvabiliteit geeft aan in hoeverre het samenwerkingsverband in staat is aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen. De signaleringswaarde hiervan is <0,3. Is de waarde hoger dan is het samenwerkingsverband in staat om aan haar termijnverplichtingen te voldoen.	2,8	8,2
Liquiditeit (current ratio)	*Vlottende activa gedeeld door kort vreemd vermogen.* Deze verhouding geeft aan in hoeverre het samenwerkingsverband in staat is aan haar verplichtingen voor (kort) vreemd vermogen te voldoen. Bij besturen met totale baten van meer dan € 12 miljoen is de signaleringswaarde <0,75.	3,61	8,40
Ratio normatief publiek eigen vermogen	*Feitelijk eigen vermogen gedeeld door normatief vermogen* Het ratio eigen vermogen geeft het verhoudingsgetal weer tussen het feitelijk en normatief eigen vermogen. Het feitelijk vermogen is het publieke deel van het eigen vermogen op de balans en het normatief eigen vermogen bestaat uit 0,035 * het ingevulde bedrag als risicobuffer. Een getal van boven de 1 duidt op een mogelijk bovenmatig eigen vermogen.	0,97	0,89

10.10.3 Risicobeheersing

Het is voor het samenwerkingsverband van belang om inzicht en grip te houden op de financiën, op leerlingenstromen en op geformuleerde kwalitatieve doelstellingen binnen de programma's. Hiertoe worden jaarlijks een (meerjaren)begroting en een jaarplan opgesteld en vinden tussenrapportages en -evaluaties plaats. Risicomanagement is van belang om een financieel gezonde organisatie te zijn en te blijven. De risicoanalyse wordt jaarlijks bijgesteld en opgenomen in de jaarbegroting.

10.10.4 Risicoprofiel

Eind 2021 is de risicoanalyse geactualiseerd. Hierin zijn, voor zover als mogelijk, ook ontwikkelingen meegenomen die beschreven staan in het Ondersteuningsplan 2022-2026. Op basis van deze risicoanalyse heeft het Bestuur het buffervermogen vastgesteld. Wanneer de risicolijst wordt samengevat, dan ontstaat het volgende beeld. Kans en impact zijn gecombineerd inde toekenning van een kleur;

Laag	Middel	Hoog

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen risico's die opgevangen kunnen worden door beheersmaatregelen: tijdig anticiperen door bestuur en directie en/of via de meerjarenbegroting en/of die waarvoor het noodzakelijk is om een buffervermogen aan te houden.

Risico	Impact	Aandacht bestuur/directie*	MJ Begroting	Financiële Buffer
A. Leerling populatie, deelname VSO, LWOO, PrO, OPDC, thuiszitters				
A1. Nauwkeurig beeld van krimp/groei populatie		v	v	
A2. Effecten Covid Pandemie			v	
A3. Juistheid ll-aantal VSO		v		
A4. Vangnetfunctie groei VSO			v	€ 50 K
A5. Onevenredige stijging van VSO-deelname t.o.v. krimp		v		
A6. Aansluiting doorverwijzing PO en VO		v		
A7. Groei "leerbare" kinderen			v	
A8. Toename deelname LWOO en PrO; ISK		v	v	€ 50 K (ISK)
A9. TLV discussie/conflict met ouders		v	v	
A10. Rol OPDC – wachtkamer VSO & time-out VO		v		€ 100 K
A11. Thuiszitters		v		€ 50 K
B. Kwaliteit van de ondersteuning op de scholen				
B1. Zicht op kwaliteit basisondersteuning		v		
B2. Zicht op doelmatige besteding		v		
B3. Kleine/krimpende scholen		v	v	
C. Werkgeverzaken: functioneren, ziekteverzuim, "eigen" personeel versus flexibele schil, krapte op de arbeidsmarkt				
C1. Werving en behoud van expertise in krappe arbeidsmarkt		v		
C2. Detachering – meerdere CAO's van toepassing			v	
C3. Kwetsbaarheid bij ziekte, conflict of functioneringsproblemen		v		€ 200 K
D. Ontwikkelingen in het veld				
D1. Privé onderwijs buiten aanbod SWV		v		
D2. Tekort leraren, orthopedagogen en psychologen		v		
D3. Compliance AVG		v		
E. Wijzigingen in wet- en regelgeving				
E1. Politisering van individuele casuïstiek		v		
E2. Stapeling negatieve effecten		v		
E3. Wijziging LWOO-bekostiging		v		
F. Lastenstructuur SWV				
F1. Meebewegen uitgaven met inkomsten		v		€ 100 K
Totaal benodigde buffer				€ 550 K

*Wanneer thema's waarbinnen een kleine of middelgroot risico ligt of kan ontstaan, onvoldoende aandacht krijgt, kan hieruit een groter risico voortvloeien. Een voorbeeld is het ziekteverzuimbeleid.

Vastgesteld buffervermogen

Het algemeen Bestuur heeft op basis van dit risicoprofiel het buffervermogen vastgesteld op € 500.000.

10.10.5 Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie hiervoor het Verslag Toezichthouder hierna.

10.10.6 Majeure investeringen

In de komende vijf jaar is hier geen sprake van.

VERSLAG TOEZICHTHOUDER

1. Verantwoording wettelijke taken

1.1 Goedkeuring begroting, jaarrekening, bestuursverslag en strategisch meerjarenplan

Het Ondersteuningsplan 2018-2022 (vastgesteld in maart 2018) is in 2021 niet gewijzigd en fungeert als strategisch meerjarenplan.
In het verslagjaar 2021 is het Algemeen Bestuur vijfmaal bij elkaar gekomen: 17 maart, 17 mei, 11 juni, 12 oktober en 29 november. Alle bijeenkomsten vonden online plaats.

Datum AB	Vastgesteld	Besproken
17 maart 2021	1e monitor signalering bovenmatig vermogen	Themabijeenkomst: bestuurlijke organisatie (Governance) m.m.v. Harry Nijkamp
		1e verkenning leidende principes, ambities en resultaten Ondersteuningsplan 2022-2026
17 mei 2021		Vervolgbijeenkomst Governance
11 juni 2021	Jaarverslag en accountantsverslag 2020	
	Concept statutenwijziging	
	Concept Toezichtkader, incl. management statuut, Bestuursreglement, Reglement schoolleiders en Profielschets onafhankelijk voorzitter	
	Selectieprocedure onafhankelijk voorzitter	
12 oktober 2021	Definitieve statutenwijziging	Samenstelling SLP en bestuurscommissies
	Bekrachtiging aanstellen onafhankelijk voorzitter	
29 november 2021	Begroting 2022	Marap januari – juli 2021
	Opdrachtbevestiging accountant 2021	Startdocument Ondersteuningsplan 2022-2026
	Risico-inventarisatie 2022 & vaststellen buffervermogen	Onderzoek stijging VSO
	Procuratieschema 2022	Onderzoek naar thuiszittende leerlingen in Friesland
	Definitieve afdracht scholen 2021	Voortgang Opting Out LWOO
	Voorlopige afdracht scholen 2022	Evaluatie Time out traject OPDC
	Notitie eigen werkgeverschap	

Dagelijks bestuur

Het Dagelijks Bestuur heeft alle bijeenkomsten van het Algemeen Bestuur voorbereid. In 2021 is het Dagelijks Bestuur vijfmaal bij elkaar gekomen: 8 februari, 19 april, 21 juni, 13 september, en 15 november. Het Dagelijks Bestuur heeft, binnen haar taken om toezicht te houden op de uitvoering van het ondersteuningsplan en de door het Algemeen Bestuur genomen besluiten, o.a. de volgende punten vastgesteld (klachten-, integriteits- en klokkenluidersregeling) of besproken met directie: Time out traject OPDC, voortgang Innovatie budgetten, rol SWV in het kader van NPO gelden, formatie 2021-2022, strategisch personeelsbeleid, werving en selectie onafhankelijk voorzitter, voortgang Ondersteuningsplan, jaarverslagen OPR, MRp en verslagen SLP.

Schoolleidersplatform (SLP)

Het schoolleidersplatform is in 2021 viermaal bij elkaar geweest (op 12 februari, 26 maart, 4 juni, 17 september en 19 november). Voor de zomervakantie is in het SLP gesproken over het Time out traject binnen het OPDC, de beoogde nieuwe bestuurlijke inrichting (governance), het verslag schooljaar 2019-2020 en is er input opgehaald voor het Ondersteuningsplan 2022-2026. Daarnaast is er aandacht geweest voor OSO en de digitale aanmelding in het VO en was er was er tergkoppeling vanuit het VSV overleg. Na de zomervakantie is gestart met het SLP nieuwe stijl als adviserend orgaan voor de directeur en in het Toezichthoudende Bestuur. Allereerst is er veel aandacht besteed aan de inrichting, samenstelling, taken en bevoegdheden van het SLP zoals die staan beschreven in het SLP-reglement. Daarnaast is een werkgroep samengesteld die zich samen met de directeur en de beleidsmedewerker gebogen

heeft over een verdergaande LWOO opting out. In de bijeenkomst van november zijn diverse scenario's gepresenteerd aan de overige leden van het SLP. De SLP leden bespreken deze scenario's en de voorkeur van de werkgroep binnen de eigen schoolbesturen. Begin 2022 volgt dan het formele advies van het SLP. Andere onderwerpen die aan de orde zijn geweest waren het startdocument Ondersteuningsplan 2022-2026, de onderzoeken naar de Groei van het VSO en thuiszittende leerlingen in Friesland. Daarnaast zijn er vanuit het SLP en de directeur gesprekken geïnitieerd met de Lerarenopleiding van NHL Stenden.

1.2 Naleving wettelijke voorschriften

Het laatste oordeel van de Inspectie stamt uit maart 2020. Toen heeft de Inspectie geconstateerd dat het samenwerkingsverband, inclusief het OPDC voldeed aan alle wettelijke eisen en onder het regulier toezicht viel. De verwachting is dat de Inspectie in 2022 komt voor het eerstvolgende reguliere onderzoek.

1.3 Omgang met Code Goed Bestuur en afwijkingen daarvan

Het jaar 2021 heeft voor het Bestuur vooral in het teken gestaan van een nieuwe Governance organisatie. Door het DB is er een tijdspad opgesteld en zijn de sessies met het AB voorbereid. In juni kon het DB aan de slag met het concretiseren van de gemaakte afspraken en is opdracht gegeven voor het aanpassen van de staturen. Tegelijkertijd is de weving en selectie voor een onafhankelijk voorzitter gestart. De nieuwe Governance structuur gaat in per 1 januari 2022. In 2021 zijn conform voornemen de integriteits- en klokkenluidersregeling vastgesteld.

Afwijkingen van de Code Goed Bestuur.

Het Algemeen Bestuur, zijnde de bestuurders van de aangesloten VO en VSO-scholen, vervult de rol van Toezichthouder. Er is nog geen sprake van een onafhankelijk lid binnen het bestuur (zie hierboven).

1.4 Rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen

Op basis van de onderwijswetten is het de taak van de toezichthouders om toezicht te houden op de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen. Voor rechtmatigheid maakt het Algemeen Bestuur van het samenwerkingsverband gebruik van een accountant. Het samenwerkingsverband laat jaarlijks een accountantscontrole uitvoeren. Dit gebeurt op basis van het vigerende onderwijsaccountantsprotocol. Via de accountantsverklaring geeft de accountant een oordeel over de rechtmatige verwerving en besteding van middelen aan de Toezichthouder.

De doelmatigheid van besteding van de middelen is eveneens een zaak van de toezichthouder. Hier wordt een link gelegd naar de bereikte resultaten gerelateerd aan de gestelde doelen. Dit gebeurt zowel op niveau van het samenwerkingsverband als op school bestuurlijk niveau. Een deel van de middelen van het samenwerkingsverband gaat rechtstreeks naar de schoolbesturen met als doel om op schoolniveau passend onderwijs te organiseren. In de visie van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard wordt passend onderwijs immers zoveel mogelijk op de aangesloten scholen geboden. De schoolbesturen leggen hierover verantwoording af aan hun eigen toezichthouders, het samenwerkingsverband en de inspectie. De (landelijke) discussie over verantwoording is nog volop in ontwikkeling en het samenwerkingsverband volgt dit met belangstelling en probeert een balans te vinden tussen transparantie en bureaucratie.

1.5 Benoeming externe accountant

Het Algemeen Bestuur heeft in november 2021 besloten de controle van de jaarrekening 2021 en de uitvoering van de Assurance opdracht te laten uitvoeren door M & P Audit B.V.

1.6 Werkgeversrol uitvoerend bestuur

Het Dagelijks Bestuur vervult de werkgeversrol voor de directie t.a.v. benoeming, ontslag, schorsing en vaststelling beloning. In 2021 zijn in dit opzicht geen wijzigingen doorgevoerd.

1.7 Evaluatie van het uitvoerend bestuur

Het Dagelijks Bestuur heeft namens het Algemeen Bestuur de rol om op te treden als werkgever van het uitvoerend bestuur (zijnde de directie). De voorzitter van het Dagelijks Bestuur heeft in 2021 regelmatig (informele) gesprekken gehad met de directeur o.a. over de rol van de directeur in de veranderende organisatie en het welbevinden van de directeur.

2. Verantwoording op grond van Code Goed Bestuur

2.1 Inrichting toezichthoudend Orgaan

Binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard is gekozen voor de stichtingsvorm. Binnen de stichting fungeert het Algemeen Bestuur als Toezichthoudend Orgaan. Het Algemeen Bestuur bestaat uit afgevaardigden van alle aangesloten schoolbesturen. De bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Bestuur nummer	Schoolbestuur	Afgevaardigde	Functie	Beginda-tum	Eindda-tum	Opmerking
10028	Gemeente Ameland	Dhr. B. Kamsma	Lid Algemeen Bestuur	31-10-2013		Gemandateerd Bestuurder
10867	Gemeente Terschelling	Mevr. J. Docter	Lid Algemeen Bestuur	01-12-2017		
10928	Stichting voor Openbaar Onderwijs Vlieland	Dhr. A. Haandrikman	Lid Algemeen Bestuur	01-08-2020		
13603	Stichting Openbaar Voort-gezet Onderwijs Fryslân-Noord	Mevr. M. de Jonge	Interim Voorzit-ter Algemeen Be-stuur en Dagelijks Bestuur	01-12-2020	31-07-2021	
		Dhr. F. Bangma	Idem	01-08-2021	31-12-2021	Per 1-1-2022 statu-tair voorzitter Toe-zichthoudende Be-stuur
31126	Aeres MBO Leeuwarden	Mevr. L. Teuben	Lid Algemeen Bestuur	01-05-2018		Gemandateerd bestuurder
40065	Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in N.O. Friesland	Dhr. G. van Lonkhuyzen	Secretaris Dage-lijks Bestuur	01-08-2018		
90897	Stichting Inspecteur Boe-lensschool	Dhr. G. van Lonkhuyzen	Idem	01-08-2018		Per 1-8-2021 gefu-seerd met CVO in N.O. Friesland
42606	Stichting voor Christelijk PRO onderwijs in NO Fries-land	Dhr. G. van Lonkhuyzen	Idem	01-08-2018		
41347	Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs Noord en West -Fryslân	Dhr. J. Visser	Lid Algemeen Bestuur	1-09-2018		
41414	Stichting RENN4	Mevr. Y. Beishuizen	Penningmeester Dagelijks Bestuur	1-09-2019	31-12-2021	
41664	Stichting Dunamare	Dhr. A. Mintjes	Lid Algemeen Bestuur	31-10-2013		Gemandateerd bestuurder
41789	Stichting Gereformeerde Scholen Groep	Dhr. E. van Hoorn	Lid Algemeen Bestuur	01-12-2020		
42665	St. Scholengemeenschap Speciaal Onderwijs Fryslân	Mevr. M. Pruiksma	Lid Algemeen Bestuur	1-08-2019		
41750	Sevenwolden Grou	Dhr. H. Schoenmaker		01-07-2018		*Convenant ZO Fries-land*
31231	Lauwers College Kollum	Dhr. G. Janze		01-04-2015		*Convenant ZO Fries-land*

Taakverdeling

Het samenwerkingsverband werkt met een bestuur/directie-model waarbij de aangesloten schoolbesturen gezamenlijk het Algemeen Bestuur van het samenwerkingsverband vormen. Dit zorgt ervoor dat alle besturen zich betrokken en verantwoordelijk voelen bij het samenwerkingsverband. De bestuurlijke eindverantwoordelijkheid is in handen van de gezamenlijke schoolbesturen. Door te kiezen voor een toezichthoudende rol en vooral kader stellend bezig te zijn kan slagvaardig worden gewerkt. Het samenwerkingsverband wordt op deze wijze professioneel geleid

en de schoolbesturen hebben een monitorende rol en zijn zelf niet belast met de voorbereiding en uitvoering van het beleid. Binnen de stichting wordt momenteel gewerkt met één bestuurslaag: het Algemeen Bestuur. Uit het midden van dit bestuur wordt een Dagelijks Bestuur gekozen, dat namens het Algemeen Bestuur toezicht houdt op de gang van zaken binnen het samenwerkingsverband. Het Algemeen Bestuur keurt de belangrijkste besluiten goed (begroting, ondersteuningsplan, jaarrekening) en draagt aan het Dagelijks Bestuur de overige toezichthoudende taken op. Het Dagelijks Bestuur bestaat in 2021 uit 3 personen. Het Dagelijks Bestuur voert geen eigen beleid maar ziet toe op de uitvoering van het beleid dat het Algemeen Bestuur heeft goedgekeurd. Het Algemeen Bestuur geeft decharge aan het Dagelijks Bestuur van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard voor het gevoerde beleid en vormt daarmee het toezichthoudende orgaan. De toezichthouders ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden als toezichthouder. De uitwerking van het model op toezichthoudend niveau ziet er als volgt uit:

	Taken Toezichthoudend Bestuur
Algemeen Bestuur	- Vaststellen en wijzigen van de strategische doelen (missie en visie) - Vaststellen van wijzigen ondersteuningsplan en (meerjaren)begroting - Vaststellen jaarrekening en jaarverslag - Aanwijzen van accountant - Bepalen van de omvang van de directie - Vaststellen managementstatuut en (eventueel) kaders voor directie - Vaststellen toezicht kader - Toezicht houden op naleving code goed bestuur
Dagelijks Bestuur	- Voorbereiding en uitvoering van door het bestuur te nemen besluiten - Toezicht op uitvoering van door het bestuur genomen besluiten, voor zover de uitvoering door de directie plaatsheeft - Toezicht op uitvoering ondersteuningsplan (monitoring) - Benoemen, schorsen en ontslaan van de directie (werkgeversrol) - Het adviseren van de directie (sparringpartner) - Goedkeuren van de verantwoordingsrapportages van de directie.
	Taken gemandateerd en uitvoerend bestuur
Directeur	- Voorbereiden en uitvoeren ondersteuningsplan - Dagelijkse leiding aan het samenwerkingsverband inclusief personeel - Financieel beheer middelen samenwerkingsverband conform goedgekeurde begroting - Overleg voeren met ondersteuningsplanraad - Voeren van het op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met gemeenten over het ondersteuningsplan - Besluiten nemen ten aanzien van de toelaatbaarheid van leerlingen tot het voortgezet speciaal onderwijs - Verantwoorden resultaten en inzet middelen aan Dagelijks Bestuur /Algemeen Bestuur - (Invullen werkgeverschap personeel samenwerkingsverband)

2.2 (Potentiële) Tegenstrijdige Belangen

Zoals al eerder werd opgemerkt vervult het Algemeen Bestuur, zijnde de bestuurders van de aangesloten VO en VSO-scholen, de rol van toezichthouder. In deze rol wordt van de schoolbestuurders verwacht dat zij zich in hun functie als toezichthouder van het samenwerkingsverband rolvast gedragen.

2.3 Nevenfuncties

Alle toezichthouders zijn rector, directeur, directeur bestuurder, of voorzitter of lid van de commissie van bestuur van een van de aan het samenwerkingsverband verbonden (V(S)O scholen (zie hiervoor ook blz. 45). Hieronder staat een overzicht van de nevenfuncties die de toezichthouders daarnaast nog bekleden.

Dhr. F.J. Bangma	• Voorzitter bestuur Stichting Landgoed Mensinge • Voorzitter bestuur Stichting Museum Havezate Mensinge • Lid bestuur Campus Kollum	Onbetaald Onbetaald Onbetaald
Mevr. Y. Beishuizen	• Bestuurslid ATC'75 • Bestuurslid Stichting VO samenwerking Zuidoost-Friesland • Bestuurslid stichting Samenwerkingsverband Fultura	Onbetaald Onbetaald

		Onbetaald
Mevr. J. Docter	• Geen	
Dhr. A. Haandrikman	• Geen	
Dhr. E. van Hoorn	• Lid Raad van Toezicht Stichting Protestants Christelijk Speciaal Onderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs voor Kampen en omstreken • Lid Raad van Toezicht bij Zorgverlening Het Baken • Voorzitter Bestuur Stichting Vrienden van het Gomarus • Bestuurslid Stichting Coördinatie Financiële Acties voor het Gereformeerde Onderwijs • Bestuurslid Stichting VO samenwerking Zuidoost-Friesland • Bestuurslid samenwerkingsverband VO Noord- en Midden-Drenthe	Betaald Betaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald
Mevr. M. de Jonge	• Lid bestuurscommissie Museum het Hannemahuis te Harlingen	Betaald
Dhr. B. Kamsma	• Bestuurslid SCWA (Sociaal Cultureel Werk Ameland)	Onbetaald
Dhr. G. van Lonkhuyzen	• Bestuurslid brancheorganisatie ProVoet en Stichting Bravo • Bestuurslid Ambacht in Nederland • Bestuurslid Mariënburgfonds Fryslân • Voorzitter begeleidingscommissie geestelijk verzorgers • Scheidsrechter volleybal Nevobo	Betaald Betaald Betaald Onbetaald Onbetaald
Dhr. A. Mintjes	• Examinator binnenvaart CCV/CBR Rijswijk • Voorzitter bestuur EDINNA • Vice voorzitter/COO (Coördinator opleiding en oefenen) plaatselijke commissie KNRM Harlingen • Secretaris bestuur Stichting Harlingen Sail • Voorzitter bestuur Stichting Riedpolder • Lid bestuur Stichting Tromp	Betaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald
Mevr. M. Pruiksma	• Voorzitter Wijk- en Speeltuinvereniging Oranjewijk en ook lid van het Wijkpanel Oranjewijk • Bestuurslid Stichting VO samenwerking Zuidoost-Friesland • Bestuurslid stichting Samenwerkingsverband Fultura	Onbetaald Onbetaald Onbetaald
Mevr. L. Teuben	• Geen	
Dhr. M.C J. Visser	• Zelfstandig Interim-manager, trainer en coach bij Itaca-onderwijs • Lid Raad van Toezicht Stichting Comprix (PO)	Betaald Betaald

2.4 Evaluatie eigen functioneren

Op 17 maart en 17 mei heeft het AB gesproken over de inrichting van een nieuwe Governance structuur. In beide bijeenkomsten is daarbij gereflecteerd op het eigen functioneren tot dan toe. Deze ervaringen zijn meegenomen bij de inrichting van de nieuwe structuur.

JAARREKENING

Grondslagen en waarderingen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Burgerlijk Wetboek II, Titel 9 en RJ660. De waardering van activa en passiva en de bepaling van resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, zijn activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde. De genoemde bedragen zijn, voor zover niet anders gemeld, opgenomen in euro's.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van Stichting VO samenwerkingsverband Passend Onderwijs Fryslân-Noard zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Als het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Financiële instrumenten

Alle in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

Activa

Materiële vaste activa

Het betrokken gebouw en terrein zijn het economisch eigendom van de gemeente Leeuwarden en zijn daardoor niet gewaardeerd in de balans.
Waardering van de overige materiële activa vindt plaats tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de lineair berekende cumulatieve afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Artikelen met een aanschafwaarde van ≤ € 450 per eenheid worden niet afgeschreven. Deze aanschafkosten komen direct ten laste van de exploitatie.
De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Computers	20 %	5 jaar
Meubilair	12,5 %	8 jaar

Vlottende activa

De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.
Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gevormd door de kas- en banksaldi en zijn vrij ter beschikking tenzij anders is aangegeven.

Passiva

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen wordt de algemene reserve gepresenteerd. Deze staat ter vrije beschikking van het bevoegd gezag. Het jaarlijkse resultaat wordt bij een positief resultaat toegevoegd aan de algemene reserve, bij een negatief resultaat wordt dit in mindering gebracht op de algemene reserve.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa.

Resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, waarbij positieve resultaten slechts worden opgenomen als en voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke negatieve resultaten worden verantwoord als zij voor het opmaken van de financiële verantwoording bekend zijn geworden.

Rentebaten en bankkosten

Rentebaten en bankkosten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van het samenwerkingsverband om geldstromen te genereren.

Balans

		31-12-2021 EUR	31-12-2020 EUR
1	ACTIVA		
1.1	**Vaste Activa**		
1.1.2	Materiële vaste activa	54.650	66.872
1.2	**Vlottende Activa**		
1.2.2	Vorderingen	5.938	9.473
1.2.4	Liquide middelen	947.134	682.982
	Totaal Activa	**1.007.722**	**759.327**

2	PASSIVA		
2.1	Eigen vermogen	743.379	676.864
2.4	Kortlopende schulden	264.343	82.463
	Totaal Passiva	**1.007.722**	**759.327**

Staat van Baten en Lasten

		Rekening 2021 EUR	Begroting 2021 EUR	Rekening 2020 EUR	Begroting 2020 EUR
3	**Baten**				
3.1	Rijksbijdragen	21.804.842	21.104.814	21.497.106	20.642.752
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	145.440	169.500	198.138	172.000
3.5	Overige baten	20.248	3.500	3.780	3.500
	Totaal Baten	**21.970.530**	**21.277.814**	**21.699.024**	**20.818.252**
4	**Lasten**				
4.1	Personeelslasten	1.983.538	2.149.180	1.978.004	2.205.800
4.2	Afschrijvingen	18.854	20.000	19.912	23.000
4.3	Huisvestingslasten	35.684	36.500	41.459	40.560
4.4	Overige lasten	178.063	171.300	136.022	180.800
4.5	Doorbetalingen	19.684.408	18.898.474	19.795.149	18.522.393
	Totaal Lasten	**21.900.547**	**21.275.454**	**21.970.546**	**20.972.553**
	Saldo baten en lasten	**69.983**	**2.360**	**-271.522**	**-154.301**
6	**Financiële baten en lasten**	**-3.468**	**-2.000**	**-1.665**	**-750**
	Totaal resultaat	**66.515**	**360**	**-273.187**	**-155.051**

Kasstroomoverzicht

		2021 EUR	2021 EUR	2020 EUR	2020 EUR
Saldo van Baten en Lasten		69.983		-271.522	
Verandering in vlottende middelen:					
Vorderingen	(-/-)	5.938	(-/-)	9.473	
Schulden		264.343		82.463	
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties		**328.388**		**-198.532**	
Interest		-3.468		-1.665	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			324.920		-200.197
Investeringen in Materiële Vaste Activa		(-/-)	6.632	(-/-)	19.435
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			**318.288**		**-219.632**
Mutatie liquide middelen			**318.288**		**-219.632**

Toelichting op de balans

	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen / waardever-minderingen	Boekwaarde 1-1-2021	Investeringen 2021	Desinvesteringen 2021	Afschrijving 2021	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen / waardever-minderingen	Boekwaarde 31-12-2021
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	116.163	49.291	66.872	6.632	-	18.854	122.795	68.145	**54.650**

Toelichting op de balans

1.2	VLOTTENDE ACTIVA	31-12-2021 EUR	31-12-2020 EUR
1.2.2	Vorderingen		
1.2.2.10	Debiteuren	511	-
1.2.2.11	Overige vorderingen	814	-
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	4.613	9.473
	Vorderingen	**5.938**	**9.473**

		31-12-2021 EUR	31-12-2020 EUR
1.2.4	Liquide middelen		
1.2.4.1	Kasmiddelen	42	5
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	947.092	682.977
	Liquide middelen	**947.134**	**682.982**

2 PASSIVA

2.1	**Eigen vermogen**	Beginstand	Resultaat	Overige mutaties	Eindstand
		31-12-2020			31-12-2021
		EUR	EUR	EUR	EUR
2.1.1	Groepsvermogen				
2.1.1.1	Algemene reserve	176.864	66.515	-	243.379
2.1.1.2	Bestemmingsreserve publiek				
	Toedeling resultaat voorgaande jaren	-	-	-	-
	Buffervermogen	500.000	-	-	500.000
	Eigen vermogen	676.864	66.515	-	**743.379**

		31-12-2021 EUR	31-12-2020 EUR
2.4	**Kortlopende schulden**		
2.4.8	Crediteuren	216.499	38.524
2.4.12	Overige kortlopende schulden	47.844	15.580
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen	-	28.359
	Kortlopende schulden	**264.343**	**82.463**

Toelichting op de exploitatierekening

		Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
3	BATEN			
		EUR	EUR	EUR
3.1	**Rijksbijdragen**			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW			
	Lichte ondersteuning algemeen	1.465.874	1.427.342	1.465.696
	Lichte ondersteuning LWOO	8.264.330	8.042.360	8.258.464
	Lichte ondersteuning PrO	2.472.338	2.405.935	2.470.583
	Zware ondersteuning personeel	9.039.315	8.727.130	8.881.530
	Zware ondersteuning materieel	422.955	418.112	429.347
	Verevening Zware Ondersteuning	-	-	-92.449
3.1.2	Overige subsidies OCW			
	Subsidie begaafde leerlingen PO en VO	83.935	83.935	83.935
	Aanv. bekostiging SWV VO tbv leerlingen PrO	56.095	-	-
	Rijksbijdragen	**21.804.842**	**21.104.814**	**21.497.106**
3.2	**Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden**			
3.2.2.2	Overige gemeentelijke en GR bijdragen en -subsidies	145.440	169.500	198.138
		145.440	**169.500**	**198.138**
3.5	**Overige baten**			
3.5.10	Overige	**20.248**	**3.500**	**3.780**
	Totaal Baten	**21.970.530**	**21.277.814**	**21.699.024**

Toelichting op de exploitatierekening

4	LASTEN	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
		EUR	EUR	EUR
4.1	**Personeelslasten**			
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst			
	Expertisecentrum	735.532	653.200	626.981
	Zorgtoewijzing PCL/PAO	112.878	135.900	128.067
	OPDC	702.628	813.550	720.464
	Coördinatie	384.589	391.530	372.652
4.1.2.3	Overige lasten			
	Scholing	34.313	45.000	19.855
	Vervangingskosten	5.098	100.000	101.204
	Overige lasten	8.500	10.000	8.781
	Personeelslasten	**1.983.538**	**2.149.180**	**1.978.004**
4.2	**Afschrijvingen**			
4.2.2	Inventaris en apparatuur	**18.854**	**20.000**	**19.912**
4.3	**Huisvestingslasten**			
4.3.1	Huur algemeen	6.424	6.570	6.399
	Huur Expertise Centrum	7.625	7.800	7.595
	Huur OPDC / Rebound	21.635	22.130	21.549
	Servicekosten aanpassingen gebouw	-	-	5.916
	Huisvestingslasten	**35.684**	**36.500**	**41.459**

Toelichting op de exploitatierekening

4	LASTEN	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
		EUR	EUR	EUR
4.4	**Overige lasten**			
4.4.1	Administratie- en beheerslasten			
	Kopieer- en printkosten	4.527	5.000	4.321
	Financiële- en juridische adviezen	24.675	12.000	6.281
	Accountantskosten	8.054	8.000	6.797
	Bureaukosten, contributies, telefoonkosten	24.358	21.500	22.806
	Kosten Bestuur	15.679	12.000	7.650
	Plaatsingswijzer	9.763	10.000	10.588
	Kosten OPR	3.785	5.000	2.321
	Administratie systemen/Kindkans	26.165	17.500	14.924
		117.006	91.000	75.688
4.4.2	Inventaris en apparatuur			
	Klein inventaris	1.859	1.200	836
	Gebruik computers, netwerk en onderhoud	8.724	9.500	8.854
	Verzekeringen inventaris en apparatuur	426	600	419
		11.009	11.300	10.109
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen			
	Programma's en excursies OPDC/Rebound	2.793	5.000	3.607
	Materiaalkosten OPDC/Rebound	6.748	6.000	4.288
	Leerlingvervoer OPDC/Rebound	11.017	8.000	8.483
	Kosten eigen auto OPDC/Rebound	1.555	5.000	3.327
	Expertisecentrum	2.898	4.000	6.621
		25.011	28.000	26.326
4.4.5	Overige			
	Public Relations / Representatie	5.399	6.000	2.268
	Reis- en verblijfkosten	3.838	15.000	2.951
	Website / Huisstijl	1.330	1.000	444
	Vergader- en cateringkosten	5.336	6.000	5.866
	Kennisplatform	2.725	10.000	1.203
	Kosten noodmaatregelen coronavirus	6.409	3.000	9.933
	Overige kosten	-	-	1.234
		25.037	41.000	23.899
	Totaal overige lasten	**178.063**	**171.300**	**136.022**

Toelichting op de exploitatierekening

4	LASTEN	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
4.5	**Doorbetalingen aan schoolbesturen**			
4.5.1	**Verplichte afdrachten via DUO**			
	Afdracht VSO, zware ondersteuning	6.832.807	6.577.978	6.376.728
	Afdracht LWOO	5.625.923	5.385.015	5.316.850
	Afdracht PRO	2.842.993	2.775.279	2.653.556
		15.301.723	14.738.272	14.347.134
4.5.2	**Doorbetaling op basis van 1 februari**			
	Overdracht inzake groeiregeling (V)SO	310.915	179.612	173.613
4.5.3	**Overige doorbetalingen aan schoolbesturen**			
	Versteviging ondersteuningsstructuur VO	1.311.476	1.082.950	1.721.335
	Extra lichte ondersteuning vmbo B/K	1.482.800	1.482.800	2.280.740
	Versteviging ondersteuningsstructuur VSO	40.660	33.760	51.339
	Aanvullende ondersteuning WAD VO	26.880	26.880	43.050
	LWOO ondersteuningsmiddelen ISK	320.337	384.000	376.123
	Innovatiebudget	398.350	500.000	260.187
	Inzet Hoogbegaafdheid subsidie	100.000	100.000	38.951
	Uit te betalen rijksvergoedingen aan SWV's	328.002	315.200	292.671
	Steunpunt Onderwijs Noord	55.765	55.000	68.868
	Inzet middelen Voortijdig School Verlaten	7.500	-	141.138
		4.071.770	3.980.590	5.274.402
4.5	**Totaal doorbetalingen**	**19.684.408**	**18.898.474**	**19.795.149**
6	**Financiële baten en lasten**			
6.1.1	Rentebaten, minus rentelasten en bankkosten	-3.468	-2.000	-1.665
		-3.468	-2.000	-1.665

Wet Normering Topinkomens bijlage 2021

1. Bezoldiging Topfunctionarissen

1a. Bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1	A. Biemans
Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 111.384
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0
Subtotaal	€
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 209.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0
Totale bezoldiging	€ 111.384
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2020	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband 2020 (in fte)	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 112.869
Beloningen betaalbaar op termijn	€
Totale bezoldiging 2020	€ 112.869

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking
Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging hoger dan € 1.800.
Niet van toepassing

1.d Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder.

Naam topfunctionaris	Functie
Dhr. F. Bangma	Voorzitter
Mevr. Y. Beishuizen	Lid
Mevr. Docter	Lid
Dhr. A. Haandrikman	Lid
Dhr. E. van Hoorn	Lid
Dhr. G Janze	Lid
Mevr. M. de Jonge	Voorzitter
Dhr. B. Kamsma	Lid

Dhr. G. van Lonkhuyzen	Lid
Dhr. A. Mintjes	Lid
Dhr. H. Schoenmaker	Lid
Mevr. L. Teuben	Lid
Mevr. M. Pruiksma	Lid
Dhr. J. Visser	Lid

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen.

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van WNT

Niet van toepassing

Model E Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire Zetel	Code activitei-ten
Openbaar Voortgezet Onderwijs Fryslân-Noord	Stichting	Leeuwarden	4
Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord- en West-Fryslân	Vereniging	Leeuwarden	4
Christelijk Onderwijs in Noord-Oost Friesland	Vereniging	Dokkum	4
Aeres Groep	Stichting	Ede	4
Gereformeerde Scholengroep	Stichting	Groningen	4
Christelijk Praktijkonderwijs in Noord-Oost Friesland	Stichting	Dokkum	4
Dunamare Onderwijsgroep	Stichting	Haarlem	4
Gemeente Ameland	Gemeente	Ameland	4
Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Ter-schelling,	Gemeente	Terschelling	4
Openbaar Onderwijs Vlieland	Stichting	Franeker	4
RENN4	Stichting	Groningen	4
Speciaal Onderwijs Fryslân	Stichting	Drachten	4
Lauwers College	Stichting	Buitenpost	4
Openbare Scholen Groep Sevenwolden	Stichting	Heerenveen	4
De Overgang PO-VO	Coöperatieve vereniging	Leeuwarden	4

Model G Verantwoording subsidies

G1 Verantwoording van subsidies waarvan het eventuele overschot wordt toegevoegd aan de lumpsum				
Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Prestatie is ultimo 2021 geheel uitgevoerd en af-gerond	Prestatie is ultimo 2021 nog niet geheel afgerond
Regeling subsidie Begaafde leerlingen PO en VO	VO/1387562 HBL19127	8-nov-2019		X
Inzet middelen Voortijdig School Verlaten	Op declaratie-basis	20-6-2016 Be-stuurlijke VSV aanvraag RMC		X
Inzet Thuiszitterstraject 2021	Op declaratie-basis	Bestuurlijke af-spraak RMC	X	
Inzet Jongerenhulp binnen OPDC 2021	Op declaratie-basis	Bestuurlijke af-spraak RMC	X	

G2			Subsidies met verrekening clausule					
Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag Toewijzing EUR	Subsidie-ont-vangsten t/m verslagjaar EUR	Overige ont-vangsten EUR	Eigen bijdrage EUR	Totale kosten per 31 de-cember 2021 EUR	Saldo per 31 december (naar balans-post 2.4.4) EUR
Niet van toepassing								

G2B	Doorlopend tot in een volgend verslagjaar									
Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag Toewijzing EUR	Ontvangen per 1 januari 2021 EUR	Subsidie-ontvangst in verslag-jaar EUR	Overige ontvangsten in verslagjaar EUR	Eigen bijdrage in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale kosten per 31 december 2021	Saldo per 31 december 2021 EUR
Niet van toepassing										

Overige gegevens

Gebeurtenissen na afloop verslagjaar

Na afloop van het verslagjaar hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die vermeld moeten worden.

Aangegane verplichtingen

Detacheringscontracten

- Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard heeft zowel structurele als jaarlijks detacheringscontracten gesloten met een aantal schoolbesturen welke aangesloten zijn bij het samenwerkingsverband (OVO Fryslân Noord, AERES MBO, CVO NW Fryslân, Dockinga College & RENN4). De jaarlijkse contracten betreffen medewerkers die (nog) geen vaste aanstelling hebben.
- Vanuit RENN4 wordt voor het OPDC 0,25 fte inzet van vakdocenten ingehuurd. Het betreft hier in alle gevallen jaarcontracten.
- Met Subyt Detachering is een detacheringsovereenkomst gesloten voor de periode van april t/m december 2021 i.v.m. invalwerkzaamheden voor een psycholoog/orthopedagoog en in december 2021 voor een docent bij het OPDC.
- Met Amaryllis is een overeenkomst voor jongerenwerk binnen het OPDC gedurende het kalanderjaar.

Inhuur deskundigen

Voor het afgeven van de vereiste deskundigenverklaring zijn aparte contracten gesloten: een op basis van een ZZP contract en een op urenbasis met het ECS (Expertisecentrum Singelland).

Huurcontract

Het SWV Fryslân-Noard heeft per 1 augustus 2018 een huurcontract voor de duur van 2 jaar met RENN4 gesloten voor kantoor- en lesruimte aan de Melkemastate 29 te Leeuwarden. De overeenkomst loopt tot en met 31 juli 2020. Daarna is sprake van steeds een verlenging van één jaar bij een opzegtermijn van twee jaar. De huurprijs voor 2021 bedraagt op jaarbasis € 56.939, - (bestaande uit huur van ruimte in gebouw € 35.684 en servicekosten € 21.255).

Ondersteuning ICT

Voor de ondersteuning op ICT-gebied is er een Service Level Agreement voor het kalenderjaar 2021 met OVO Fryslân-Noord afgesproken. Er is door OVO Fryslân-Noord een bedrag van € 4.404,40 in rekening gebracht.

Coöperatieve vereniging De Overgang PO-VO

Op 20 december 2016 is de Coöperatieve Vereniging de Overgang PO-VO u.a. opgericht. In principe kunnen alleen samenwerkingsverbanden aangesloten zijn bij deze coöperatie. Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard is hierbij vanaf het begin aangesloten. De coöperatie heeft als voornaamste doel het samenwerken tussen diverse partijen in Nederland met betrekking tot de facilitering van de overgang van leerlingen van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs, waaronder de zogenaamde "Plaatsingswijzer", en alles wat daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. De directeur van het samenwerkingsverband is vanaf 2017 bestuurslid betrokken in de functie van penningsmeester. De jaarlijkse contributie wordt berekend op basis van leerlingaantallen en bedroeg in 2021 €4.847,-. Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard verzorgt sinds januari 2019 de financiële administratie voor de Coöperatieve vereniging.

KindKans

Voor administratieve verwerking van toelaatbaarheidsverklaringen voor het VSO en PRO en de Aanwijzingen voor LWOO is een contract gesloten met KindKans. Er wordt gerekend met het totaal aantal leerlingen van de samenwerkende scholen maal een tarief voor dit jaar van € 0,59 excl. BTW. Het contract is jaarlijks opzegbaar. Voor 2021 is gerekend met 13.934 leerlingen en een bedrag van € 9.947,48 inclusief btw in rekening gebracht.

Perspectief op school

In december 2021 is een contract voor vier jaar aangegaan met Perspectief op School als onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem binnen het samenwerkingsverband. De modules -kwaliteit, ondersteuning, financiën en communicatie- geven inzicht op de vraag in hoeverre het Ondersteuningsplan gerealiseerd wordt én sluit aan op het vernieuwde onderzoekskader voor samenwerkingsverbanden van de Inspectie van het Onderwijs. In december 2021 zijn de implementatiekosten van € 10.890 in rekening gebracht. Vanaf 2022 worden jaarlijks licentiekosten in rekening gebracht van ruim € 20.000.

SLB-diensten

Het samenwerkingsverband heeft een contract met SLB-diensten voor het leveren van een Microsoft Basispakket voor 40 medewerkers. Het contract is jaarlijks opzegbaar. Voor de licentie kosten in 2021 is € 2.888,73 in rekening gebracht.

Juridische ondersteuning

Er wordt jaarlijks een overeenkomst voor juridisch advies aangegaan met Rotshuizen Geense Advocaten. Voor 2021 is een vaste prijs van € 907,50 incl. BTW afgesproken. Daarnaast is een contract afgesloten voor de inzet van een Functionaris Gegevensbescherming in het kader van de AVG. De inzet is op declaratiebasis per maand.

Accountant

Gedurende het kalenderjaar 2021 is gebruik gemaakt van de diensten van M&P Audit Accountants. Met M&P Audit is een honorarium van € 6.854,65 incl. BTW afgesproken voor de controlewerkzaamheden van het bestuursverslag 2021.

Bijlage 1 Overzicht aangesloten schoolbesturen 2021

13603	**Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Frys-lân-Noord**	**41347**	**Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord- en West-Fryslân**
20DL	OSG Piter Jelles	02VC	CSG Comenius
	!mpulse – Leeuwarden		Esdoorn – Leeuwarden
	!mpulse Kollum		Mariënburg – Leeuwarden
	Dalton Dokkum		Zamenhof – Leeuwarden
	De Brêge – Leeuwarden		Sint Anne – Sint Annaparochie
	De Dyk – Leeuwarden		@Forum – Leeuwarden
	ISK – Leeuwarden		Klein Mariënburg – Leeuwarden
	Leeuwarder Lyceum	14W!	Christelijk Gymnasium Beyers Naudé
	Montessori High School – Leeuwarden	01BE	CSG Ulbe van Houten – Sint Annaparochie
	Stedelijk Gymnasium – Leeuwarden	14NS	CSG Anna Maria van Schurman – Franeker
	YnSicht – Leeuwarden	**100B561**	**Stichting Aeres Groep**
14DC	RSG Simon Vestdijk	25GV34	Aeres vmbo Leeuwarden
	Locatie Harlingen	41789	**Stichting Gereformeerde Scholengroep**
	Locatie Franeker	02UV04	Gomarus College - Leeuwarden
40065	**Ver.voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord-Oost Friesland**	**41664**	**Stichting Dunamare**
00ZX	Dockinga College	01KL09	Maritieme Academie Harlingen
	havo/vwo – Dokkum	**10028**	**Gemeente Ameland**
	vmbo-gt - Dokkum	19HY	Burg. Walda Scholengemeenschap – Nes
	vmbo-Vakschool - Dokkum	**10867**	**Gemeente Terschelling**
	Insp. Boelensschool - Schiermonnikoog	19ET	GSG ’t Schylger Jouw – Midsland
90897	**Stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs in Noord-Oost Friesland**	**10928**	**Stichting Openbaar Onderwijs Vlieland**
05NE	PRO Dokkum	19EO	vmbo De Jutter – Vlieland
41414	**Stichting RENN4**	**42665**	**Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân**
23JT	De Monoliet - Leeuwarden	26LD	It Twalûk - Leeuwarden
		02XF	De Wingerd - Damwâld
Onderstaande scholen zijn via een convenant verbonden aan het samenwerkingsverband ZO Friesland:			
31231	**Stichting Lauwerscollege**	**41750**	**Stichting OSG Sevenwolden**
00ZV02	Locatie Kollum	14FW05	Locatie Grou

Bijlage 2 Kengetallen 2011-2021

	LWOO	PRO	OVERIG VO	TOTAAL VO	VSO (TLV SWVFN CAT 1	CAT 2	CAT 3	TOTAAL VSO	SWVFN TOTAAL
1-10-2011	1.707	492	12.323	**14.522**	404	13	49	**466**	**14.988**
1-10-2012	1.722	515	12.270	**14.506**	395	10	60	**465**	**14.971**
1-10-2013	1.619	527	12.398	**14.544**	395	7	59	**461**	**15.005**
1-10-2014	1.571	500	12.531	**14.602**	381	13	68	**462**	**15.064**
1-10-2015	1.429	531	12.789	**14.749**	376	13	68	**457**	**15.206**
1-10-2016	1.194	530	12.866	**14.590**	399	28	46	**473**	**15.063**
1-10-2017	1.119	533	12.964	**14.616**	420	35	46	**501**	**15.117**
1-10-2018	1.067	552	12.746	**14.365**	379	38	47	**464**	**14.829**
1-10-2019	1.092	545	12.597	**14.234**	396	39	48	**483**	**14.717**
1-10-2020	1.106	570	12.201	**13.877**	436	34	49	**519**	**14.396**
1-10-2021	1.256	557	12.157	**13.970**	426	40	42	**508**	**14.478**

	% van Totaal VO			% van Totaal VO			
	LWOO	PRO	SAMEN	CAT 1	CAT 2	CAT 3	SAMEN
1-10-2011	11,75%	3,39%	15,14%	2,78%	0,09%	0,34%	3,21%
1-10-2012	11,87%	3,55%	15,42%	2,72%	0,07%	0,41%	3,21%
1-10-2013	11,13%	3,62%	14,76%	2,72%	0,05%	0,41%	3,17%
1-10-2014	10,76%	3,42%	14,18%	2,61%	0,09%	0,47%	3,16%
1-10-2015	9,69%	3,60%	13,29%	2,55%	0,09%	0,46%	3,10%
1-10-2016	8,18%	3,63%	11,82%	2,73%	0,19%	0,32%	3,24%
1-10-2017	7,66%	3,65%	11,30%	2,87%	0,24%	0,31%	3,43%
1-10-2018	7,43%	3,84%	11,27%	2,64%	0,26%	0,33%	3,23%
1-10-2019	7,67%	3,83%	11,50%	2,78%	0,27%	0,34%	3,39%
1-10-2020	7,97%	4,11%	12,08%	3,14%	0,25%	0,35%	3,74%
1-10-2021	8,99%	3,99%	12,98%	3,05%	0,29%	0,30%	3,64%

Bron: Dashboard Passend Onderwijs, d.d. 31-01-2022. Percentages zijn berekend op grond van bovenstaande aantallen.
Vanwege vavo leerlingen die voor 50% meetellen is er sprake van afrondingsverschillen.
Getallen van 1-10-2021 zijn nog niet definitief.